Ölmüşek Ağam
Hiç Habarımız Yok
Y. K

hepileri

Aylık Sosyalist Dergi Eylül'98 Sayı: 16 Fiyatı: 700.000.TL (KDV Dahil)

KORKU VE İKTİDAR

Yalçın Küçük

Şeker Ülkesinin Papağanları

Bilgesu Erenus

Yarışmanın Yıkıcılığı ve Gerçekliği

Mesut Odman

Doğru Düşmanı Basın

Çelik Bilgin

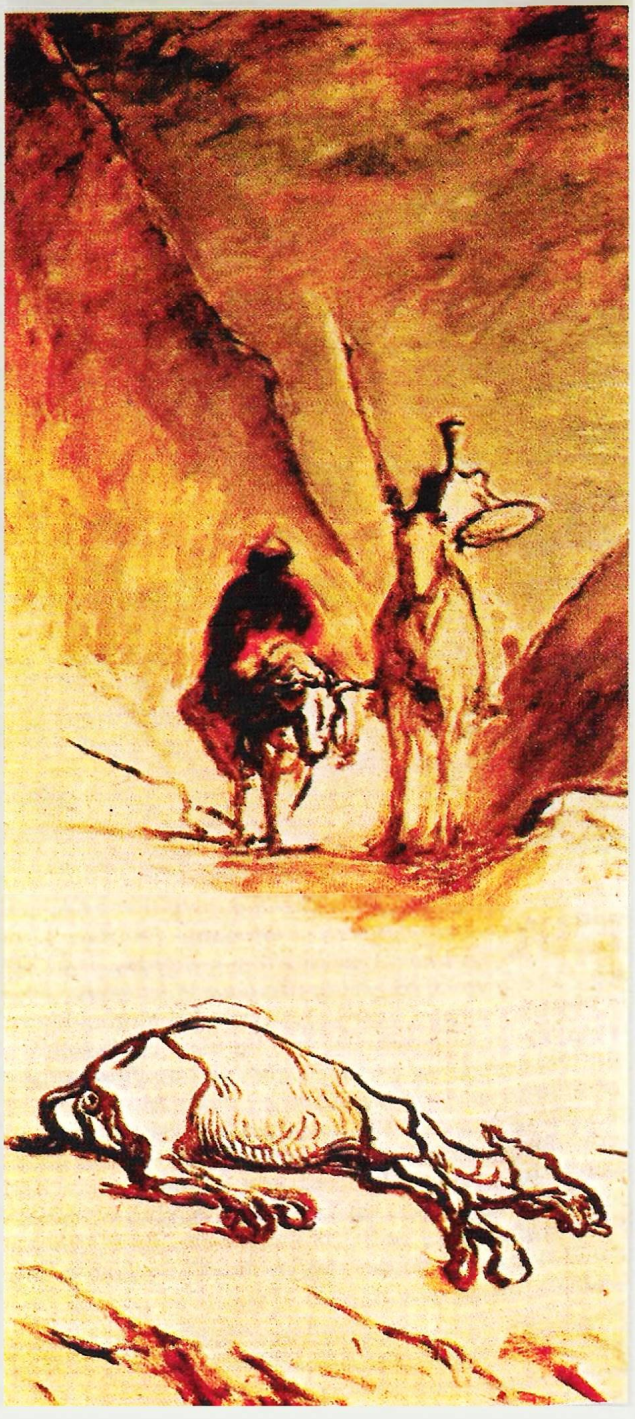

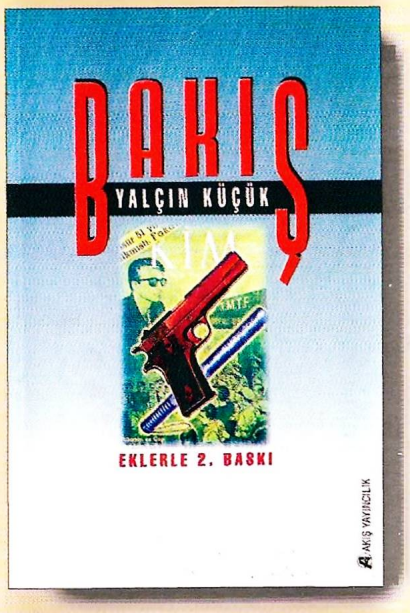

AKIŞ YAYINCILIK

İstiklal Caddesi
Büyükparmakkapı Sokak
No: 20/4
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel & Fax: (0212) 292 29 45

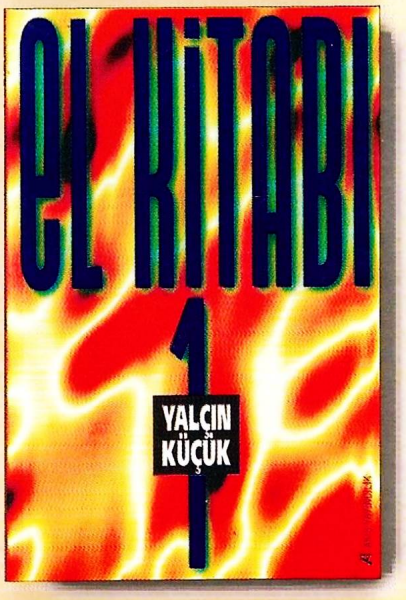

TÜKENDİ

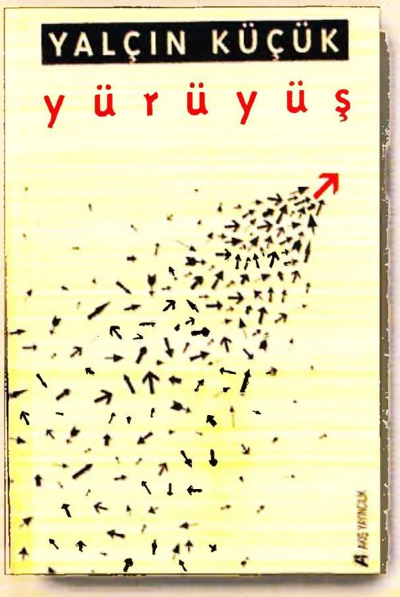

TÜKENDİ

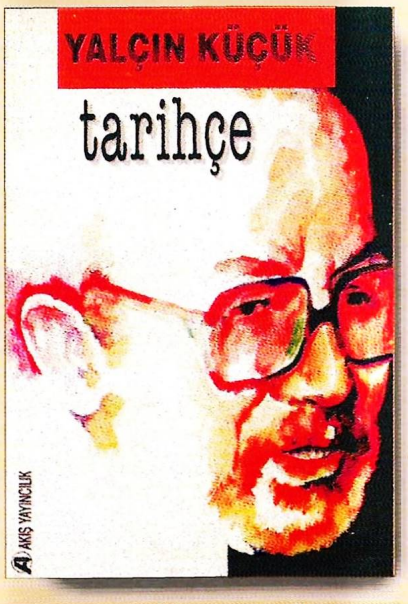

TÜKENDİ

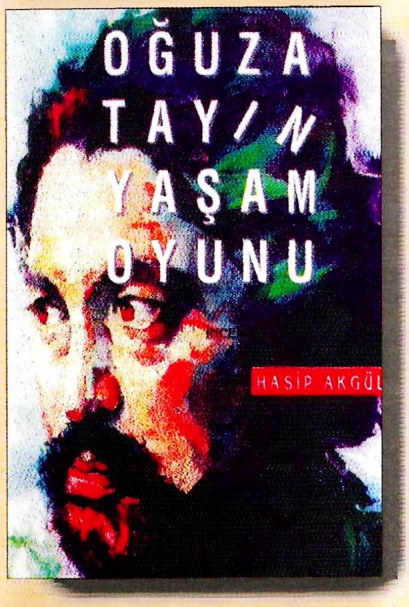

TÜKENDİ

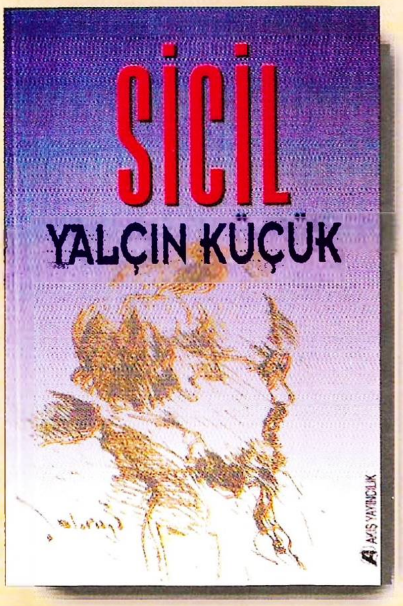

TÜKENDİ

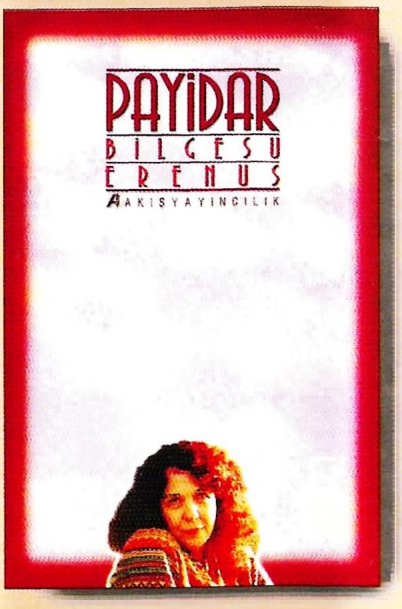

Bu Sayımız

Güncel politika, sosyalist devrimcilerin, hep en hassas baktıkları aktivite olmuştur. Tekelli sistemin, kişiliği ve bilimselliği bölüp parçaladığı, sürekli, günlük, geçici hedefler ve meşgaleler yarattığı, solun ise bunun ne kadar dışında kalıp toplumа yol gösterebildiği bir yana, kendisini bu meşgalelerden kurtaramadığı ortada.

Üretimin, emekçinin kutsallığı üzerine kurulmuş bilimsel varlığımız karşısında, solun üretimsiz bir yığın olarak kalışı, gerici kurum ve kişilere yaklaşmasını kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkarıyor. Üretimsizlik ve güncel politiker sığlık, darbe yemiş kafaları da içine alınca ne olur? Bütün bunları "Ölmüşek Ağam Hiç Habarımız Yok" ve "Korku ve İktidar" yazılarında göreceğiz.

Yalçın Küçük'ün Aktüelleştirilmiş Tarih, üst başlığı ile yayınladığımız, Korku ve İktidar yazısı devrimci pratik politika için rehber niteliğinde. Çelik Bilgin'in basın üzerine yazdıkları, bu iki yazı ile kopmaz bir bütünlük içinde.

Lale Devri'ni hiç aratmayan bir dönemden geçtiğimizi Bilgesu Ereneus'un yazısını okuyunca daha net göreceğiz Bir gerici ayaklanma olan Patrona Halil ayaklanmasından yola çıkıp günümüzle ilginç benzerlikler gösteren eğlenceli olduğu kadar zihin açıcı bir kurguya sahip olan "Şeker Ülkesinin Papağanları" yazısını zevkle okuyacağınızı sanıyoruz.

Sosyalizm pratiğinin kapitalizmle yarış pratiğine dönüşmesi, yaratacağımız değerlerde nasıl bir deformasyon oluşturduğu bizim bazlarımızın farklılığı bir yeni dünya için sosyalistlerin sürekli gündeminde olması gereken bir etik problemdir. Mesut Odman, "Yarışmanın Yıkıcılığı ve Gerçekliği" yazısıyla bu soruna önemli çözümlemeler getiriyor.

F. Kamil Yüksel, Politik Felsefenin Sorunları'nda, leninist politikanın net duruşları üzerinden dikkatli tespitler yapıyor.

* * *

Bu sayı, arka kapakta Mikis Teodorakis-Yalçın Küçük-Mimis Andrulakis'in fotoğrafını kullanıyoruz.

Yalçın Hoca, Mikis Teodorakis'in evinde, Mimis Andrulakis ile birlikte, güzel sohbetler yaptı. Mimis Andrulakis, roman ve deneme yazarı ve bir zamanlar, Yunanistan Komünist Partisi'nin en önemli politikacılarından birisi ve Pire milletvekilidir. Cunta sırasında gördüğü işkence nedeniyle boynunu hareket ettirememektedir ve Teodorakis de Andrulakis de, Yunanistan Komünist Partisi'nin, Sovyetler'den aldıkları işaret üzerine, cuntaya karşı muhalefet etmemeyi tercih ettiklerini ve ihtilaflarının bundan ileri geldiğini, söylüyorlardı. Andrulakis hala politikanın içinde ve çok sevilmektedir.

Teodorakis'in sağlık sorunları var. Güzel evinin Akropolis'e bakan üst katında, terasa açılan çalışma odasında, beste yapmayı sürdürüyor. Uzun sohbetten sonra, Sofia Yordanidu ve Mimis Andrulakis ile Pire'deki yemekte, Andrulakis, Yalçın Hoca'ya, 'Elenlere konuşmaya başladığınızdan beri, halk, Türklerle savaştan başka yol olduğunu da görmeye başladılar ve aydınlarımız da, ortak tarihimize daha hoşgörülü bakma ihtiyacını duyuyorlar' diyordu. Yalçın Hoca, buna çok sevinmektedir.

* * *

Ekim ayı bizim için heyecanlı olacak.

Buluşmak dileğiyle...

hepileri

hepileri

SAYI: 16
EYLÜL
1998

YALÇIN KÜÇÜK

Korku ve İktidar 3

YORUMLAR

Bıyıklı-Aydın Doğan

Altında Kalıyorsunuz 21

Tranik Basın ve Ortaçağ Hukuku 22

Yaşar Kaya

Elli Birinci Kürt Büyüğü Yine Saldırdı ve Yine Şaşırdı 27

Dostlarımızın Dostları 29

Todor Jivkov

Onurlu Bir Yaşam 30

BİLGESU ERENUS

Şeker Ülkesinin Papağanları 31

MESUT ODMAN

Yarışmanın Yıkıcılığı ve Gerçekliği 39

Y.K

Sivil Polemik

Ölmüşek Ağam Hiç Habarımız Yok 44

F. KAMİL YÜKSEL

Politik Felsefenin Sorunları 60

ÇELİK BİLGİN

Gülçin Telci'ye

Doğru Düşmanı Basın 63

hepileri, aylık sosyalist dergi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
Hüseyin ÇEVİRGEN
Genel Yayın Yönetmeni:
Doğan GÜÇLÜ
Koordinatör: Onur ERK
Avrupa Temsilcisi: Şevki ÖMEROĞLU
Tel&Fax:0049-221 641 685

Yönetim Yeri: Büyük Parmakkapı Sok. 20/4
Beyoğlu / İstanbul Tel&Fax:(0212) 292 29 45
Hesap Numarası:
Yapı Kredi Bankası Mark: 3004942-9
Dolar: 3004943-7 TL için 0303803-1
Baskı: Mart Matbaacılık
Kapak Resmi: Diego Rivera

Aktüelleştirilmis Tarih

KORKU VE İKTİDAR

Yalçın KÜÇÜK

"Herkes benden çok ümitli, bense genç insanlar ve hakiki vatanseverler hariç herkesi hatalı ve düşman görüyorum. Benim fikrim o ki, hükümetin yerinde bir korku hüküm sürüyor."

Enver Paşa, Bir Sevgili'ye Mektuplar'dan

Objektivite ile subjektivite'nin iki uç olduğu bir zaman noktasındayız.

Bütün nesnel koşullar yeni bir iktidara işaret ve yeni bir iktidarı tahrik ediyor; ancak gerekli bütün öznel koşullar eksiktir. Yapı zorluyor ve ancak irade bulunmuyor.

Yeni, emekçi, ortakçı, özgürlükçü iktidar için gerekli her türlü objektif şartlar var ve bizi her gün zorluyor ve biz ise sadece iradesiz bir haldeyiz. Korku'nun en başta iradeyi kırdığını bugün çok iyi yaşıyoruz. Otuz yıllık iç savaş irademizi teslim almıştır. Karşımızdakilerin en büyük başarısı budur; çünkü iradesini teslim etmiş bir aydın artık sadece düşünemeyen bir hayvan'dır. Şimdi gerçek bir "hayvan çiftliği" oluşturuyoruz.

"Düşman" korku, irademizi zaptetmiş durumdadır. Bunun için sadece irademize düşman olanın zorladığını kabul ediyoruz ve sadece bu çerçevede umut edebiliyoruz; aslında umut edemiyoruz. Buradan çıkabilmek için bu çerçeveye savaş açmak zorunludur. İnsanlık, hayvanlık'la savaşın sonucu'dur.

Bir: Emperyalist dünya tarihinin en büyük işsizliği ile karşı karşıyadır ve işsizliği yenme umudundan da yoksun görünüyor. İki: Bazı demagogların daha düne kadar "Asya Kaplanları" dedikleri ekonomiler birbiri arkasından çökmüştür. Kapitalizmin en son vitrini Japonya ve arkasından küçük vitrini Güney Kore, ekonomik olarak çökmüş ve ahlak planında felce uğramıştır. Üç: Daha düne kadar bazı islamik faşist politikacıların birer ayet haline getirdikleri, Malezya ve Endonezya, utanç verici bir çöküşün içine girmiştir. Dört: Bir hafta içinde yarım milyona yakın komünisti katlederek iktidara gelen Suharto, kellesini ve çaldıklarını alarak, devrilmeyi kabul etmiştir. Beş: İlk sosyalist düzeni yıkan Rusya'da vahşi kapıtalizm iflasını ilan etmiş durumdadır. Sosyalizmi korumak için hiç kimsenin kılını kıpırdatmadığı Rusya'da şimdi, sarhoş dönek Yeltsin'den kurtulmak üzere iç savaş davulları çalınmaktadır. Altı: Emperyalist dünyanın lideri Amerika Birleşik Devletleri'nin belden aşağı felçli Başkanı Clinton, halkına, karısına ve kızına yalan söylediğini kabul etmiştir. Yedi: Nato'nun bundan önceki ve Belçikalı genel sekreteri, kendi memleketinde, rüşvet almaktan, ağır cezaya verilmiştir.

Dünya budur.

a– Hitler ve Mussolini faşizmleri, iktidarı almayı aklına bile getirmeyen, Alman ve İtalyan işçi sınıfına kesilmiş bir cezadır.

b– Eylülizm, yetmişli yıllarda son derece şiddetli ve özverili bir mücadele veren Türkiye emekçi sınıfı ve aydınlarının, hiçbir perspektife sahip olmamalarının, kefaretidir. İktidar iradesi olmayan her şiddetli mücadelenin sonucu, eylülist zulümdür.

c– Rusya çarının, Ortodoks Kilisesi tarafından bile, sahte olduğu iddia edilen kemiklerine yapılan "devlet cenaze" töreni, bütün eksikleriyle birlikte, yine de bir emekçi düzeni olan, Sovyet Sosyalizmi'ni savunmak için elini sıcak sudan çıkarıp soğuk suya sokmayan Rusya emekçi sınıflarının yüz kızartan günahının karşılığıdır.

Politika ve özellikle özverili politika çocuk oyuncağı değildir.

Politikayı çocuk oyuncağı sananlar, emekçi halkımıza zulmün davetçisidirler. Artık bunlarla, zalimler ölçüsünde, mücadele zorunlu olmuştur.

Ancak gundiler ve talebe tayfası, iktidarı amaçlamadan politika yapılabileceğini düşünürler. Bunlar içinde, iktidarı hedef olarak kabul etmeden politika yaptığını sananlar arasında, şiddeti bir politik araç sayanların, Asmalı Mescit'ten adam kaldıran yeniçeri güruhundan farkı yoktur. İktidarı amaçlamadan politika için şiddeti araç saymak, sadece kalpazanların mesleği sayılmalıdır.

* * *

Bugün Türkiye'de iki korku hakimdir. Bunlardan birisi, altmışlı yıllarda başlayan ve yetmişli yıllarda yükselerek kalıcı olarak yerleşen yöneten sınıfların korkusudur. Demirel ve Ecevit, ayrı ayrı, bu korkuyu iliklerine kadar duyanlardır; daha doğrusu, artık hem Demirel ve hem de Ecevit'e cisim kazanmış korku gözüyle bakmak çok daha yerindedir. Bunların bugün yönetimin önemli

Demirel, her zaman, şeriatçı ve ülkücü kollara dayalı bir yönetimi ve Ecevit de, aydınsız ve sola karşı bir politikayı temsil etmektedir; birisinin devlet başkanı ve diğerinin üç çeyrek başkan olarak bir arada olmaları, bugün bu politikanın, Türkiye'de, tek çare olarak görülmesindendir. Daha da önemlisi, bu çare, şu anda, Türkiye'deki zor'un, gelecekle ilgili tek projesi haline gelmiş durumdadır.

noktalarında bulunmaları, akılları ve becerilerinden kaynaklanmıyor; ikisi de, zaman zaman büyük propagandalarla süslenmelerine karşın, akıllı cisim olamadılar.

Demirel ve Ecevit'in bugün hala yönetim zinciri içinde olmaları, mülk sahiplerinin büyük korkusunu, hem içlerinde barındırmaları ve hem de her zaman hatırlamalarından kaynaklanıyor.

Bunlarda terör, korkularını yenmenin, tek yoludur.

1965 Seçimi, ilk bakışta bir çözümü, ancak özünde ise bir sınırlamayı ortaya koymuştur. Süleyman Demirel başkanlığında gerici ve Amerikancı Parti'ye parlamento içinde çok büyük bir çoğunluk sağlamakla birlikte, kapağı açılmış bir zembereğe benzeyen hırslı Türkiye aydını ile kendisini bir sınıf olarak göstermenin eşiğindeki Türkiye işçi sınıfının temsilcisi olarak Türkiye İşçi Partisi'ni de onbeş temsilciyle Parlamento'ya sokmuştur. Onbeş milletvekili, yenilikçi bürokrasi ile üniversiteleri de etkisi altına alarak, çok büyük bir çoğunlukla hükümeti eline alan bu Amerikancı ve gerici Parti'ye hükümet etme imkanını vermemiştir. Bürokrat, ufku dar ve önemli ölçüde korkak Demirel, bu sosyal muhalefet karşısında boğulduğunu hissetmiştir; çok çaresiz göründüğünü ve bu çaresizlik içinde, kendi tabiatına taban tabana zıt bir elfazı telaffuz etmek zorunda kaldığını, "caddeler yürümekle aşınmaz" dediğini biliyoruz.

Devam etmeden önce bir parantez daha açmak gereğini duyuyorum; burada formüle etmeye çalıştığım düşüncelerin bir bölümü, yazımında önemli mesafeler kaydettiğim "Sırlar" kitabımın bazı bölümlerinin polemist bir biçimde özetidir. Bu nedenle daha ayrıntılı ve soğukkanlı bir okuma için, bu kitabımın yayınlanmasını beklemek gerekmektedir; kuşkusuz, "Sırlar" bu özetin dışında konulara da el atıyor.

Demirel'in bu boğulma arazı karşısında bulduğu ilk çare çok özgün olmasa bile, kendisinden beklenmeyecek bir menzile sahip görünüyor 1920 Ağustos'unda parafe edilen, ancak resmen sonuçlandırılabilmek için, Mart 1921 tarihini bekleyen, Türk-Sovyet Antlaşması'nı Demirel'in bilip bilmediği, bilgi teorisi açısından hala önemlidir; ağustos ayı ile izleyen mart ayı arasında, Mustafa Suphi ve arkadaşlarıyla Türkiye Komünist Fırkası ve Çerkez Ethem'in popülist gerillaları tasfiye ediliyordu. En azından birincisinde, Sovyet Yönetimi'nin işbirliğini gösterebiliyorum; Demirel'in, 1967 yılında, hiç umulmadık bir zamanda, Sovyetler Birliği ile Soğuk Savaş döneminin en önemli ve en "dostane" Antlaşması'nı imzalaması çok dikkat çekicidir. Türkiye İşçi Partisi'nin destabilize edilmesi, işte bu tarihten sonra başlıyor ve bu destabilizasyonda, Sovyet yönetimindeki Türkiye Komünist Partisi pivotal rol oynuyordu; Komünist Partisi'nin, ülke içindeki mücadeleyi, en azından düşmanlıkla karşılamayan liderliğinin değiştirilmesi ve bunla-

rın Sıtkı Coşkun veya Aydan Bulutgul türünden hainlerle takviye edilmesi işte bu zamandadır. Bugün Amerikancı ve şeriatçı ödlekler partisinin kurucusu Mihri Belli'nın, Türkiye İşçi Partisi'ni yeteri kadar anti-emperyalist olmamakla ve "zinde kuvvetler" denilen Silahlı Kuvvetler'in ilerletici ro-

lünü görmemekle suçlayarak, silahlı mücadeleyi önplanda tutan, etkili ancak bozguncu faaliyetleri de buna eklenince, İşçi Partisi, Hemingway'ın balığı örneği, ancak çok daha hızla, erimiştir.

Cumhuriyet Türkiyesi'nin, Sovyetler ile 1921 Antlaşması, Suphi, Ethem ve Türkiye Komünist Fırkası'nın sonunu hazırlarken 1967 Türko-Sovyet Ticaret Antlaşması, Türkiye İşçi Partisi'nin iflasını hazırlamıştır.

Demirel, kabusu Türkiye İşçi Partisi'nden kurtulurken, önce kendi içinden Bozbeyli-Cindoruk ekibi tarafından devriliyordu ve bunu, 12 Mart'ta, ordu tarafından devrilmesi izliyordu. Yetmişli yıllara gelindiğinde, Martçı darbeden kütleler, iradeleri ve umutları kırılmış olarak çıkmakla birlikte, Ecevit'ın demagojik söyleminin altına giriyordu; demagojik olmasına karşın, "sol" adına kazanılan başarı ve kütlelerin ayağa kalkması, yöneten sınıflarda, o zamana kadar görülmemiş bir yoğunlukta korkuya yol açmıştır.

Yöneten sınıfların bu korku ile harekete geçirdikleri birkaç mekanizmeyi bugün çok açık olarak görebiliyoruz. Sözcüğü çok beğenmemekle birlikte artık hep kullanıldığı için kaçınılmaz olan adıyla, Ordu içindeki "kontr-gerilla" örgütünü çok daha pervasız olarak kullanmak ve öte yandan, "Milliyetçi Cephe" düzenini bir hükümet modeli olarak kabul etmek, bunlar içinde, en önplanda olanlardır. Milliyetçi Cephe Hükümet modelinin, Silahlı Kuvvetler'e rağmen olduğunu düşünmek çok yanıltıcıdır; bunun esası, şeriatçı ve ülkücü partileri hükümete almak ve bunların paramiliter örgütlenmeleriyle, kontr-gerilla, mit ve polisi özdeşleştirmektedir.

Türkiye'de "komünizme karşı mücadele" adı altında camileri ve ülkücü faşistleri harekete geçirmede, ordu kökenli devlet başkanlarının çok açık teşviki vardır. Bu arada, kontr-gerilla'nın açığa çıkan ilk eylemi olarak, şimdi aramızdan göçük ve pek değerli arkadaşımız, zamanın en etkili gazetecisi İlhami Soysal'ın Ankara'nın göbeğinde, 1960 yılları ortasında kaçırılarak dövülmesini biliyoruz; bu işte eylemci olarak kontr-gerilla'dan yarbay Recai'nin, daha sonra İstihbarat Başkanı ve Çankaya'da Özal'ın danışmanı Korgeneral Recai Ergin, adı o zamanda ortaya atılıyordu.

Buna "demirel sendromu" diyebiliriz ve Demirel, Türkiye politikasında, sadece budur ve yalnızca budur. Politikadaki yeri buradadır; bugün bütün yıpranmışlığına karşın bulunduğu yerde bulunması, her kriz ve korku halinde, şeriatçı ve ülkücü kartı öne sürmesi bu yüzdendir. Demirel'i, ne sorulursa, "Erbakan ve Türkeş de olsun" diyen bir makina olarak algılamak yerindedir. Erbakan'ı politikaya sokan, en çok imam-hatip açan, Türkeş'i başbakan yardımcısı yapan, "bana ülkücülere katil dedirtemezsiniz" diyen hep Demirel'dir. Hiçbir çözümü yoktur ve bütün çözümü budur.

Ecevit'e gelince, Demirel'in tek yüzlülüğünün karşısında, daima iki yüz'lü bir olgu ile karşı karşıya olduğumuzu kabul etmek durumundayız. Bir: Çok sağcı olmasına karşın solcu bir yüz takınabilmiştir. İki: Olağanüstü kültürsüz olmasına karşın kültürlü yüzü verebilmiştir. Bunda da ikiyüzlü propagandistlerin rolünü küçümseyemeyiz.(*) Tek parti dönemi milletvekilinin tek çocu-

* Hicret'ten önce yayınladığım kitaplarımın birisinin önsözünde, Ecevit'ın pek kültürsüz olduğunu yazdığım zaman çok tepki ile karşılaştığımı hatırlıyorum. Bu arada hatırladığım bir de şu var; Cumhuriyet'te çalıştığım sırada, fıkra yazarı Oktay Akbal, bana, "şiirlerini övmemi istiyor, ama Yalçın, bunlar şiir değil ki" diyordu. Kendi kendine "şair" Ecevit'in şiirleri ancak köylere satılan şekerlemelere yazılabilir; ama, ben, bu konuşmadan birkaç gün sonra, Akbal'ın Ecevit'in şiirlerini göklere çıkaran yazısını okuyabiliyordum.
Bir başka çalışmamda da, tüm anti-militarist görüntüsüne karşın, konuşmalarının soğukkanlı analizinden, eylülizm ile uyuşma arayışı içinde olduğunu da gösterdim; bunlar bana, sadece bunlara inanmak isteyen aydınların, büyük kızgınlığına maloluyordu. Ben ise şimdi hem bunları yazdığım ve hem de sonucunda büyük husumlet topladığım için, son derece mutluyum. Bu aydın kuşağının Ecevit ile birlikte mezara gömüldüklerini düşünüyorum ve ölülerle uğraşmıyorum.

ğu olmasına ve kendisine devlet parasıyla Londra'da da okuma şansı verilmesine karşın, bir üniversite diploması alamayacak kadar tembel ve okuma sevmez bu adamın, kültür düzeyinin, İzzet Altınbaş düzeyinde olduğu şimdi orta-

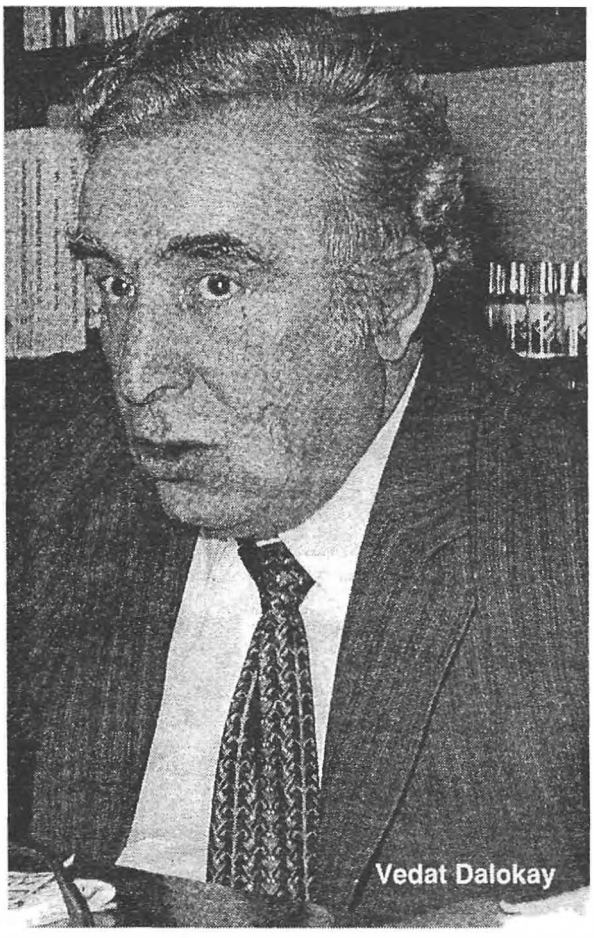

ya çıkmıştır. Üç: Karşı imajı verdiği her cephe ile, Washington ve tüsiad örnektir, uzlaşabilecek bir ahlaka sahiptir. Dört: Anti-militarist yüzüne ters olarak, hiçbir zor'a karşı bir inancı yoktur.

Ecevit'in korkusu ise Türkiye aydını ve özellikle solu ile ilgilidir; Türkiye sol aydını ve aydınlanmacı solu, Ecevit'in kabusudur. Bunun iki tarihsel nedenini saptayabiliyoruz; bunlardan birisi, mhp politikası ile ilgilidir. Ecevit'in, 1973 seçiminden sonra, hükümet çoğunluğuna yaklaşmasına karşın Türkiye'yi yönetecek bir gücü bulamaması karşısında, mhp ile yakınlaşma politikası isteği kesindir; bunun sondajını, şimdi aramızdan göçük, Ankara'nın popüler belediye Başkanı Vedat Dalokay'a bırakmıştır.(*) O zaman da, Dalokay'ın, chp-mhp koalisyon önerisinin, Ecevit'in o sıradaki "beyin takımı", Turan Güneş ve Deniz Baykal'ın da, görüşü olduğunu hissediyorduk. Yıllar sonra, yayınlanmış bazı anılar ve ortaya çıkan bilgiler, bunun doğru olduğunu gösteriyordu.

Dalokay'ın bu açıklaması, solda büyük bir şaşkınlık ve daha büyük bir tepki yarattı; "sorumlu" olarak, bir adı da "deli" olan ve "Deli Vedat" olarak da bilinen, Ankara'nın popüler belediye başkanı seçildi. Ecevit, İzmir'de kendisine suikast düzenlenmesine ve hazırlanan suikasti, son anda korkarak ihbar eden zamanın başbakanı Demirel'in bir mektupla belgelemesine karşın, başbakanlığında kontr-gerilla ile uzlaşabilmiş, ancak, Türkiye aydınının ve solunun şiddeti karşısında, mhp ile uzlaşmamıştır. Halbuki, kontr-gerilla ile uzlaşmak, zorunlu olarak, mhp ile de uzlaşmayı beraberinde getiriyordu.

Bu, Ecevit'te, soldan büyük korku ve bunun sonucunda, solsuz ve aydınsız bir Türkiye projesi yaratıyordu. Ecevit'in, tüsiad ile uzlaşma arayışlarının da Türkiye aydını ve devrimci solunun duvarına çarpması, Ecevit'te, soldan ve her zaman sola akmak durumunda olan aydından kurtulma tutkusu yaratmıştır; şimdi kurtulduğunu görüyoruz.

Aslında ne Demirel'in korkusu ne de Ecevit'in kabusu kendisine aittir; böyle göstermem, analitik imkanlardan doğuyor. Bu ikisini de, şimdi, Türkiye düzeninin, korkusu ve çaresi olarak görmek gerekmektedir. Bu korku içinde, Demirel, her zaman, şeriatçı ve ülkücü kollara dayalı bir yönetimi ve Ecevit de, aydınsız ve sola karşı bir politikayı temsil etmektedir; birisinin devlet başkanı ve diğerinin üç çeyrek başkan olarak bir arada olmaları, bugün bu politikanın, Türkiye'de, tek çare olarak görülmesindendir.(**) Daha da önemlisi, bu çare, şu anda, Türkiye'deki zor'un, gelecekle ilgili tek projesi haline gelmiş durumdadır.

Türkiye seçimlerden yeni bir "Milliyetçi Cephe" Hükümeti ile çıkma hazırlığı içindedir.

Doğrusu ben, bütün övünmelere karşın, Paris'te Alaattin Çakıcı'nın, Türk polisi ve güvenlik güçlerinin katkısı ile değil, isteğine karşın, tutuklan-

* Ben o sıralarda, Vedat Dalokay'ın danışmanlığını yapan küçük grup içindeydim, bu dönemi birlikte yaşadık ve dolayısıyla yazdıklarım, aynı zamanda bir özel tarih niteliğindedir. Biz, Vedat'ın böyle bir açılımı dillendirmesini önlemeye çalıştık ve Vedat, ilk açıklamayı Çeşme'den yapıyordu, önleyemedik. Ancak o sırada Ecevit'e yakın Vedat, bizi, partisi açısından bir tepki gelmeyeceği konusunda temin etmeye çalışıyordu.

** Kuşkusuz Demirel'in devlet başkanlığını ve Yılmaz'ın başbakanlık makamını aşırı ölçüde yıpratması ve her iki makamın tüm prestij ve ağırlığını yitirmesi de, bir araya gelmedeki her türlü protokol sıralamasını anlamsız yapıyor ve buluşmayı kolaylaştırıyor.

dığı görüşüne yakın durumdayım. Fransız istihbaratının, Asamble'de kabul edilen Ermeni Yasası nedeniyle, Fransa'yı baskı altında tutan Ankara ile pazarlığını artırabilmek için, Çakıcı'yı yakaladığını da düşünebiliriz. Türkiye'nin Çakıcı'yı sorguya çekmekten kaçınması ve iadesini önleyici bir dosyayı Paris'e göndermesi de, böyle bir hipotezi desteklemektedir.

Buna karışılık, bazı ülkücü kabadayıların teslim olmasının arkasındaki mekanizmaları çok iyi çözümleyememekle birlikte, burada bir pazarlık ihtimalini gözden uzak tutmadan, bunların da, yeni bir "Milliyetçi Cephe" Hükümeti hazırlığı içinde oldukları analizini mümkün görebiliyorum. İçişleri Bakanlığı'na, İzmir'den önce çalıştığı Malatya'yı bir büyük açık hava hapishanesine çeviren faşist Kutlu Bey'in getirilmesi ve Emniyet Müdürlüğü'ne, söylediklerinin anlaşılmaması bir yana söylenenleri bile anladığı izlenimi vermeyen Bilican'ın yerine, işkenceciliği üzerinde tartışma bulunmayan ve "devlet memuru" iken Türkeş'in tabutuna "başbuğum, her şeyi senden öğrendim" diye yazan Yazıcıoğlu'nun getirillmek istenmesi, bir yanıyla, korkunun ne kadar derin olduğunu gösterirken diğer yandan da, yeni "Milliyetçi Cephe" hazırlıklarına uygun düşmektedir. Bu kez, bu "Milliyetçi Cephe" Hükümeti'nin, dsp-anap-mhp ile kurulmak istendiğini net olarak görebiliyoruz.

Böyle zamanlarda kontr-gerilla'nın çizgisini daha net olarak yayan Hürriyet Gazetesi'nin son günlerde mhp propagandasını önplana çıkarması bununla ilgilidir. Aynı şekilde, en azından pasaport kalpazanlığı nedeniyle birkaç kez dokunulmazlığı kaldırılan polis şefi Ağar'ın halkla ilişkilerinin de, yine bu gazete tarafından üstlenilmesini ve "Türk-Müslümanlığı" türünden keşifler de, bu hazırlıklara uygun düşmektedir.

* * *

Yetmişli yıllarda Türkiye, otuz yıllık iç savaşın en yaygın ve en kanlı döneminden geçiyordu; bu dönemde, mülk sahibi sınıfların içine düştükleri korku mağarası uluslararası finans dergileri tarafından da saptanmıştır. Yetmişli yıllar, Türkiye'den, ülke dışına büyük bir sermaye transferine tanıklık ediyordu; korkmuş ve aşırı ürkmüş büyük sermayenin, özellikle İsviçre'ye sığınması bu zamandadır.

Yetmişli yıllar yine petrol krizi ile petro-dolarlara sahip olan Arap ülkelerindeki inşaat furyasından Türk müteahhitlerinin de büyük pay almaya başladıkları dönem olmuştur; bu zamanda, Türkiye büyük sermayesi, ülke dışında ihale alma, rüşvet verme, başka yöneticileri satın alma türünden emperyal açılımlarda gerekli sanatları öğrenmeye başlıyordu. Bu nedenle, bu dönemi, büyük sermaye ile birlikte Türk dış politikasının Arap çizgisine bağlandığı, fakat daha önemlisi, "enternasyonalizasyon" sürecine girdiği bir dönem olarak değerlendirmek durumundayız.

Büyük sermayenin mafya ile bağlantısı ve daha uygun deyişle mafyanın sermayeleşmesi ve büyük sermayenin mafyalaşması da bu dönemde başlıyor. Bu dönemi hemen izleyen bir tarihte, 24 Ocak 1980, Demirel'in başbakanlığında, Türkiye'yi uluslararası sermayeye bağlayan yeni ekonomik düzenin açıklanması, önceki hazırlıkların doğal sonucudur. Bu üçünün de, tersinden başlayarak, Evren, Özal, Demirel, cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturtulması, kişisel yete-

Tanzimat, çağdaş Türkiye tarihinin en köktenci yenilik hareketidir.Türk gericiliğinin temel çizgisi, tanzimat düşmanlığıdır. Bilim ve politika, bir şiir, bir felsefe ve bir armoni sorunudur. Bilim düşmanlığı ve bilime yabancılaşma, solumuzun temel çizgisidir. İttihat ve Terakki, tarihimizin en görkemli, jakoben hareketidir. Türk gericiliğinin alfabesi, İttihatçı düşmanlığı ile başlamaktadır. Ödlekler, kesk ve benzerleri, şeriatçı çukurun başındadırlar.

nekleri ve kariyerlerinden çok, bu halklarımız için son derece meşum ve zalim düzeni getirmeleri nedeniyledir.

İşgücünün değişim oranını, kapitalistler, tarım malları ile sanayi malları değişim oranını sanayiciler lehine değiştiren, Türk lirasının değerini sürekli olarak düşürmeyi kabul eden bu politikanın ancak kanla uygulanması mümkündü ve nitekim, aynı yıl içinde, 12 Eylül 1980, tarihimizin en kanlı diktatoryalarından birisi gerçekleştiriliyordu. Eylülizm, mülk sahibi sınıfların, olağanüstü

bir korkuyla, yeni bir düzen kurmak için uyguladıkları terörün adıdır.

Eylülizm ile aşırı ölçüde korkmuş mülk sahipleri sınıfları, kendilerini korkutan emekçi sınıf ve aydın katmanlarını, akıllarını alacak bir korkunun içine itebilmiştir.

Bugün emekçi sınıflarımız ve aydın katmanları tarifi mümkün olmayan bir korku içindedir. Bu, aydının tümden aklını kaybetmesi, iradesini yitirmesi ve işçi sınıfının ise, kendi halında bir sınıfa dönüşmesi anlamındadır.

Ülkemiz, bugün ikili korku girdabındadır.

Ödlekler partisi ile kesk, bu korkunun, cisim kazanmış hallerdir.

Ödlek partisi ile kesk'i ve bağlı sendikaların çoğunluğunu, Türkiye ilericiliğinin en geri noktası veya Türkiye gericiliğinin en ileri noktası olarak ele almak mecburiyetindeyiz.

Refah'la ve irtica örgütleriyle bu kadar içtenlikle buluşmaları, İzmir'de akıllarınca açtıkları "düşünce özgürlüğü" mezarlığında, birtakım şeriatçılara dua okutmaları, uzun süre mit'i yönetmiş Hasan Celal Güzel'e bile sahip çıkmaları bu nedenledir.

Yeni bir düzen için en elverişli zamandan geçiyoruz.

Yeni bir düzen için, tarihimizin en güç geçitindeyiz. Hiç kimse önümüzdeki görevin kolay olduğunu düşünmemelidir. İşimiz, sanıldığından çok daha zordur.

Türkiye'de parti adıyla çıkan bütün kuruluşlar içinde, sadece ödlekler'in başkanı, devlet memurudur. Bir parti'nin başkanı her ay, devletten maaşını almaktadır; bu, yeterı kadar vahimdir. Ancak daha da vahimi, bir zamanlar bağımsızlık adına mangalda kül bırakmayan Mihri Belli'nin, kişiliğine olan sevgimizi her fırsatta dillendirdiğimiz, Eşber Yağmurdereli'nin, böyle bir partinin kurucusu sıfatını taşımaktan utanmamalarıdır.

Zorluklarımızın en başında, korku ile, irademizi yitirerek, hep birlikte utanmaz oluşumuz gelmektedir. Artık hiç utanmıyoruz; eylülist zulüm günlerini, "küçük" mafya özentileri içinde geçiren, mess ve tisk genel başkanlarıyla kucak kucağa oturan, Türkiye dışişlerinin diplomatı örneği her önemli "çıkartmalarda" hükümet heyetleri içinde yer alan Rıdvan Budak'ı bile işçi lideri kabul edebiliyoruz. Yüzümüz kızarmıyor.

Bayram Meral'e, eylülist dönemde, hangi direnişin içinde olduğunu sormuyoruz; artık yüzümüzde deri var. Eylülist dönemde, mit'in kucağında büyüyen hak-iş'i bile sendika kabul ediyoruz.(*) İçine düştüğümüz sonsuz derinlikteki korku girdabında bütün tariflerimizi yitirmiş durumdayız.

Mücadele ise, eninde-sonunda, bir tarif sorunudur.

Aydın ise, eninde-sonunda, düzenleyen bir başa sahip yaratıktır.

Bu açıdan görkemli altmışlı yıllarda, "düzen" başlıklı çalışmalar yayınlamak bir eğilim ve prestijli yol oluyordu. Doğan Avcıoğlu'nun "Türkiye'nin Düzeni" ile Doktor İsmail Beşikçi'nin "Doğu Anadolu'nun Düzeni" bunlar arasında en ünlüleridir; ben, bugün bile, birbirine uzak ve muhtemelen içindeki çözümlemler eskimiş de olsa, Türkiye okumuşları içinde, bu iki klasik çalışmasını okumayan ve bunları kütüphanesinde barındırmayana aydın demiyorum.

Aydın olmak, ödlekler ve keskçiler örneği, eylülist zulmü, birahanelerde geçirmek demek değildir. Ödlekleri keskçilerden ve keskçileri diğerinden ayırmak mümkün değildir. Kamu emekçileri, bu ödlek biracılardan kurtulmadıkları sürece, sendika olma şansından yoksundurlar; açıklıkla görülüyor.

Cumhurbaşkanlarının nutuk yazarları olur; uçkuru düşük Clinton bile, gözleriyle, görünmez yerdeki bir kağıda bakmadan hiç konuşmuyor. Bizim gibi başbakanlıkta çalışmış olanlar, Türkiye'de, zaman zaman başbakanlara ve 27 Mayıs'tan hemen sonra Cumhurbaşkanı Cemal Paşa'ya nutuk hazırlamıştır veya nasıl hazırlandığını biliyorlardır. Demirel, mavi gök'e şükürler, bu adeti de ortadan kaldırmış oluyor; aklına geleni söylemektedir. Geçenlerde, Anadolu kurulduğundan beri hiçbir zaman üzerinde bu kadar nüfusun yaşamadığını söylüyordu, keşfine seviniyor ve övünüyordu; ben ise gülüyordum, çünkü, bu her toprak için doğrudur. Fransa veya Almanya veya Amerika'da da, hiçbir zaman bu kadar çok nüfus yaşamamıştır; Türkiye'nin böyle bir cumhurbaşkanı var.

Ancak bütün konuşmaları bu kadar boş değil ya da aslında doluya düşenleri de görülüyor. Ben bunlardan ikisini ayırmak istiyorum; birincisi, sanıyorum, yaz başına doğru, Hakkari'de irad etmişti ve "Kürt halkı, vatan size minnetar-

* Hak-İş'in kurucu başkanı olan Necati Çelik'in mit'in adamı olmasından kuşkulanmak için pek az neden var; Erbakan Hükümeti'nin en "günahkar" bakan ve milletvekiliydi, ancak son anda, milletvekilliği düşecekler listesinden çıkarıldı. Şimdi, fazilet içinde, genelkurmay'a yakın bir çizgiyi savunuyor.

dır" anlamına geliyordu. Bu önemlidir; bu korku yönetiminin, Kürt şeflerine ve bunların etkisindeki önemli ölçüde Kürt halkımıza şükranlarını dillendiriyordu, bu yerinde ve haklı bir dillendırmedir.

Diğeri ise yakın zamanda bir gazeteye yaptığı açıklamalar içinde yer alıyordu ve burada, kürdizm ile islamizmın politik olarak aktıfleşmesinden söz ediyordu. Ancak solu saymak aklına gelmiyordu; bu hesaba katmama da haklı ve yerindedir. Bugün düzenin dışında, etkin bir solumuzun olmadığı kesindir. Bu kesınlikten, disk'e, kesk'e ve ödleklere düşen utanç payı sanıldığından daha çok görünüyor.

* * *

Altmışlı yılların "düzen" başlıklı çalışmalarından birisi de, şimdi aramızdan göçük Profesör İdris Küçükömer'ın, "Düzenın Yabancılaşması" çalışması idi; yetkin olamayan, ancak sevimli ve dürüst İdris Hoca, zamanın itibarlı "düzen" ve "yabancılaşma" sözcüklerini bir kitap başlığında buluşturuyordu. Kitabın çıktığı zamanda, Erbakan siyası politıkada yükseliyor ve önemli bir demogoji ile anti-emperyalist ve sömürgeciliğe karşı bir söylemden yararlanıyordu. Profesör Küçükömer de, bu ortamda, düşün tarihimizde kendı kendini ınkara dayalı ılk olmasa bıle bir zaman için çok etkili(*) bu kıtabı yayınlıyordu.

Küçükömer'in çalışması, Kristof Kolomb'un yumurtası ile anlatılabilır; şimdiye kadar ilerici olarak bildıklerimizin gerici ve gerıcı olarak bildiklerimizin ilerici olduğunu iddia etmekten ibaret kalıyordu.

O zamana kadar İttihat ve Terakki, Meşrutiyet'i zorla getirdiği, Cumhuriyet'i ve Cumhuriyet Halk Partisi'ni doğurduğu, kemalizmın uygulamalarının hemen hemen tümünü önceden katalogladığı için ilerici sayılıyor ve işbirlikçi Hürriyet ve İtılaf ise gerici kabul ediliyordu; hocamız, bunun tersini ıddia ediyordu. Din de ilericiler arasına konuyor ve bu arada, Mustafa Kemal, İngiliz casusluğuna kadar yaklaştırılıyordu; meslekten iktısatçı ve materyalist teoriye yabancı Küçükömer'in bu yakıştırmaları, birden ortalığa egemen olmaya başlamıştır. İdris Hocamız, daha sonra, 1974 yılında, Ecevit-Erbakan Hükümeti'nin kurulmasını da büyük bir heyecanla ve yeni bir cumhurıyetin açılışı olarak karşılamıştır.

Küçükömer'in bu alt-üst oluşu, önemli ölçüde heyecanından kaynaklanıyordu, hocamızın bir ara darbecilik peşinde koştuğunu da biliyoruz; ancak ödleklerin ve sayıları her gün artan sol partilerin aynı alt-üst oluşları sadece korkudandır.

Bunların bugün "sol" olarak savundukları görüşlerin hepsini, Küçükömer'in, "Düzenin Yabancılaşması" çalışmasında bulmak mümkündür. Ar-

Türkiye'yi, milli güvenlik kurulu ve askerlerin yönettiğini ileri sürmek, bir gundi yanılsamasıdır ve ödlekler ve benzerlerinin bu görüşte olması ve aynı zamanda büyük devletlere dayanması, gundi ideolojisiyle tutarlıdır. Türkiye bir tekelli bürokratik devlettir. Her tekelli bürokratik devlette, bürokrasinin ve askeri bürokrasinin etkisi vardır; bunu görmek başkadır ve buradan bir sınıf olmayan ordu'yu yönetime getirmek ise bambaşkadır. Birincisi doğru ve ikincisi, gundicedir.

tık ödlekler ve benzeri sol particikler, İdris Hoca örneği, şeriatı ilericilik saymakta ve tarihimizdeki bütün jakoben hareketlere küfretmektedirler.

* * *

Bunların, sözlü ve yazılı olarak, bana da küfretmekte olduklarını duyuyorum.

Kendi açılarından çok yerindedir.

Ben bunları Türk gericiliğinin küfürleri sayıyorum.

Ödlekler ve kesk ve müttefiki particikler, Türkiye gericiliğinin en ileri noktalarıdırlar.

* * *

Ülkemizde, Nuri Çolakoğlu ve Erdal Öz yaşadıkça ve böyle kaldıkça, Türkiye'de işkenceyi kaldırmak imkansızdır; çünkü Çolakoğlu ve Öz, tekelli bürokratik bir düzende, işkencenin ne kadar yararlı olduğunun vücutlaşmış ispatıdırlar. Şimdi birisi, emir eri Cavit'in televizyonunun başında ve diğeri, önemli bir yayınevinin sahibidir; ikısı de, altmışlı yıllarda önce solcu ve sonra

* Küçükömer'in bu kitabı çıktığında ben İngiltere'deydim ve oradan, o sırada, İnci ve Doğan Özgüden'in yönetimindeki Ant Dergisi'ne sert ve hatta mahkum edici bir eleştiri gönderdiğimi ve yayınlanmasıyla etkisini, bir ölçüde de olsa, kırdığını hatırlıyorum.

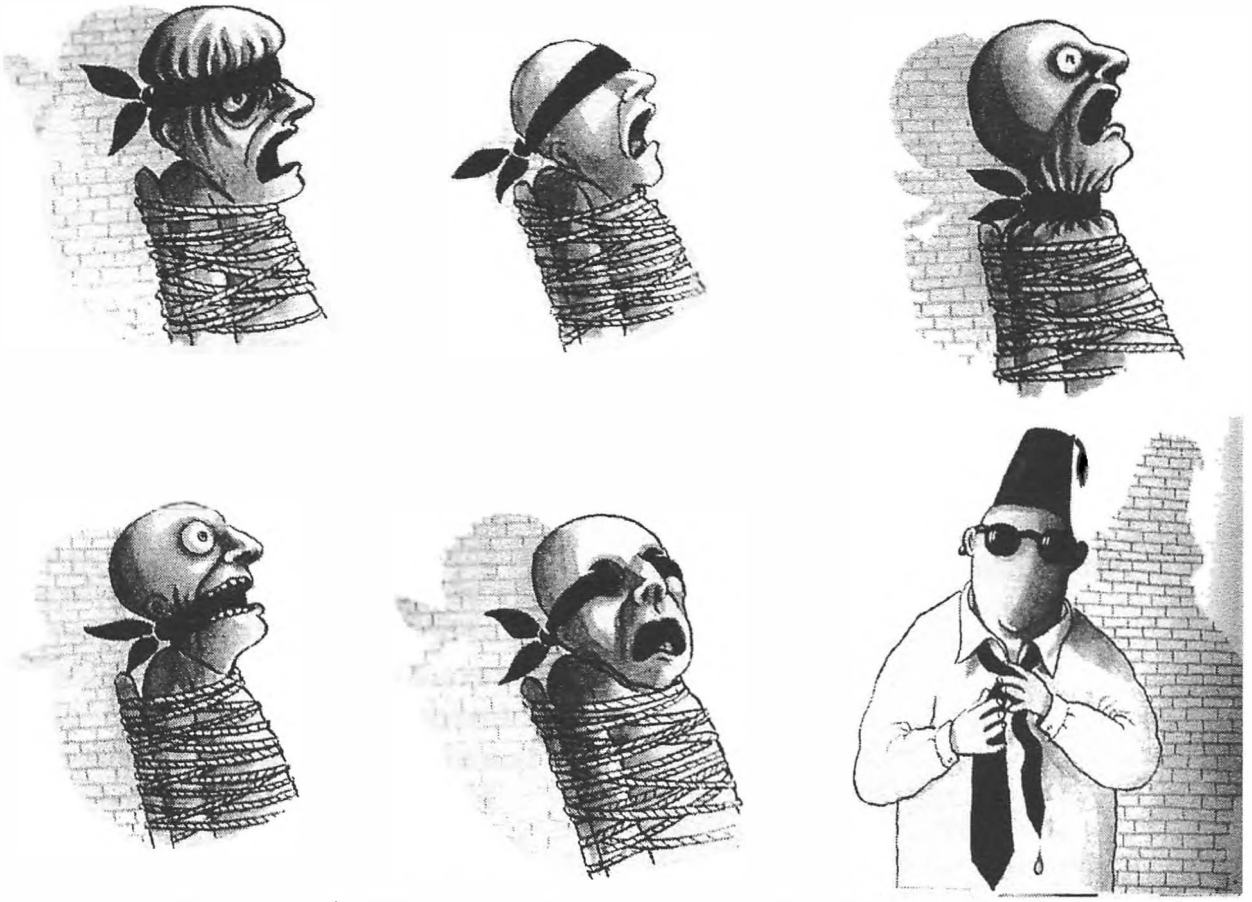

maocu oldular. Ben üniversite öğrencilik yıllarında sanatçı arkadaşım Erdal'ı daha sonraki yıllarda, Türkiye İşçi Partisi'ni en önde ve en hırsla basarken hatırlıyorum.

Daha sonra 12 Mart'ta Mamak'a düştüler ve bu Çolakoğlu, görülmemiş işkencelerle karşılaştı; öykücü Erdal Öz de sonra bunu "Yaralısın" adlı küçük bir romanda edebiyat haline getirdi.

Çok da iyi yapmıştı; biz, bir zamanlar, ağlamak istediğimiz zaman, şimdi Erdal Öz'ün de Çolakoğlu'nun da hatırlamak istemediği bu kitapçığı alıyor, hep birlikte okuyor ve hüngür hüngür ağlıyorduk. Çolakoğlu'nun gördüğü işkenceye yürek dayanmıyordu.

Peki kötü mü oldu? Nuri Çolakoğlu, şimdi, ne kadar düzenli ve terbiyeli bir televizyon yöneticisi halindedir, tanımlamanın imkansız olduğunu düşünüyorum. Emir-eri Cavit Çağlar'dan daha emir-eri haldedir; bir "sayın başbakanım, bu konuda ne buyurursunuz" demesi var ki, insanın içi akıyor. Bazen, "sayın Rauf'um, ne kadar incesiniz" dediği oluyor ve bir kez de, "sayın bekçim, siz ne emredersiniz" diyordu; işte, bu solcu, bu maocu, bu parti yıkıcısı Çolakoğlu'nun böylesine güzel bir televizyon yöneticisi olmasını, işkenceye borçluyuz. Erdal Öz'ün de sanatı bırakıp devletle yakın ilişkiler içinde ve her zaman Nuri'nin televizyonundan "best-seller"(*) kitaplar yayınladığını öğerendiğimiz, bir büyük kapitalist olmasını Mamak'a ve gördüğü işkencelere bağlamak zorunluluğu var.

Çolakoğlu ve Öz varoldukça, yöneten sınıfları, işkenceden vazgeçmeye razı etmemiz imkansız görünmektedir.

* * *

Tanzimat, çağdaş Türkiye tarihinin en köktenci yenilik hareketidir.

Türk gericiliğinin temel çizgisi, tanzimat düşmanlığıdır.

* * *

Bilim ve politika, bir şiir, bir felsefe ve bir armoni sorunudur.

İttihat ve Terakki, tarihimizin en görkemli, jakoben hareketidir.

İttihat ve Terakki hareketinin Ermeni ölümleri, tehcirler'den başlayan çok büyük kusurları, ek-

* Demirtaş Ceyhun, eskiden, arkadaşlığımız sırasında, hep doğru söylerdi; kitaplarından birisi, yine böyle bir "best-seller" listesinde, galiba Milliyet'te altıncı olmuş, sevinmiş ve sevincini de gazetenin bu işlerden sorumlusuna söylüyor. Aldığı cevap beni hep güldürüyor, "aman ağabey, bunları önemsediğini bilseydim, birinci yazardım" oluyor. Erdal Öz, gazete ve televizyonların "best-seller" listesini yapmada çok yetkinleşmiştir.

siklikleri, hataları, günahları ve hatta cinayetleri vardır; ancak bununla birlikte, eşsiz bir eylem laboratuarı, büyük bir yurt sevgisi, yiğitlik, özveri kataloğudur. Bunları görmeden, İttihat-Terakki düşmanlığı, gericiliktir ve bütün şeriatçı akımlar da, İttihatçı düşmanıdırlar.

Türk gericiliğinin alfabesi, İttihatçı düşmanlığı ile başlamaktadır.

Ödlekler, kesk ve benzerleri, şeriatçı çukurun başındadırlar.

* * *

Bilim düşmanlığı ve bilime yabancılaşma, solumuzun temel çizgisidir.

Şairimiz güzel söylüyordu, "kanun diye... kanun diye", kanunları tepeliyorlardı. Solumuz şimdi "marksizm" diye diye marksizmin mezarını kazmakla meşgul durumdadır. Bunlar içinde en çok beğendiklerim bile, bu genel akım ve özellikle, gundi ve talebe sola ayak uydurma çabasında, bilimden uzaklaşma işaretleri veriyorlar ve Türkiye'nin askerler tarafından yönetildiğini bile ileri sürebiliyorlar.

Enver Paşa'nın Kafkasya ve İç Asya'ya yönelik turanist heveslerinde, Teşkilat-ı Mahsusa gerillaları kilit roldeydi ve bugünkü hiyerarşik emperyalist yayılmacılıkta, tekeller ve mafya, gerillaların yerini almış durumdadır. Ayrıca nakşibendi ve kadiri mezhepleri yerlerini de, Said-i Kürdi'nin, seyyar vaiz Fethi aracılığıyla, kapitalize edilen nurculuk mezhebine bırakmışlardır;

Bir: Büyük emperyalist devletleri bile ordu ihaleleriyle tehdit eden bir ülkenin, askeri bir parti tarafından yönetildiğini ileri sürmek, bilimden kopmak anlamındadır.

İki: Türkiye, ikinci sınıf bir emperyalist ülke olmaya çabalıyor ve bu kadar büyük sermayesi olan bir ülkede, ordu'nun yöneticiliğini ileri sürmek, sınıflara dayalı çözümlemeleri tümden reddetmek demektir.

Üç: Gundi dünya görüşü bir yanılsamalar yumağıdır ve bir gundi sadece jandarmayı, vergi tahsildarı da jandarma ile birlikte geldiği için, sadece jandarma dayağını bildiğinden, dünyayı, jandarmanın ve askerin yönettiğini sanmaktadır. Türkiye'yi, milli güvenlik kurulu ve askerlerin yönettiğini ileri sürmek, bir gundi yanılsamasıdır ve ödlekler ve benzerlerinin bu görüşte olması ve aynı zamanda büyük devletlere dayanması, gundi ideolojisiyle tutarlıdır.

Dört: Türkiye bir tekelli bürokratik devlettir Her tekelli bürokratik devlette, bürokrasinin ve askeri bürokrasinin etkisi vardır; bunu görmek başkadır ve buradan bir sınıf olmayan ordu'yu yönetime getirmek ise bambaşkadır. Birincisi doğru ve ikincisi, gundicedir.

Beş: Ancak Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek durumundayız. Bugün gundi yanılsaması içinde olanlar, en azından bu açıdan, Profesör Küçükömer'in çok gerisine düşüyorlar; çünkü, Küçükömer, bir askeri yönetim peşinde olduğu zaman bile, askerlerin uzun zaman iktidarı kontrol edemeyeceğini kabul ederek, marksist yazında yeri olan, bonapartist boşluk kavramına dayanıyordu. Buna göre, sınıflar mevzilenmesinde, belli zamanlarda çıkan durumlar ya da boşluklar, kendisi bir sınıf olmayan katmanların yönetimi alması ve progresist adımlar atması mümkündür; ancak, kalıcı değildir. Bugün gundi yanılsaması, bunu sürekli saymaktadır.

Koç veya Sabancı'nın ya da Eczacıbaşı'nın, doğrudan doğruya adam hapsetmesine ve işkence yapmasına ya da asmasına gerek yoktur ve dünyanın hiçbir yerinde oligarklar, bunu yapmıyorlar. Dünyanın her yerinde, sıkıyönetim komutanları asker ve coplayanlar polistir; askeri ve polisi görerek, düzenin dümeninin, bunlarda olduğunu düşünmek tam bir cehalettir.

* * *

Hamidiye Kahramanı Rauf, geçgin yaşına karşın, ordudan ayrılarak, bir kurtuluş mücadelesine başlamıştır.

Orman kolcusu Ali Rıza'nın oğlu, yoksul aile çocuğu, Mustafa Kemal, eninde-sonunda, sonucu belli olmayan bir mücadele için, orgeneralliken istifa etmiştir. Sonra idamlık olmuştur; Mustafa Kemal'e eleştiri ne olursa olsun, bunu görmemek, ancak ödleklere layık bir iştir.

Ödleklerin başkanı, benim tekellerin şirin çocuğu olarak gördüğüm, ödlekler partisinde en yetkisiz asistan, bugün bir fakülte sekreterinin her

an odasına çağırabileceği ve bir fakülte dekan yardımcısının her an azarlayabileceği durumdadır.

Böyle bir utancı kabul edenlerin, gerektiğinde orgeneralliken istifa etmesini bilen Mustafa Kemal'e söyleyecek sözlerinin olmaması gerekmektedir.

Söylerlerse, utanmaz ve yüzsüzdürler.

* * *

"Envercilik", 1921 yılının ikinci yarısından itibaren, Ankara'da kullanılan bir sözcük durumundadır.

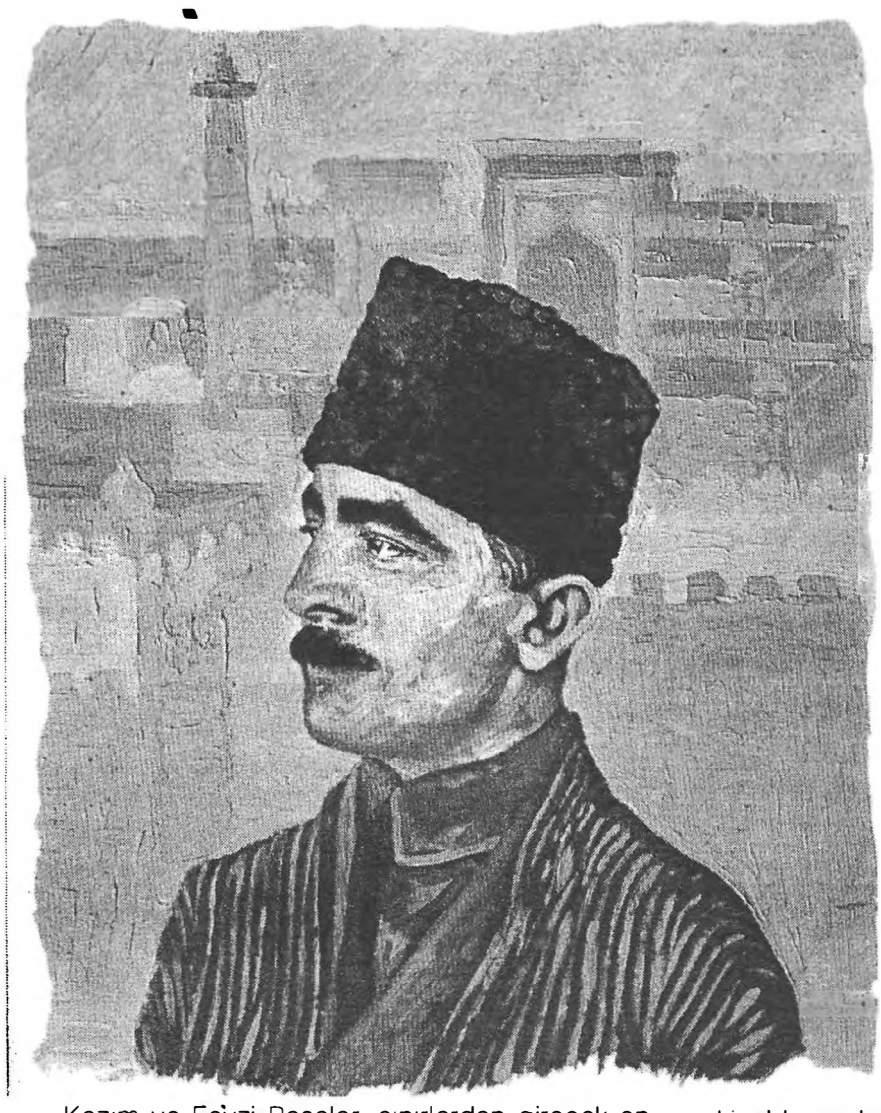

Kazım ve Fevzi Paşalar, sınırlardan girecek envercilik tehlikesine karşı, son derece kuşkulu ve sinirli bir ruh yapısını sergiliyorlardı.

"Enverizm" sözü ise, benim, hicret'ten önce yayınlanan kitaplarımda yer alıyordu.

Ülkemizde, kemalizmin sona erdiği ve enverizmin bir ideoloji olmaya başladığı yollu görüşlerimi tekrarlıyorum. Ancak bu, sözde, kemalizm edebiyatının terkedileceği anlamına gelmemektedir; Garbaçov da marksizmden dem vuruyordu ve bugünkü Çin liderliği de maoizmden söz edebiliyorlar.

Benim, izleyicisi olmamakla birlikte her zaman sempati duyduğum bu Köylü Ermiş'i ile, Mao ile bugünkü Çin yönetimi arasında büyük Çin Seddi bulunmaktadır; ancak fetişik bir biçimde tekrarlayabiliyorlar.

Kemalizm, enverizm uygulamaları içinde bile, tekrarlanabilecektir ve görüyoruz.

Bugün Türkiye'de kemalizmden kalan sadece fetişi'dir.

"Türk-islamizmi" veya bektaşi ideolojisine tapınma kemalizmde yoktur. Bunlar, arabizmden ve nakşibendi tarikatından koparak İç Asya'ya yayılmak isteyen Türkiye titçilerinin ideolojik kılıflarıdır ve Amerikan emperyalizminin, Moskova ve Pekin arasındaki coğrafyaya iyice yerleşme planlarına tamamen uymaktadır.

Yanlış anlaşılmaları önlemek için tekrarlamak durumundayım; alevilik, bir kültür olarak ve bir yaşam biçimi düzeyinde, bizim önümüzde çok değerli bir modeldir. Bunu çağdaşlaştırmak, devrimcileştirmek ve akılcı düzenin yaşam biçimi haline getirmek mümkündür; ancak, aleviliği ve bektaşiliği politize etmek mümkün değildir. Birincisi özlem ve ikincisi ise ihanettir.

Daha da önemlisi, bektaşiliği, Amerika örneği yeniden keşfetmek de mümkün değildir; bektaşilik ülkemizde bir parti olarak yapacağını yapmış ve büyük felaketler getirmiştir.

Tüm cahillerin, yeniçeriliğin, Türkiye'de, aydınlanmacı despot Mahmut tarafından yıkılıncaya kadar yeniçeri partisinin, bir bektaşi partisi olduğunu bilmemesi, bizi çok fazla ilgilendirmiyor; ancak bilmeyenlerin nirengi noktası olarak Deniz Baykal ya da Denis Bay-Call'a bakması yerindedir.

Son törenlerde, Bay-Call, "biz ideolojimizi Orta Asya'dan alıyoruz" diye yırtınıyordu; son zamanlarda, konuşma yerine yırtınmayı seçmesi çok düşündürücüdür ve ben kaygılanıyorum.

Yakın zamana kadar, alevilik ve bektaşilik üzerine bir çift sözü bile olmayan bu yazısız-kitapsız üniversite doçentinin birden bire bektaşi hayranı olmasının arkasında, Amerikan emperyalizmi bulunmaktadır.

Mhp'nin Türk kurultayları ile İç Asya'dan getirdiğimiz bektaşilik yanyana koşulmaktadır. Çünkü şimdi enverizmin açılma dönemidir.

Zavallı cahiller; Osmanlı yöneten sınıflarının hep mevlevi ve Osmanlı esnafının ise çoğunlukla bektaşi olduğunu bilmezlikten geliyorlar; kemalizm, bunların ikisine de karşı ve soğuk durmuştur. Kemalizmin büyük romancısı Yakup Kadri'nin Nur Baba'sı, bu duruşun, benim hoşlanarak okuduğum, romanıdır.

* * *

Enverizm'den söz etmek, bugünkü aşamada, tit sektöründen ve titçilikten söz etmek anlamındadır. Ancak burada enverizm ile titçiliği özdeşleştirmek durumunda değiliz; tam tersine, Enver idealist ve titçiler ise dev ölçüde sülüktür. Yakınlık, Türkiye'nin nüfuzunu İç Asya'ya yaymak noktasındadır; Enver, bunu, islamist-turanist bir savaşçılar ordusu ile gerçekleştirmeyi planlıyordu. Bugünkü titçilik ise, tekeller ve mafya aracılığıyla, İç Asya'yı fethetme planındadır. Bunun için, islamdan etkilenmiş, şamanizm ile değişmiş bir platonizm olan, daha açıkçası, islamik, zerdüşt ve şaman renkli bir helenizm sayılması gereken bektaşilikten yararlanmak istemektedir. Bir ortaklık ya da ayrılık ise, Enver'in bu işe Alman şemsiyesi ile çıkmak istemesine karşılık, bugünkü titçiler Amerikan emperyalizminin hempalarıdırlar.

* * *

Sülük bir yayılmacılıkla, serüven dolu bir idealizmi yan yana getirmeme, analitik ve hatta ahlaki açıdan itirazlar olabilir ve ben bu itirazları görüyorum, ayrıca önemli ölçüde haklı buluyorum. Fakat bu yaklaştırmanın içinde sakladığı açıklama gücü, beni, bu tür kaygıları aşmaya zorlamaktadır; enverizm, kelimenin has anlamında hiçbir zaman şoven değildir. Sözcüğün en doğru anlamında emperyal yaklaşımı içeriyordu; bu, diğer halkların ve kavimlerin varlığını kabul anlamındadır.

Enverizm, eylemli bir politika olduğu zamanda, 1922 yılına kadar denebilir, özellikle bu politikanın karşısında duran Ortadoğu ve Kafkasya politikacıları, Enver Paşa'nın islamizmini fazla önemsemiyorlar ve ciddiye almıyorlardı; Enver'de bir turanist katılık buluyorlardı. Bu buluş önemli ölçüde haklıdır; Enver, islamizmi, varlığını kabul ettiği diğer halk ve kavimleri toplayabilmenin aracı olarak kullanıyordu.

Bu nokta, epistomolojik öneme sahiptir; politikaların nasıl kendisini zorladığı açısından çok önemlidir. Şu nokta ayrıca kayda değer; ben, sadece ve sadece, "Kürdistan" sözünü telaffuz ettiğim için ve bugünün Barolar Birliği Başkanı, pek özgürlükçü, Profesör Eralp Özgen'in bilirkişi raporu ile, kuşkusuz, Paris'e geldikten sonra hapse mahkum edilmiş birisiyim. Şimdi herkes bu sözcüğü telaffuz ediyor, bu amaçla, bir tashih-i karar istemiyle, hükmün kaldırılmasını istemiş olmama rağmen, Başsavcı Vural Savaş tarafından reddedilmiş bulunuyorum; Başsavcı Savaş, talebimi, ilgili daireye göndermeden kendi masasında reddetmiştir, hukuk dışı bir tutumdur. Bu yetmiyormuş gibi, yeni mahkumiyetler de ekledi; başka dilde bir mektubumda da telaffuz ettim, Türkiye'nin bütünü benim için bir "ever-fascinating prison" durumundadır, hapishane ve dışı pek farketmiyor, geliyorum. Savcı Savaş'a yeni tashih-i karar yazıları göndermeyi vaad ederek, şuna dikkat çekmek istiyorum; Türkiye'de bir yazar, sadece "Kürdistan" sözcüğünü telaffuz ettiği için mahkum olabiliyor ve diğer yanda ise, Türkiye'nin üç çeyreklik başkanı Ecevit, tatlı-cadı Ferai Tınç'ın sözleriyle, "kara gözlükleriyle gölge adam kisveli" İsmail Cem ile beraber, Mesud Barzani'yi kabul ederek, "Türkiye ile Irak Kürdistan Demokrat Partisi arasında ilişkiler çok sağlamdır" diyebiliyor, inanılması zor görünmektedir. Artık her türlü protokol ve Osmanlı yahudiliğinin, "Osmanlı devletimiz büyüktür" tekerlemesini her gün tekrarlayan, iki kez dönme, Samuel Soliman'ın(*) her türlü övünmeyi bırakarak bir Kürt aşiret reisine gösterdiği itibar bir yana, bunu ancak, enverizm ile açıklayabiliriz. Bir kez emperyal teorem kabul edilince, diğer halkların ve kavimlerin varlığını kabul etmek kaçınılmazdır; ancak, emperyalist yaklaşımın temeli, kontrol üzerinedir.

Enver Paşa'nın Kafkasya ve İç Asya'ya yönelik turanist heveslerinde, Teşkilat-ı Mahsusa geril-

* Türkiye'de dönmelerin ve Cem Vakko türünden yerleşmiş yahudilerin tercih ettikleri "cem" adının, bizdeki, "nevzat", "bülent" türü pek çok isim gibi Farsça ve islam öncesi Sollıman Peygamber'in adı olduğuna işaret etmiştim, yine de bakmak isteyenler için kaydediyorum.

Farça-Türkçe Lugat, İstanbul 1984, s. 658

ları kilit roldeydi ve bugünkü hiyerarşik emperyalist yayılmacılıkta, tekeller ve mafya, gerillaların yerini almış durumdadır. Ayrıca nakşibendi ve kadiri mezhepleri yerlerini de, Said-i Kürdi'nin, seyyar vaiz Fethi aracılığıyla, kapitalize edilen nurculuk mezhebine bırakmışlardır; burada, bu iki tarikatın Çeçenya savaşında, Amerika tarafından disipline edilmemesi ve son olarak uzun süre cıa için çalışan Osama örneğinde de görüyoruz; daha köktenci mezheplerin Amerika'ya karşı dönebilmeleri, önemli rol oynamaktadır.

Washınton ve Ankara, nurculuk ve bektaşilik çerçevesinde, bir Türk-İslamı üzerinde anlaşmış görünüyorlar. Ecevit'in seyyar vaiz Fethi'nin nurculuğunu sahıplenmesi ve Toktamış Ateş türünden Cumhuriyet Gazetesi'nin Amerikancı kanadının da buna katılması bu anlaşmanın oluşmasında önemli bir yere sahip görünmektedir.

İsmail Hakkı Paşa'nın, Karadayı, böyle bir uzlaşmaya, Ordu'nun tabanından gelecek tepkileri durdurabilmesi, kendisine, hem bir Pentagon madalyası sağlamış ve hem de, anlaşmayı, şimdilik, perçinlemiştir.

Bütün bu noktada, titçilik üzerinde kısa açıklamalara geçmeden önce, Türk dışişleri bakanları hakkında kısa bir çözümlemeye ihtiyaç duyuyorum; burada, "yasa" niteliğinde bazı eğilimlerin ilk formülasyonları, yayınlanmış olan çalışmalarımda bulunmaktadır. Bu nedenle burada, bunları, yeni bilgiler ışığında gözden geçirmek ve ayrıca özetlemek durumundayım.

Bir: Soğuk Savaş ve daha doğrusu Truman Doktirini itibariyle, Türk Dışişleri Bakanlığı'na, bakan olarak, sadece bir tek ve yalnızca bir tek, yurtsever gelebilmiştir. Bu, Türk gericiliğinin bir günah keçisi haline getirdiği, İttihat ve Terakki'nin ünlü göz doktoru Esat Paşa'nın oğlu, şimdi aramızdan göçük, sevgili dostumuz Hasan Esat Işık'tır. Hasan Bey, 1970 öncesinde ve üstelik sağın tercihi olarak, koalisyon hükümetlerinde, bakan olabilmiştir ve bakanlığı, Moskova Büyükelçiliği'nden öncedir.

Bunun dışında, Washington veya Bonn'un adamı olmadan Dışişleri Bakanı olabilen ikinci isim Profesör Mümtaz Soysal'dır ve çok kısa sürdüğü için üzerinde durmamıza gerek yoktur. Profesör Soysal da, çok karışık bir dönemde bakan olabilmiştir.

İki: Moskova Büyükelçiliği, cıa'nın ve Washington'un Türk diplomatlarını, denedikleri yerdir ve kendi çizgilerine kaydettikleri posttur. Türkiye'de diplomat dışişleri bakanları'nın hemen hemen hepsi, birisi hariç, Moskova Büyükelçiliği'nden geldiler; orada, Amerika ile işbirliği yapanlar ve bunda istikrar gösterenler, daha sonra dışişleri bakanı yapıldılar.

Üç: Bunun iki ayrık örneği ile başlayabiliriz. 27 Mayıs, Dışişleri Bakanı olarak, Deniz Kuvvetleri komutanı Fahri Korutürk'ü, ilan etmişti, altı saat sonra değiştirildi ve yerine, Selim Sarper getiriliyordu. Sarper, İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonunda ve tarihin en kritik zamanında, Türkiye'nin Moskova Büyükelçisi'ydi ve ben, elli yıl sonra açıklanan gizli Amerikan diplomatik belgelerine dayanarak, Sarper'in, Moskova'da, Türkiye'nin değil, Washington'un ikinci elçisi olarak çalıştığını gösterebilmiş durumdayım. Korutürk'ün adının silinmesi ise, bir soru işareti olmasındandır; Washington'un sınavından geçmemişti, daha sonra, Moskova'ya elçi olarak gönderildi, gönlü alındı ve Türkiye'de devlet başkanı yapıldı. Cıa tarafından sınanmış Korutürk, dışişleri bakanlığına çok görülürken, sınandıktan sonra, cumhurbaşkanlığı yapabiliyordu.

Ancak Esat Işık'ın oğlu Hasan Bey, daha sonra, Moskova Büyükelçisi oldu ve ancak, burada babasının ruhuna uygun bir biçimde, Washington'un esiri olmadığı için, Ecevit'in partisine katılmasına rağmen, daha sonra dışişleri bakanı yapılmadı. Ecevit, şimdi göçük ve sevimli dostumuz Hasan Bey'in yerine, ne yazık içeride Koç Sermayesi'nin ve dışarıda Washington'un adamı Profesör Güneş'i, dışişleri bakanı yapıyordu. Karısı Amerikan ve Chp karşıtı Şükrü Elekdağ'ın, dışişleri'nin en yüksek noktası olan müsteşarlığa getirilmesi işte bu Turan Güneş zamanındadır. Elekdağ oradan, Washington Büyükelçisi yapılmış ve sekreter karısının ülkesinde görkeme ve politikaya bulaşmıştır.

Dört: Aşk ve bilim, ayrıntı işidir.

Beş: 12 Mart, dışişleri bakanını doğrudan doğruya, bir Nato memurundan seçtiği için, Osman Olcay, böyle analizlerin dışındadır.

Altı: Cumhuriyet Gazetesi'nde İlhan Selçuk, daima bir Amerikancı ve bir mitçi kanadı saklı tutmayı politika bilmektedir. Mitçi Sami'den sonra Cüneyt Arcayürek ile yetinmektedir; şimdi Türkiye'nin en Amerikancı kanalının yöneticisi Ufuk Güldemir de, cıa ile bağlantılı olduğu hep ileri sürülen David Barchard'ın bana verdiği bilgiye göre Ermeni kökenlidir, Cumhuriyet'te iken pek çok bilgiyi Washington lehine büküyordu. Büktüklerinden birisi, 12 Eylül'ün sarhoş Amerikan büyükelçisi Spaine'nin anlattıklarıdır; Spain 12 Eylül sabahında, İlter Türkmen'in kendisine telefon ederek, dışişleri bakanı olacağını bildirdiğini yazıyordu, Güldemir, cumhuriyet'te bunu tahrif etmiştir. Bir mitçinin oğlu olan Türkmen de Moskova Büyükelçiliği yapmıştır ve Madam Çiller ile birlikte, Türkiye'ye gelmiş en Amerikancı dışişleri bakanıdır.

Yedi: Bu sözümü düzeltmem gerekiyor, Madam Çiller'in de hakkını vermemiz gerekiyor; İsmail Cem kadar Amerikan kulu ve belki de ruhu, bir bakan, Türkiye'ye gelmemiştir.

İlter Türkmen, son seçimlerde mhp adayı olmuştur. Hasan Cemal, İlhan Selçuk'un Cumhuriyet Gazetesi'nin başındayken bir ara boşluktan yararlanarak, bu faşist ve Amerikancı Türkmen'i cumhurbaşkanı yapmayı denemiştir.

Samuel Soliman, Ecevit'in ölümünden sonra, bu garip partiye başkanlık iddiasındadır. Mhp ve İsrail ile ittifakın en iyi adayı olduğundan kuşku duymamak gerekiyor.

Bütün hainlerimiz örneği, Cumhuriyet Gazetesi tezgahından geçtiğini ve İlhan Selçuk'tan ders aldığını eklememe gerek var mı?

Sekiz: Turgut Özal bile, başka adamı yokmuş gibi, Dışişleri Bakanı'nı Moskova'dan, büyükelçi olan ve milletvekili olmayan, Vahit Halefoğlu ile ithal etmiştir.

Dokuz: Washington kulu olmayanın Türkiye'de dışişleri bakanı olması mümkün değildir. Chp'den genel başkan olan ve dışişleri bakanlığı da yapan, İnönü, Çetin, Karayalçın, Baykal hepsi, Washington kuludurlar. Bakanlık, yakın zaman Türkiyesi'nin yazılı olmayan anayasasına göre, Amerika'nındır.

On: Ancak ne Çiller ve ne de Türkmen, bu alanda, Cem'in eline su dökemezler; Cem zamanında, Türk Dışişleri Bakanlığı, Amerika'nın bir dairesi haline getirilmiştir.

Onbir: Baki İlkin, bir generalın oğlu olmasının yanında, ırkçı görüşlerin sahibi ve askeri cuntalarda, Çankaya Köşkü'nde görev yapan sıradan bir diplomattır. Çankaya Köşkü'nde görev yapmak için mit ile içli dışlı olmak kesinlikle gereklidir. Baki İlkin, Türk diplomasi tarihinde, en az birikimle ve Lahey Büyükelçiliği'nden Washington Büyükelçiliği'ne aktarılan bir diplomat olabilmiştir. Bunu, Cem'in Washington Büyükelçiliği'ni tümüyle Amerika'ya devrettiği şeklinde anlamak durumundayız. Yoksa, Baki'nin ne meziyeti var?

Türkiye, titçilerin ve mafyanın boynuzlarındadır.

Türkiye'de mafyanın temizleneceğini düşünenler sadece boynuzlulardır.

Maliye Bakanı, Türkiye'de, emir-eri Cavit'In veya kumarhaneler kralı Besim Tibuk'un sıcak paralarının muhafızı değildir. Ecevit'in ve bu titçi düzenin, Maliye Bakanı'nın temiz yanı kalmamıştır.

Oniki: Madam Çiller, göreve geldiğinde, bir Volkan Vural adını ortaya atıyordu ve "beynimin yarısı" diyordu. Sonra sıkıştırıldığında, "ben tanımıyorum" demek zorunda kalıyordu; Madam'ın beyninin yarısını ve hatta tamamını tanımadığı kesindir. Vural, o sırada Moskova Büyükelçisi'ydi ve Madam tarafından tanınmadan Madam'ın beyninin yarısı yapılması, cıa'nın bir bilgisi ve haber vermesi oluyordu.

Volkan Vural, en azından, Madam'ın yakınıydı ve Cem'in en azından bu açıdan ikircikli davranmasını beklemek gerekıyordu. Ancak şu söylenebilir; "Cem, bir devlet adamıdır ve liyakata bakar", öyledir, ancak bir koşul gerekiyor, Washington'un da Vural'ı istemesi gereklidir. Madam'ın beynının yarısı, Birleşmiş Milletler'e temsilci yapılmıştır ve bunun anlamı, Washington Büyükelçiliği'ne ek olarak, Birleşmiş Milletler temsilciliğinin de, Washington'a bırakılmasıdır. Böylesi ihanetler, ihanetten zengin tarihimizde de az görülmüştür.

Onüç: Cem ya da Solliman zamanında, Türkiye'nin onuru ayaklar altına alınmıştır. Cem, Kuzey Irak'a ve Azerbaycan'a, Türk-Amerikan karma diplomatik heyetler göndermekten de çekinmemiştir. Karma diplomatik heyetler ancak uluslararası misyonlarda mümkündür; Cem, Türk Dışişleri Bakanlığı'nı, Amerika'nın bir kançılaryası haline getirmiştir. Solliman Dışişleri Bakanı, eyalet valisi, Paris'in bir tercümanıdır.

Artık Cem'in, tekrar yahudiliğe döndüğü konusunda hiçbir kuşkumuz bulunmuyor. Türkiye'nin az gelişmiş olduğunu düşünerek, "az gelişmişlik süreci" üzerine telifi bulunan bu zavallı, bakan olur olmaz, Türkiye'nin çok büyük olduğunu anlamıştır ve hep bunu söylemektedir. Dünya yahudiliği şimdi bu Solliman'dan çok hoşnut görünüyor ve imkanı ölçüsünde enternasyonal medyada övgüsünü yapıyor.

* * *

Bir: Ne yazık, Sovyetler Birliği'nin dış politika çizgisi, çarlık Rusya'nın yönelimlerinden, pek az ayrılabilmiştir.

İki: Sarhoş Yeltsin'in yalpalanmaları bir yana, vahşi kapitalist Rusya'nın dış politika eğilimleri, Sovyetler Birliği'nın yönelişlerinin pek dışına çıkmamıştır. Dışına çıktığı yerlerde de, Beria'dan beri çıkmak istemesine karşın çıkamadığı alanlarda kalmıştır.

Üç: Rusya'nın, Ortadoğu politikası ve İç Asya yönelimleri, çok daha moralli ve gaullist bir devlet başkanı ve "sosyalist" bir başbakana sahip, Fransa'dan daha istikrarlıdır.

* * *

Paris'te doktorlar da nedenini bulamıyorlar, Türk "özel" televizyonlarını açtığım anda, midemde bulantılar yükseliyor ve bu nedenle, ben bir çare olarak, trt'ye geçmeye karar verdim, ancak bu defa da, açar, açmaz, gülme krizlerim başlıyor. Trt, Amerika, Sudan ve Afganistan'ı bombalayınca, Osmanlı sözleriyle henüz bıyıkları terlememiş bir zeka özürlüsünü haber programına çıkardı ve "Rusya'da ne oldu" diye soruyordu; bu zeka özürlüsü, Yeltsın'in, kendisine danışılmadan bombalama işine kızdığını anlatıyordu. Zavallı zeka özürlüsü, duyduklarını bile anlamıyordu; Rusya'nın bu bölgelerde nüfuz iddiası var ve bunu sürdürüyor.

Trt'nin bir de Nermin'i var, Farsça "ince" anlamındadır, ama, bu Nermin, pek ince değil; ben şaşırdım, bir gün haber okurken, haber masasının üzerine çıkıp, "paralar yeşillendi, borsalar şenlendi" diye göbek atmaya başlamıştı; "sen haber okuyucususun be Nermin Kadın, sana ne, borsaların şenlenmesinden" diyordum. Bunlara baktığımızda, bilimin ve marksizmin öldüğünü söyleyenlerin yüzüne tükürme duygularımız kabarıyor ve işte bu titçi ekonomi, şişmanca bir Nermin Kadın'ı, devlet televizyonunun temel haber bülteninde masasına çıkarıp, "paralar yeşillendi, borsalar şenlendi" diye göbek attırabiliyor. Trt eski müdürü Solliman, işte böyle bir düzende dışişleri bakanıdır.

Solliman'ı, trt'de müdürlükten alan bir başka Süleyman'dır ve Celal Bayar'ın "su müdürü" Süleyman Demirel tekrar başbakan olunca, trt müdürünü görevden almıştır. Şimdi Süleyman ve Solliman iki iyi arkadaştır ve şu sıralarda el ele, Bakü'de bulunduklarını sanıyorum. Titçilik, bunları, Bakü kapılarına atmıştır.

Tarihi sadece, Kemal Paşa'nın yurttaşlık bilgisi kitaplarından öğrenenlere hatırlatıyorum; Kemal Paşa'da "Şişli'de bir apartman" kiralayarak Osmanlı hükümetinde bakanlık kulislerine girdiği zamanda, Enver'in Teşkilat-ı Mahsusa gerillaları hem Bakü'yü ve hem de Tebriz'i almışlardı. İyi mi kötü mü; ben sadece gerçekleri haber veriyorum.

* * *

Trt'nin Nermini'nin hiç de nermin olmayan göbeğini oynattığı bir sırada dünyadaki tablo şudur: Globalizm, yerini, global bir krize bırakmak üzeredir. En azından dünya matbuatının sürekli olarak bır "küresel kriz" sözünü tekrarladığını söyleyebiliriz

* * *

Özel televizyonları açsam, midem bulanıyor. Trt'yi açtığımda gülme tutuyor. "Ne yapmalı?"

* * *

Moskova'da rublenin dalgalanmaya bırakılması üzerine, Mülkiye'den yetişme, ummadığı sırada milletvekilliği ve bakanlık edinen Maliye Nazırı Zekeriya ile sandalyasız bakan ve Özal'ın Mister No'su, zeka özürlüsü Güneş, birlikte, yanlarında Gölge Başbakan Mesud Bey ile bır basın toplantısı düzenleyerek yeni "ekonomik" önlemler açıklıyorlardı; bu kararlar, 24 Ocak Kararları kadar öğreticidir. Öğreticiliği ekonomik olmaktan çok politik sayılmalıdır; bu kararlar, ülkemizin, öküzün boynuzunda değil, titçilerin tepsisinde durduğunu pek güzel göstermektedir.

Zekeriya-Güneş-Mesud kararları, sadece ve sadece, kirli paralara güvence verme anlamındadır.

Yaptıkları, sıcak ve kirli paraların, nemasını artırmak için, hazine ve vergi gelirlerinden vazgeçmekten ibaret olmuştur. Bunun dokuz yüz trilyon olduğu söyleniyor; bana, hiçbir anlam vermiyor. Ne demek, trilyon lira; ben bunu bilmiyorum.

Bildiğim emir-eri Cavit'e, Korkmaz Yiğit'e, Besim Tibuk'a ve benzerlerine Hazine'nin peşkeş çekildiğidir. Zekeriya-Güneş-Mesud kararları budur.

* * *

Bizim, Türkiye'nin, Amerika'nın bir eyaleti haline getirildiği görüşümüz, her gün biraz daha doğrulanmaktadır. Bu trt programlarını izlemeye başladığımda, trt'nin bile, çeşitli hizmetlerin fiyatını, dolar ile açıkladığını, hayretlerle görmüş bulunuyorum.

Antalya'da idrar doçenti Mustafa Kalemli, meclise başkan olunca, çocuklarının apartmanlarını çoğaltmayı bir politika bilmiş; bu vesileyle kirli çamaşırlar açıklanıyordu. Bu açıklıkta, "Türkiye Büyük Millet Meclisi" tarafından çıkarılan ihalelerin bile dolar üzerinden ilan edildiğini öğrenmiş durumdayım.

Doğu'da, "devlet" olmak, kendi adına para kestirmek ve hutbe okutmakla mümkündür. Eğer hutbeleri, Samuel Solliman, Washington adına okutuyorsa ve ihaleler dolar üzerine yapılıyorsa, bunun neresi "Türkiye" ve neresi, "Büyük"; bunu sormayan, geri zekalıdır.

* * *

Zekeriya-Güneş-Mesud kararları, Türkiye'de kirli parayı tutmak için, devlet hazinesini peşkeş çekme kararnamesidir. Rusya'dan kaçma eğiliminde olan paraların Türkiye'den de kaçışını önlemek için, zavallı vergi yükümlüsünü bunlara esir etme anlamındadır.

Mülkiyeliler Birliği'nin, sadece Ağar'ı değil, halkımızla alay edercesine, "Türkler'in elindeki bütün Türk lirası bile Merkez Bankası'ndaki dolarları alamaz" diyen Zekeriya'yı da, üyelikten çıkarması gerekmektedir. Merkez Bankası'ndaki dolarlar kirlidir ve Zekeriya'nın değildir; bunlar, titçilerin ve mafyanındır.

Türkiye, titçilerin ve mafyanın boynuzlarındadır.

Türkiye'de mafyanın temizleneceğini düşünenler sadece boynuzlulardır.

Maliye Bakanı, Türkiye'de, emir-eri Cavit'ın

veya kumarhaneler kralı Besim Tibuk'un sıcak paralarının muhafızı değildir. Ecevit'in ve bu titçi düzenin, Maliye Bakanı'nın temiz yanı kalmamıştır

Globalizm, yerini global krize bırakmış durumdadır. Dünya, yeniden regülarizasyon çığlıklarıyla inlemektedir.

Türkiye, büyük bir ekonomik krize girmiş durumdadır. Soruna, göbekçi Nermin örneği, "paralar yeşillendi, borsalar şenlendi" göbek havasıyla bakmamız mümkün görünmüyor. Türkiye'nin rakipleri, ihracatlarını arttırmak için bir

Türk gericiliği ile Kürt gericiliği arasındaki ittifakı kırmak zorunludur. Kürt ilericiliği ile Türk ilericiliği arasında, birliği kurmak gereklidir. Türkiye'de Türk gericiliği ile Kürt gericiliği ittifakı hep olmuştur.Türkiye'de Kürt ilericiliği ile Türk ilericiliği arasında, bir istisnayla, hiç bir zaman birlik kurulamamıştır. Kürt rönesansı, bu açıdan, tam bir fiyaskodur.

ölüm-kalım savaşına girmeye mahkum olmuşlardır. Türkiye'ye ithalat, özellikle Güney Kore ithalatı, daha cazip hale gelmiş durumdadır. Bavul dövizleri yeni bir darbe yemiş durumdadır.

Zekeriya-Güneş-Mesud'un bir devalüasyonu önleme güçleri çok zayıftır.

Türkiye, vahşi kapitalizmin metres dönemini geride bırakmıştır.

Bittiler.

Pilleri tükenmiştir

Kirli parayı tutabilmek için hazine imkanlarını peşkeş çekecekler ve bu sayede enflasyonu daha da körükleyecekler; bu açıktır. Rusya'da bu politikanın iç savaş eşiğine akması ve dünyada Le Monde türü düzen gazetelerinin bile neredeyse, "Kahrolsun IMF" başlıkları çıkarmaları, Washington'u Türkiye açısından da endişelendirecektir, öyle görünüyor.

* * *

Rusya'da iç savaş davulları vuruluyor.

Türkiye'de devrim çanları çalıyor.

Hepsi var ve sadece biz yokuz.

Kirli paranın mafyası, turizm sektörü, inşaat sektörü ve tekstil sektörüdür. Biz buna, Türk İntikam Tugayı adını, "tit" hatırlattığı için, tit sektörü adını veriyoruz. Bütün dolarlar bunlardadır. Bunlar, bu kirli kanları akıtmak için bankalara ve kendilerini korumak için, bir topçu bataryası türünden, medya'ya muhtaçtır.

Her titçinin en azından bir bankaya ve bir televizyon sahipliği ile bir gazete ortaklığına yönelmesi bu yüzdendir.

* * *

İki korkunun girdabında gözü kara tek düzen, tit düzenidir.

Madam, tit düzenin dürttüklerinden birisidir.

Aşırı Mesud, Hikmet çetin, Algan Hacaloğlu, Deniz Baykal, hepsi ve hepsi,bu titçilerin finanse ettikleri politikacılardır. Başta Baykal, başta Erol Çevikçe, bütünüyle Chp, bir titçi düzendir.

Titçiler ellerindeki kirli dolarlara mahreç arıyorlar ve sağlık ve eğitim cazip görünmektedir. Baykal'ın ve Çevikçe'nin, sağlık ve eğitim harcamalarına vergi muafiyeti önerileri, mensubu oldukları tit sektörüne, yeni iş alanları açma merakından kaynaklanmaktadır.

Türkiye, utanmaz bir tutarlılığa ulaşmıştır.

* * *

Bunlarınki cehaletin cüret'e dönüşmesidir.

* * *

Kürt yönetimi bunu görememiştir ve bizde görüş kabiliyeti açısından büyük kuşkular yaratmıştır.

Kürt politik liderliğinin, bütün uyarılara karşın, sadece bir köylü isyancısı olan Şemdin Vakası'nın niteliğini görememeleri son derece düşündürücüdür. Kürt politik kadroları, Şemdin Vakası'na yalnızca bir "kürt" ve bir "örgüt" sorunu gözüyle bakabilmişlerdir; bunun, olağanüstü bir darlık olduğunu kaydetmek zorunluluğu var

Ürkütücü ölçüde dar kalmışlardır.

* * *

Bir: Şemdin Vakası, Kürt Savaşı'nı sürdürmede, sorumluluğun Ankara'ya döndüğü bir zamanda sahneye çıkmıştır. Nisan ayının ortasıdır ve bu dönemde, bizim "Birlik Programımız" ve diğer

Kürt açılımları son derece etkili bir düzeydedir. Geniş kütleler, bir çözümün istendiği ve mümkün olduğu inancına yaklaşmış durumdaydılar.

İki: Kürtler'in bütün oluşumları Kürt merkezli açıklamalara bağlamaları ayrı bir şanssızlıktır. Şemdin Vakası'nın sahneye konduğu zamanda, belki de yirmi yılı aşkın bir zamandır ilk kez, sinema ve sahne oyuncuları, bir "sol" davada sanıkların destekçisi olarak sahneye inmişlerdir.

Korkak Türk yönetenleri bundan son derece ürkmüş ve miyop Kürt yöneticileri bunu görememiştir.

Üç: Korkan Türkiye'nin çaresi, mhp ve refah'tır. Kürtler, bu sırada, Kürt gençlerinin ülkücü faşistler tarafından öldürülmesini ve Türk generallerinin, ilk kez, televizyon kameralarına poz vererek namaz kılmalarını, anlayamamışlar ve Şemdin Vakası'nı büyütmeye ve yiğit Kürt halkımızı karalamayı sürdürmüşlerdir. Politik darlık budur.

Dört: Ancak çaresiz burjuvaziye yakışır bu miyopluk son derece ürkütücüdür. Türkiye yönetimin en önemli aleti korku yaratmaktır.

Kürtlerimiz, cami kapısındaki gerici güruhun etnik markasından ve bu arada ölenlerimizin kavmi durumunu araştırmaktan, bir nebze de olsa, geri durmalıdır; bunlar, bizim gençlerimizdir. Yarattığı korku, Kürt ve Türk ayrımı yapmamaktadır.

Altı: İşte bu sırada, Antalya'da cesetler, buldozerlerle, günlerce sergilenmiştir.

* * *

İnsanı, ceset görmek kadar korkutan hiçbir olgu yoktur.

Türk yönetenleri bunu çok iyi bilmektedir.

Kürt politikacıları bunu hiç bilmemektedir.

Bizim teoremlerimiz çok nettir.

Bir: Türk gericiliği ile Kürt gericiliği arasındaki ittifakı kırmak zorunludur.

İki: Kürt ilericiliği ile Türk ilericiliği arasında, birliği kurmak gereklidir.

Türkiye'de Türk gericiliği ile Kürt gericiliği ittifakı hep olmuştur.Türkiye'de Kürt ilericiliği ile Türk ilericiliği arasında, bir istisnayla, hiç bir zaman birlik kurulamamıştır.

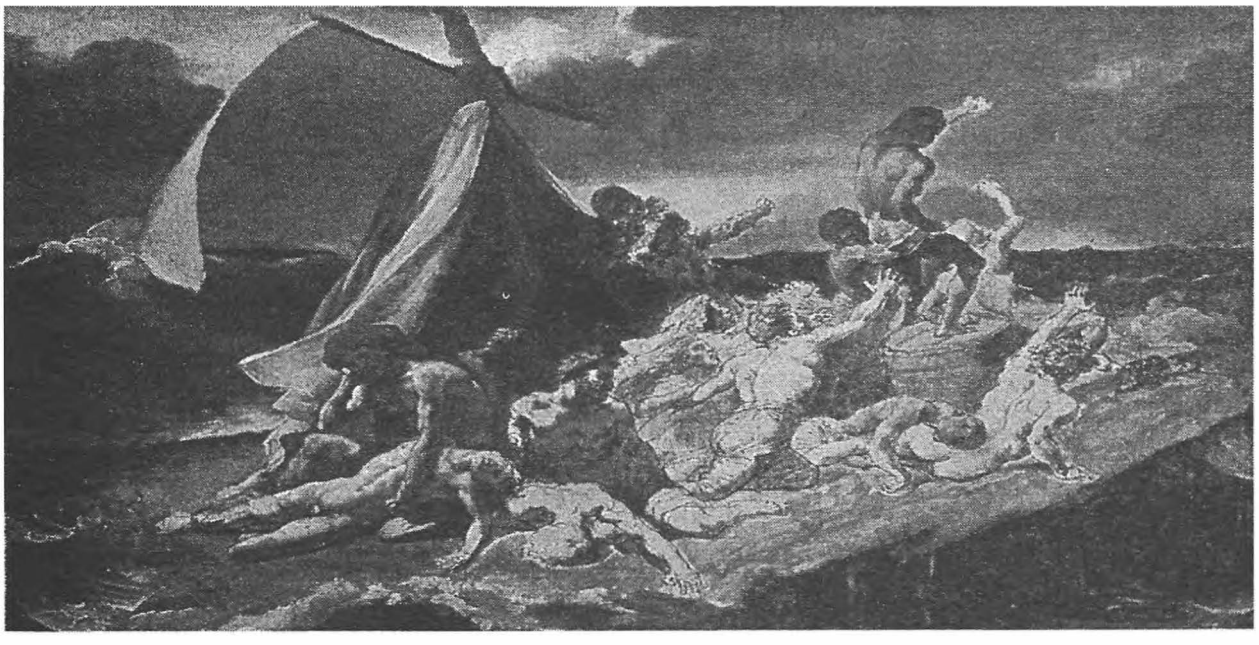

Bu konudaki çözümlemelerimi tekrarlamak durumunda değilim; ancak, '77 yılında 1 Mayıs Katliamı, arkasından Maraş Katliamı ve en son, Demirel'in yerine Madam Çiller'in tayin edildiği zaman, Sivas Katliamı, etnik ve şovenist olmasının çok ötesinde, politik ve yönetimseldir. Kütleler, yeni ve daha da geri yönetimlere ancak korkutularak razı ediliyorlar.

Beş: İşte tam bu sırada, sokaklarda, ülkücü faşistler tarafından, gençlerimiz öldürülmüştür.

Kürt rönesansı, bu açıdan, tam bir fiyaskodur.

Kürt tarafının bütün iddialarına karşın, Kürtlüğün yükselişinde, Türk ilericiliği ile bir birlik kurulamamıştır ve bunun sorumluluğu önemli ölçüde Kürt tarafına ait bulunmaktadır.

Birlik, ilericiler arasında olmak zorundadır.

Buradaki en önemli zorluk, Kürtlerin sınıf çözümlemesini öğrenememeleri ve öğrendikleri zaman da hemen unutmalarıdır. "Kürt" televiz-

yonunda, cuma namazından çıkan gerici güruhun Kürt olmasıyla övünme ya da "Kürt" basınında, Said-i Kürdi'yı kutsama, bu sınıfsız bakışın birkaç örneğidir. Ayıp'tır.

Kürt Kardeşlerimiz'in en önemli bilgisizliklerinden birisini de Türkiye'nin kurtuluş savaşındaki Türk-Kürt işbirliğinin yorumlanmasında görüyoruz. Kardeşlerimiz, bunu, neredeyse, Kürtler'in Türkler'e bir lütfu olarak sunma eğilimindedirler. Bu son derece yanlış ve ayrıca birlik kapılarını kapatan bir yaklaşımdır.

Bugün Kürt halkımızın yoğun olarak yaşadığı yerlerde çok yakın bir zaman öncesinde, talihsiz Ermeni halkımız yoğunlukla yaşıyordu. Ermeni halkımız, Tiflis'in, Bakü'nün, "Yahudileri" olarak biliniyorlardı; zengindirler ve tüm zenginler örneği sevilmiyorlardı.

Sultan Hamıd'in, daha çok Kürt aşiretlerinden kurduğu Hamidiye Alayları, Ermeni halkımızı, toprağından ve zenginliğinden yoksun bırakma düzenleridir. Berlin Konferansı ise, Ermeni halkımızı, Çerkes ve Kürt halkımızın zulmünden kurtarma çağrısına da sahne olmuştur.

* * *

Çok kısaca özetlediğim bu gerçeklikler, sınıf çözümlemesi yapamayan Kürt liderliğini utandırıcı bir özdedir. Kürt liderliği, ya zalim ve açgöz Kürt şeflerinin soygunlarını üstlenecektir, bu durumda, bizimle ışbirliği mümkün görünmüyor; ya da sınıf çözümlemelerine eğilim gösterecektir, bu durumda, işbirliği kapısı açılmış olmaktadır.

* * *

Kürt Rönesansı'nı, bütün zahmeti ve acılarıyla desteklemiş ve bugün "Kürt" parlamentosundaki pek çok kocabaşın "Türk" olduğu bir zamanda, Kürt Davası için günlerini, zalim Türk polisinin dallarında ve hücrelerinde geçirmiş birisi olarak rahatlıkla söylemenin zamanının geldiğini düşünüyorum; sözün, zamanı vardır. Mustafa Kemal'in, Kürt şeflerinin desteğinden daha çok Kürt şeflerinin ve bu arada Çerkes Prensleri'nin, Mustafa Kemal'e ihtiyacı vardı; Kemal Paşa, Clair Price'in çok güzel saptadığı üzere, istediği zaman çok tatlı dille olabiliyordu, ama Kürtler de bu tatlı dilli çoktan mahkumdular. Doğu Perinçek'e de yazıyorum, "öyle Kemal Paşa federasyon mederasyon vaad etti" türünden iddiaları bırakma zamanı gelmiştir; sömürgen ve sülük Kürt şefleri Kemal Paşa'ya muhtaçtılar.

"Sırlar" çalışmam beklenmelidir.

Çerkes ve Kürt sömürgenleri, Ermeni ve Elen zenginliklerini, ancak böyle elde edebilmişlerdir.

Lord Kinross'un Türkiye'de ünlü yurttaşlık bilgisi düzeyindeki kitabını bir kenara bırakabilirsiniz; bir de, ellili yılların başında kaleme aldığı seyahatnamesi vardır, tavsiye ediyorum. Nerede ve hangi kilisenin camiye çevrildiğini oradan okuyabiliriz; okuduğumuz zaman, Kürt sömürgenlerinin kazandıkları toprak ve zenginliklerin de haritasını yapabiliriz.

Hamidiye Albayı Halit'ten Sait'e kalan başkaldırıya da, en azından, bir noktadan ve buradan bakmak zorunluluğu var. Sait'in başkaldırısının, Ermeni ve Elen zenginliklerinin asimile edilmesi için gerekli zamandan sonra ortaya çıktığını düşünmek zorundayız. Kürt şefleri, zenginlikleri hazmedinceye kadar beklemişlerdir.

Trabzon'da Elen, Erzurum, Van, Diyarbakır, Antep, Maraş'taki daha çok Ermeni zenginlikleri için, güçlü ve düzenli bir orduya ihtiyaç kesindir. Bu zenginliklerin önemli bölümü Kürtlerin, yine önemli bir bölümü Çerkeslerin ve daha küçük bir bölümü ise Türkler'in eline geçmiştir.

Gundi kafasıyla, devrim olmaz; bunu anlatmaya çalışıyoruz. Devrim ve iktidar yolu, bilimden ve sağlıklı düşünmeden geçiyor.

* * *

Türk ilericiliği ile Kürt ilericiliği arasında tek birlik, Birinci Türkiye İşçi Partisi döneminde olmuştur. Biz, bunun güçlüklerini bilenlerdeniz ve buradaki güçlüklerin çoğunun da, Kürt tarafından kaynaklandığını kaydetmemiz bir dürüstlük gereğidir. Aybar'dan sonra başkanlığa, Kürt Mehmet Ali Arslan'ın ısrarla getirildiğini, Behice Boran'a, yetersiz ancak Kürt Sait Çiltaş'ı genel sekreter yaptığımızı unutamayız. Bu politik becerinin yanında bir de, Murat Bülbül ve Kemal Bozlak'ın liderliği var; "hadi canım" demek mecburiyetindeyiz.

Bu çözümleme esastır. Bunun yanında, bugünkü hadep'in, tkp ile takvlyeli dev-yol olan ödlekler partisine meyletmesi çok doğaldır. Geri ideolojisinden vazgeçmediği taktirde, bu meyil kalacaktır ve kalmalıdır.

* * *

Ancak korkuyu yenmemizin yolu da buradadır.

İktidar da bir zor iştir ve Kürt ve Türk ilericilerinin zor işbirliğinin arkasındadır.

Bütün güzellikler, zor'un arkasındadır.

Kolay birliktelikleri ne yapalım?

BIYIKLI–AYDIN DOĞAN

ALTINDA KALIYORSUNUZ

✓ Bıyıklı-Aydın Doğan altında kalacaklar. Bu sayımızda, vakayı özetliyoruz. Hürriyet'in büyük gazeteciliğini gösteriyor; Hürriyet, Onbeş Mayıs'ta çıkan Cyprus Weekly'i, bir buçuk ay sonra, tahrif ederek yayınlayarak, büyük gazetecilik yapmıştır.

✓ Yalçın Küçük'ün, Atina-Nikosia Konferansları'na, bir de, 1974 Samson Darbesi'ni yapan Samson taraftalarının çıkardığı gazete karşı çıkmıştır. 1974 yılında da, Samsuncularla Raufcular birliktiler.

✓ Samsoncular ile Raufcuları birleştiren kontr-gerilla'dır. Hürriyet yerini saptamalıdır.

Bıyıklı-Aydın Doğan altında kalacaklar. Bu sayımızda, vakayı özetliyoruz: Bıyıklı-Aydın Doğan ile basın ve ahlak mücadelemizi sürdürüyoruz.

Hürriyet'in büyük gazeteciliğini gösteriyor; Hürriyet, Onbeş Mayıs'ta çıkan Cyprus Weekly'yi, bir buçuk ay sonra, tahrif ederek yayınlayarak, büyük gazetecilik yapmıştır.

Yalçın Küçük'ün, Atina-Nikosya Konferansları'na, bir de, 1974 Samson Darbesi'ni yapan Samson taraftalarının çıkardığı gazete karşı çıkmıştır.

1974 yılında da, Samsuncularla Raufcular birliktiler. Samsoncular ile Raufcuları birleştiren kontr-gerilla'dır. Hürriyet yerini saptamalıdır.

Yalçın Hoca, ilgili bütün uluslararası basın ve hukuk kurumlarına vermek üzere, bir dosya hazırlamıştır ve bunun çevirisi yapılmaktadır.

Bunlardan ilkinde, objektif olarak, olay yazılmıştır ve bu sayımızda bunu yayınlıyoruz. Ayrıca, "Büyük Gazete", Hürriyet'in, büyük gazeteciliğini göstermek için, kaynak, Cyprus Weekly'nin ilk sayfasını da yayınlıyoruz.

15 Mayıs tarihlidir ve Büyük Gazete Hürriyet, bunu, bir buçuk ay sonra haber yapmıştır.

Cyprus Weekly'nin üst başlığında, Yalçın Küçük'ün, Amerika'yı eleştirdiği yazılıdır. Belki de Amerikan Çocukları, kısaca a.ç., bundan rahatsız oldular.

Bir de, Ada'da Samson darbecilerinin yayınından birini yayınlıyoruz. Elence, "S.....R" başlığını kullandılar. Öyle anlaşılıyor, Hürriyet ile Samson Darbecileri aynı çizgidedir.

Bıyıklı-Aydın Doğan bizim için kolay bir mücadeledir. Bunlar bizim için kağıttan kaplandırlar.

Devam edeceğiz.

Türkive'de Bir Vak'a

TRANİK BASIN VE ORTAÇAĞ HUKUKU

Yalçın KÜÇÜK

Türkiye'de hem basın alanında ve hem de hukuk planında, son derece rahatsız edici ve aynı ölçüde düşündürücü, bu nedenle de, ülke içinde ve dışında, bütün ilgili taraftarları incelemeye ve önlem almaya davet eden bir vak'a ile karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz. Önümüzdeki "vak'a", gerçekten, Batı sosyal biliminde "case" olarak adlandırılan ve incelenmesine "case study" denilen, Harvard Üniversitesi'nden çıkarak dünyanın bütün üniversitelerine yayılan bir türün, en mükemmel örneklerinin özelliklerini taşımaktadır. "Case", her kürsüde, ele alınabilecek bir gelişmişlik düzeyindedir ve bütün elemanlarını içermektedir. Ben burada sadece, herhangi bir suçlama ve eleştiri yüklemeden, daha sonraki incelemelere ve ciddi kararlara imkan hazırlamak üzere, Türkiye'deki basın ve hukuk dünyasından bu case'in raporunu sunmak istiyorum. Kabul ediyorum, bu, bir tür patoloji raporu olmak durumundadır.

Bu raporu, mümkün olan ölçüde, nesnel yazmak zorunluluğu var; kolay olmadığını biliyorum, çünkü, ben, vak'a içinde tarafım ve bir ölçüde hedef konumundayım. Bununla birlikte, elimden geldiği kadar nesnel olmak için titizlik göstereceğimden emin olunmasını diliyorum; bu alanda, kendimi disipline edebilmek için de, kendim ile anlatanı birbirinden ayırmayı denemek istiyorum.

1- Y. Küçük, 1974 yılı yaz aylarında patlak veren Türkiye'nin Kıbrıs Savaşı'na, bir subay olarak katılma emrini almıştır. Bu emirlere denk düşen zamanda, Ankara basın çevrelerinde, Küçük'ün bu savaştan sağ dönmeyeceği ve döndürülmeyeceği rivayetleri yayılmıştır. Bir aydın ve üstelik sol dünyada ismi olan bir yazar olarak, Küçük'ün, böyle bir savaşta, kendisi için, yer bulmakta güçlük çekmesi doğaldır, yalnız, savaşa katılmaması halinde, eğer Harp Divanı'nda yargılanmak istemiyorsa, ülkesini terk etmek zorundadır. Y. Küçük, bunu, halkına olan taahhütlerini gerçekleştirmeyi zorlaştırıcı görmüş ve savaşa katılmıştır.

2- Y. Küçük, savaşın en sıcak anında, kendisine bir söz vermiştir; eğer sağ kalırsa, savaşı ve yaşadıklarını, ilk önce yalnızca ve yalnızca, Elen halkına ve Elence anlatmayı kararlaştırmıştır. Bu, bir aydın tutumu'dur. Bu nedenle, Türkiye'de ve bir başka yerde, 1998 yılının başına kadar, Kıbrıs Savaşı'ndan hiç söz etmemiştir ve dar çevresinin dışında, Profesör Küçük'ün bir savaş deneyimi olduğunu bilenler de, yok denecek kadar az sayıda kalmıştır.

3- Yirmi dört yıl beklemiştir ve 1998 yılı başında, Atina'dan Paris'e gelen, televizyon programcısı, Sofia İordanidou'ya, ilk defa savaş gözlemlerinin bir bölümünü anlatmıştır. Anlattıkları, Atına'da, Antenna televizyonunda, haber programında ve dört gün arka arkaya yayınlanmıştır ve Yunanistan'da, nesnel verilere göre, tam bir "olay" olmuştur. Sofia İordanidou'nun saptamalarına göre, Profesör Küçük'ün ekspozesi üzerinde, sadece Yunanistan'da, yazılı basında, yüzden fazla haber ve yorum çıkmıştır.

Görüşme, Yunanistan'da başka televizyonlarca da aktarılmış ve bu arada, bekleneceği üzere, Kıbrıs televizyonları sürekli, gösterim yapmışlardır. Kıbrıs'ta daha büyük heyecan duyulması doğaldır.

4- İlginin gerçek olduğunu Y. Küçük'te gözlemek imkanını bulmuştur; 1998 Mayıs ayında, Atina'da Pantio ve Lefkoşa'da Kıbrıs Üniversitesi'nde konferans vermeye gittiğinde, konferanslarından önce, sokaktaki insan tarafından bile tanındığını, hayretle, gözlemiştir.

5- Burada özet olarak tekrarlanması gereken şudur: Y. Küçük ile yapılan bu röportaj, Atina televizyonunda yayınlanmıştır ve Atına'da, Türkiye'nin

bütün gazetelerinin ve televizyon kanallarının muhabirleri vardır. Kuşkusuz, Hürriyet ve Milliyet Gazeteleri sahibi Aydın Doğan'ın, hem gazetelerinin ve hem de, sahibi olduğu Kanal D kanalının, Atina'da muhabirleri vardır.

Profesör Küçük'ün, söz ve imajlarının, doğrudan doğruya, Atina'dan ve Atina televizyonlarından aktarılması mümkündür ve bu yapılmamıştır.

6- Bunun yerine, 18 Şubat 1998 tarihli Hürriyet'te, aslı ve çevirisi dosyada bulunan,"Yalçın Küçük'ün Büyük İhaneti" başlıklı ve Kıbrıs'ın Türk kesimi çıkışlı haber yayınlanmıştır. Hürriyet, Atina'daki gazete ve televizyon muhabirlerini, bir tarafa bırakarak, Kıbrıs'ın Türk kesimini kaynak göstererek, Profesör Küçük'e hakareti tercih etmiştir.

7- Profesör Küçük'ün avukatı Dursun Ermiş, haberi inceleyerek, hakaret nedeniyle tazminat davası açılabileceği sonucuna varmıştır; davanın dayanağı haber'dir.

Burada hukuk durumu şudur: Hürriyet'in haberinde, gerçek dışı unsurlar olmakla birlikte, hepsinin söylendiği kabul edilse bile, bunlardan bir ihanet sonucu çıkarmak ve bunu "büyük ihanet" olarak sunmak mümkün değildir. Haberin içeriği, ne kadar gerçek dışı olursa olsun, "ihanet" nitelemesine imkan vermemektedir. Bu nedenle, dava, Profesör Küçük'ün röportajından daha çok, haberini kendisine dayandırılmıştır.

Bu, hukuk açısından, çok sağlıklı ve sağlam bir tutum alıştır.

8- Bu arada, Profesör Küçük, konferanslar vermek üzere, Atina ve Lefkoşa'ya çağrılmış ve mayıs ayının ortasında bu seyahatini ve konferanslarını gerçekleştirmiştir. Konferanslar ve televizyon ile basın ile görüşmeler, Yunanistan ve Kıbrıs'ta ancak "olağanüstü" sözcüğüyle ifade edilebilecek bir ilgi kaynağı olmuştur. Burada bunu dillendirmek için bir neden yoktur; ancak, Profesör Küçük, her meslek ve inaçtan, her yaştan, pek çok Kıbrıs ve Yunanistanlı elenden, "bize iki ülke arasında savaştan başka bir yol olduğunu gösterdin, biz Elenler, artık buna inanamıyorduk, şimdi aramızda barışı görüyoruz" sözünü işitmiştir.

Profesör Küçük'ün açıklamalarının böyle bir etki yaratmış olması, bir başka açıdan da, muhtemeldir; çünkü, Elen dünyasında bu kadar çok televizyon ve yazılı basın ilgisine karşın, Türkiye'de, hiçbir televizyon kanalı ile, Hürriyet hariç, hiçbir basın organının, olumlu yazmaması bir yana, olumsuz bir tutum almaması da dikkat çekicidir. Aslında Türkiye medyası, Türklerin, dışardaki açıklamalarına aşırı ölçüde duyarlıdır, genellikle övünürler ve övünemedikleri zaman küfür sınırında kötülerler; bu nedenle, hem övmeyip hem de küfür etmedikleri vak'aları, Hürriyet'in talihsiz ve çok öğretici durumu hariç, bu vak'a böyledir, "iyi" ve "haklı" saymak zorunluluğu vardır.

9- Ancak Hürriyet, bu talihsiz tutumunu, 1 Temmuz 1998 tarihli sayısında, "Yalçın Küçük'ün İhanet Sözleri" başlıklı haberi ile sürdürmüştür. Haber, yine, Kıbrıs Türk kesimi kaynaklıdır ve Kıbrıs'ın Elen kesiminde çıkan, Cyprus Weekly'in, Profesör Küçük'ün, Kıbrıs Üniversitesi'ndeki konferansı üzerine yazdıkları, Hürriyet'in, Profesör Küçük'ü yeniden "ihanet" ile suçlamasının, görünüşte kaynağıdır.

10- Burada, yerli ve yabancı ilgililere, verilmesi gereken bir küçük, ancak bu case için önemli bir bilgi vardır.. Bu şudur: Kıbrıs'ın iki kesimi arasında posta alış-verişi yoktur. Aslında hiçbir alış-veriş bulunmamaktadır; ancak bunun sadece bir istisnası sözkonusudur. Her sabah, yeşil hat üzerinde, iki taraf, o gün çıkmış gazete ve dergilerini getirmekte ve bir değiş-tokuş yapılmaktadır. Kısaca, gazete ve dergiler çıktıkları gün, iki taraf arasında değiştirilmektedir.

11- Bu çok basit bilginin önümüzdeki vak'a için önemi sanıldığından çok büyüktür. Çünkü, Cyprus Weekly'nin, sözkonusu sayısı, "May 15-21 1998" tarihini taşımaktadır ve 15 Mayıs 1998 tarihinde çıkmıştır ve sözkonusu günde, Kıbrıs'ın Türk kesimine verilmiş olmaktadır. Bu sayının fotokopisi dosyada vardır; konferansın tıka-basa dolu bir salonda yapıldığını, izleyicilerin bitmesini istemedikleri kaydedilmektedir; Y. Küçük, Ada'yı terk etmeden, ayrılışı 17 Mayıs tarihindedir, kendisine verilen basın dosyasında, Cyprus Weekly'nin bu sayısı da yer almıştır.

Demek, Türkiye'nin en büyük gazetesi olma iddiasındaki Hürriyet, 15 Mayıs 1998 tarihli bir "haber" kaynağını, ancak, 1 Temmuz 1998 tarihinde kullanabilmektedir. Büyük bir uyumsuzluk vardır ve Ricardo ve Marx, bize, ne kadar küçük olursa olsun, uyumsuzluklar üzerinde, düşünmenin çok verimli olduğunu öğretmişlerdir.

12- Yalnız bu, vak'a açısından birinci derecede öneme sahip değildir; ancak, Cyprus Weekly'nin sözkonusu sayısının, haberler üretilirken, Kıbrıs'ın Türk kesiminde değil de, Hürriyet'in İstanbul'daki merkezinde olduğunu düşünmek için nedenler

THE CYPRUS WEEKLY
May 15 - 21, 1998 50c (UK £1.20) No. 959

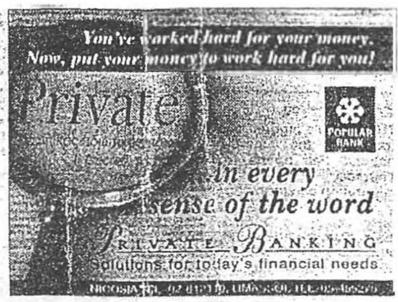

Day of rage in Palestine

By Laura King
QARARA (AP)

IN A blunt display of his power to send hundreds of thousands of Palestinians into the streets, Yasser Arafat declared a national day of mourning that became a day of rage.

At least eight people were killed and scores hurt in clashes that erupted as Palestinians commemorated what they call "Al Naqba" - the catastrophe - of Israel's founding and their own uprooting half a century ago. It was the worst Israeli-Palestinian fighting in 20 months.

More than 190 Palestinians were injured in pitched battles that raged from the town of Jenin in the northern West Bank to the southernmost Gaza Strip town of Rafah. Ten Israeli soldiers were also hurt, according to the army.

"What difference did these 50 years make?" one young protester said angrily, snatching up a jagged rock as he and hundreds of other young "shebab" stone-throwing youths launched a furious but fruitless attack on a small Israeli army post near a cluster of Jewish settlements in the central Gaza Strip.

In every major city of the West Bank and Gaza, marchers - children holding hands, old men in robes and headdresses, angry youths armed with stones and bottles, veiled women - turned out at Arafat's behest for the anniversary, which Israel marked on April 30, in accordance with the Hebrew calendar.

Even if the protests had stayed peaceful, the sheer numbers of demonstrators - 1 million, by Palestinian official estimates - would have sent a message of growing Palestinian impatience over deadlocked peace efforts.

But the outbreaks of violence signaled that new failure now could prove explosive.

On an ominous note, the protests gave rise to ugly confrontations between Israeli soldiers and Palestinian troops, who were supposed to be working together to keep order.

"Get back on your side of the road. It doesn't help when you come over here like this!" an angry Palestinian officer told an Israeli commander who strode over to his troops' position to complain the Palestinians weren't keeping back the crowd.

A top Israeli military official accused Arafat's government of deliberately organising demonstrations so large as to be uncontrollable.

"The Palestinian Authority made enormous efforts to get as many people out as possible, so it's not surprising that this happened," said Brig. Gen. Yoav Galant, the Israeli commander in Gaza.

(See related stories on centre pages)

SHOT DEAD: A Palestinian policeman drags Samir Fayad, 36, to emergency medical workers after he was fatally wounded when Israeli soldiers opened fire on Palestinian youths demonstrating near their outpost in the Gaza Strip.

Former Turkish army officer denounces US

"THERE are three stars missing from the star spangled banner - those of the United Kingdom, Israel and Turkey," declared Professor Yialcin Kuchuk during a lecture in Nicosia last night.

The former Turkish officer - the first to visit the free areas of Cyprus since the invasion - lambasted Turkey and the US over the events in Cyprus, labelling his country "a second rate imperialist nation."

"The Americans and presidential envoy Richard Holbrooke may insist that the butcher of Cyprus, Rauf Denktash was democratically elected to his post through political procedures. We all know its ...," Kuchuk told his audience ...

Kuchuk shocked television viewers three months ago with an interview on Greece's ANT-1 TV station in which he related his own eye witness accounts of atrocities carried out during the 1974 invasion of Cyprus, during which he served as an artillery officer.

Lecture

In his lecture last night he recalled some of his experiences and extended a plea for love and brotherhood.

Everybody in the 500-strong audience expected him to speak more, at greater length, about the atrocities he witnessed, and referred to in his previous TV interview, but he did not.

In a very vague reference he said: "During the second phase of the invasion, when we marched into Assia, I was shocked to see the villagers leaving their breakfast without

They didn't believe that the Americans would allow us to go that far into the island. They trusted Washington," he said and added:

"I advice you to never rely on them again. Rely on your own strength, on your own people."

The US needs the northern part of the island to carry out its "dirty work," he claimed.

The Turkish professor of Soviet affairs added that Washington's current resistance to the deployment of the S-300 missiles goes beyond the Cyprus problem. "It has to do with power politics," he said.

On Turkey, he said that the Kemalist slogan of 'Peace inside the country, peace all around the world' was never followed and had been changed instead to "war inside the country, war outside the country".

Turkey had forced the Cypriots, the Armenians and the Kurds out of their lands, he said, adding that he was ashamed of his country.

Even though his references to the actual events of summer 1974 were few and far between, Kuchuk let it be understood that he does not believe that any of those on the list of missing persons are still alive.

A member of the audience asked if he had any knowledge of the whereabouts of his father and uncle, missing in Assia since the invasion. "I don't know, I can't say anything. There were many prisoners," he said.

See page 7

APOLOGY: Yialcin Kuchuk, the first former Turkish officer to have visited the free areas of Cyprus, just

Post grinds to a halt

By Andia Petrou

MORE than a million letters and parcels lie ceiling-high in post offices all over the island because of an overtime ban by postal workers and the number is rising daily.

Ten days worth of incoming mail, or 3,000 sacks, remain unopened while there is currently a two-week delay in the delivery of post.

The workers staged a 24-hour strike last week and have been abstaining from overtime since the beginning of the month in an effort to pre-empt what they claim is a government plan to privatise the postal services, starting with employing postmen on an hourly basis instead of permanent staff.

Solonas Avgoustis, General Secretary of the Postal Workers' branch of the Civil Service Union (Pasydy) told The Cyprus Weekly that their main demands concern the hiring of full-time postmen on a permanent basis, salary increases and promotions.

"The government is slowly and methodically trying to render the service ineffective so they can find an excuse to privatise it," he said. "It will not officially admit to anything, but that is its intention." Avgoustis explained that an ... between the two sides in 1990 to hire full-time staff ... had not been honoured.

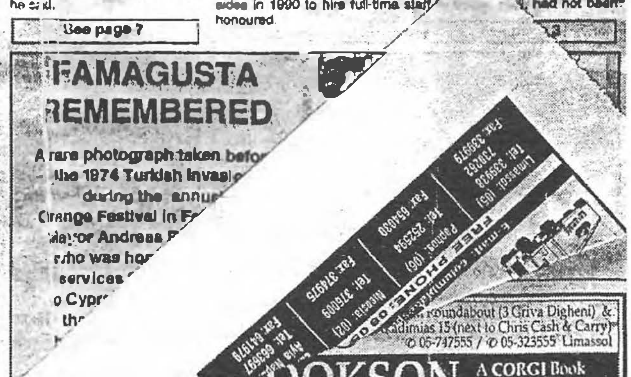

mevcuttur. Çünkü Hürriyet'in tam bu ikinci "ihanet" haberini verdiği sırada, Hürriyet'in editörlerinden Tufan Türenç'in, "Dönecek Ama Hangi Yüzle?" başlıklı fıkrası yayınlanmıştır. Bu yazıda, ülkeyi özel pasaportla terk ederek bir süredir Paris'te yaşayan ve 29 Ekim 1998 tarihinde, Edirne'den döneceğini ilan eden Profesör Küçük'e, dönmekten caydırıcı tehditler sıralanmaktadır. Vak'a açısından önemi ise, Hürriyet'in managing editör'ü Türenç, Richard Hollbrooke'u, Atina konferansından dolayı saygılarını eksik etmeden eleştirdikten sonra, Cyprus Weekly'nin haberini kullanmaktadır, hakaretlerini eksik etmeksizin, Profesör Küçük'ü dönmemesi için tehdit etmektedir ve burada, Hürriyet'in ikinci "ihanet" haberinden fazla unsurlar yer almaktadır.

Hürriyet'in, Atina'daki televizyon ve gazete yayınlarını kullanmayıp, Kıbrıs'ın Türk kesimini kaynak sayması, bu son bilgi açısından daha açıklayıcı olmaktadır. Kıbrıs'ın Türk kesimindeki "gazetecileri", pek öyle "gazeteci" saymak, istismarları hariç, çok zordur; bunların çoğu, Kıbrıs'taki Türk askeri güçleri ile içiçe yaşayan memurlardır. Hürriyet'in, genel merkezinde hazırlanan haber ve yorumlara, imzalarının konmasına itiraz etmemek bir yana memnun olacak bir iş ilişkisi içindedirler.

13– Kuşkusuz, bunun böyle olup olmamasının, bu vak'a açısından fazla önemi yoktur; önemi, Türk basının elemanlarından birisini ortaya koymasından ileri gelmektedir. Vak'a açısından, Hürriyet'in, mayıs ayının onbeşinden önce verilmiş bir konferansı, bundan birbuçuk ay sonra, temmuz ayının başında, haber ve fıkra konusu yapması çok önemlidir.

Burada son derece patolojik bir durumla karşılaşıyoruz: Hürriyet'in haberi, Profesör Küçük'ün açmış olduğu tazminat davasından bir gün öncesine denk düşmektedir. Yazıişleri müdürü Türenç'in yazısı da, muhtemelen, dava gününü işaret etmektedir.

Burada, basın imkanının, olağanüstü bir suistimalini görüyoruz.

Türkiye'nin büyük holdinglerinden birisi haline gelmiş olan Aydın Doğan'ın, basit bir tazminat davası için, habercilerini ve yazarlarını böylesine seferber etmesi karşısında, daha büyük çıkarlar sözkonusu olduğunu, neler yapacağını düşünmek bile ürkütücüdür.

14– Davamıza, Hürriyet ve Milliyet ve Kanal D Televizyonu ile pek çok ticari işletmenin sahibi Aydın Doğan'ın avukatları Hasan Bıyıklı ve Şahin Mengü "Hukuk Bürosu" tarafından verilen savunma dilekçesi ise çok daha fazla ürkütücü ve çok üzücüdür. Bir ortaçağ hukuk anlayışını hortlatmaktadır ve bu nedenle vak'a, bir tranik basın niteliğine bir de, Türkiye'de ortaçağ hukukuna dönüş syndromu'nu eklemektedir.

Bu vak'a, hem dünyanın her tarafındakı basın ve hem de hukuk çevrelerini ligilendirmektedir.

15– Dosyada aslı veya çevirisi bulunmaktadır. Bıyıklı–Mengü hukuk bürosu aracılığıyla, Aydın Doğan, Yalçın Küçük'e hakaret edebileceğini şu sözlerle savunmaktadır, "Ülkemizde binlerce genç insanın ölümüne neden olan ve ülkemizi bölmek için

Η ΜΑΧΗ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 7420 Ετος 38ο Σάββατο 16 Μαΐου 1998 ΤΙΜΗ 40 σεντ Τηλ.: 02-356676 Φαξ: 02-356701

ΑΪ... ΣΙΧΤΙΡ!

Παρακολουθήσαμε αυτές τις μέρες τόσο από τηλεοράσεως όσο και ζωντανά τον Αττίλα-Καθηγητή να μας μιλά για την "Τουρκία του αήμερα και το μέλλον της Κύπρου". Ζωσμένος τον μανδύα του αγωνιστή, προσπάθησε, ευκαιρίας δοθείσης, να μας πείσει δακρύβρεχτος ότι "κλαίει για το 74", όταν φορώντας το αιματοβαμμένο χακί του Αττίλα λοχαγού, ποτισμένο με αίμα Ελλήνων Κυπρίων, εισέβαλλε σκοτώνοντας και βιάζοντας αθώα γυναικόπαιδα και κατακτώντας τη μισή Κύπρο.

Το κροκοδείλια δόκρυα του Αττίλα - Καθηγητή συνεπήραν τους εδώ "πατριώτες" και ψευτο-αγωνιστές επιχειρηματίες, που άρπαξαν την ευκαιρία να προβάλουν το αίσχη του Αττίλα, λες και είχαμε ανάγκη τον αυτοεξόριστο πρώην λοχαγό και Αττίλα - Καθηγητή να μας τα πει.

Αυτός ο τόπος γέμισε από πολλούς "πατην συνταγή γιαλύση του Κυπριακού. Και οι περισσότεροι από αυτους τους νεοφανείς "εκπροσώπους του Παντουρκισμού" εκ του ασφαλούς κάνουν τους αγωνιστες, τους ανυπότακτους, τους ανυποχώρητους, τους ιερολοχίτες.

Βέβαια, πιθανόν μετά από 24 χρόνια κατοχής, το Κυπριακό προσφέρεται για κάθε ευκαιριακό επιχειρηματία και για κάθε Αττίλα - Καθηγητή διανοούμενο για λόγους εκτόνωσης, προπαγάνδας και προσωπικής εκμετάλλευσης!!

"Συγκλονιστική" η ομιλία του αυτοεξόριστου Αττίλα-Καθηγητή που ούτε λίγο ούτε πολύ μας μίλησε για το τουρκικό έθνος και τις "προσωπικότητές" του. ΔΕΝ τόλμησε να μιλήσει για τα εγκλήματα που διέπραξε ο ίδιος και οι ομοεθνείς του Αττίλες, όταν το 74 σκορπούσαν το θάνατο στην Κύπρο. ΔΕΝ τόλμησε να μας πει ο Αττίλας - Καθηγητής Τουρκικού πενταγώνου πως ήρθε κατακτητής στην Κύπρο το 74 με απεριόριστες εξουσίες δράσης.

Μοίρασε τίτλους πατριωτισμού κατά το δοκούν, κοκορεύτηκε για την καταγωγή του αλλά αποτέλεσμα μηδέν.

Αλώνιζε το 74 ο Αττίλας - Καθηγητής, συμμετέχοντας ως λοχαγός στον στρατό κατοχής στην Κύπρο και θυμήθηκε μετά από 24 χρόνια να μας εξηγήσει για την συμμετοχή του στα αίσχη των βαρβάρων ορδών του Αττίλα.

Αυτό που συμβαίνει αυτές τις μέρες στην Κύπρο είναι ανεπανάληπτο! Οι πολιτικοί, οι πολιτικάντηδες, ακόμα και οι υπόεκκόλαψη "πολιτικοί" και οι κάθε λογής επιχειρηματίες έχουν την εμμονή ιδέα ότι μπορούν οι σοφιστείες τους να λύσουν το Κυπριακό! Σημεία των καιρών φαίνεται. Η έχει υποτιμηθεί τόσο πολύ η νοημοσύνη του λαού μας

Κατά τα άλλα η Κερύνεια παραμένει ακλαθωμενη, η Αμμόχωστος, η Μόρφου, η Καρπασία το ίδιο, και οι ευκαιριακοί αναλυτές γεγονότων στις "επάλξεις"!!

Αυτός ο λαός ΔΕΝ πρόκειται να δεχτεί τα τετελεσμένα του Αττίλα, ούτε την κατεχόμενη Κύπρο κάτω από την ματοβαμένη μπότα του κατακτητή.

Για τον Κυπριακό Ελληνισμό ο αγώνας συντχίζεται όσες παρεμβολές και κλαψουρίσματα κι αν δεχτεί από τους δακρύβρεχτους μεσολαβητές "σαύπεραγωνιστές της καρέκλας". Όσο για τον Αττίλα - Καθηγητή, τους πατρόνες του και τους δακρύβρεχτους χειροκροτητες των κατορθωμάτων του, αυτός ο περήφανος και ανυπότακτος λαός τους κατευοδώνει με την φράση αρμόζουσα στην προκειμένη περίπτωση φράση "αϊ σιχτίρ". Το αξίζουν.

faaliyet gösteren PKK'nın eylemlerini kolaylaştırdığı ve bölücük yaptığı iddiaları ile DGM'de yargılandığı ileri sürülen davacı hakkında 'ihanet' ifadesinin kullanılması hiçbir zaman için hukuka aykırı ve tazminatı gerektirecek bir durum doğurmayacaktır." İnanılması zor olan cümle budur; bu cümle, Türkiye'de bir basın magnate'i adına ve bir "hukuk bürosu" adına telaffuz edilmektedir.

Söylenen şudur: Profesör Küçük, "bölücük yaptığı iddiaları ile DGM'de yargılandığı ileri sürülen" bir adamdır ve dolayısıyla, böyle birisini "ihanet" ile suçlamanın önünde hiçbir engel olmamaktadır.

Bu, mantık, ortaçağ'a aittir. Çağdaş hukuk, herkesin, sadece, eyleminden sorumlu olmasına dayanmaktadır. Aynı eylemde tekrar varsa, bu mahkumiyetin nedeni değil, cezanın ağırlaştırıcı unsurudur.

Y. Küçük'ün, dgm'de yargılanması ile "ihanet" suçlaması arasında bir mantık ve hukuk bağı kurmak mümkün değildir.

16- Kaldıki, Profesör Küçük, Türkiye'de politikayı ve insanların yazgısını çok yakından ilgilendiren, PKK lideri ile yapmış olduğu bir mülakattan dolayı, bu mülakatın bir yayın organında yayınlanması ve sonra bir kitap olarak çıkarılması nedeniyle, mahkum olmuştur. Profesör Küçük, Türk basınının yapamadığını yaptığı için, bu kadar önemli bir konuda halkını aydınlattığı için, mahkumiyete layık görülmüştür. Profesör Küçük, Türkiye insanlarının, yazgılarında böylesine önemli bir rol oynayan bir örgütü ve liderinin görüşlerini bilme hakkı olduğunu düşünmüştür ve örgüt liderinin suç olmayan ifadelerini yayınlamıştır. Nitekim nihai mahkumiyet kararında da, Profesör Küçük'ün, "Kürdistan" sözcüğünü telaffuz ettiği için mahkumiyetine hükmedildiği açıkça ifade edilmiştir.

Üstelik, önce bundan beraat etmiş ve 1993 yılından sonraki, geniş baskı döneminde hiçbir mahkumiyet olmadan, özel pasaportla ülkesinden ayrıldığı zamanda, Paris'te iken, mahkumiyeti gerçekleşmiştir.

Bir basın mahkumiyetini, bir basın kuruluşunun, benimsemesi ve bunu, hakaret nedeni sayması, son derece üzücüdür.

17- Bu mahkumiyet davaları, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu tarafından incelenmektedir.

Y. Küçük'ün mahkumiyeti, terörle mücadele yasasının ünlü sekizinci maddesine göredir.

Bu maddeyi, Türk hükümetleri bile savunmakta güçlük çekmektedir ve her zaman, kaldıracaklarını taahüt etmektedirler.

Yakın zamanda ise, "Avrupa İnsan Hakları" mahkemesi, Türkiye'de devlet güvenlik mahkemeleri'ni hukuk dayanağından yoksun saymış ve karara bağlamıştır.

Uluslararası yetkili hukuk kuruluşlarının hukuk dışı saydığı bir mahkemede verilen bir kararı, yeni hakaretlere dayanak yapmak, bir hukukçuyu ve bir basın mensubunu, "hukukçu" ve "basın mensubu" sayma konusunda tereddütler doğurmaktadır.

18- Aydın Doğan'ın "hukuk bürosu" adına yazılan şu cümleler ise, yalnızca, karanlık çağları çağrıştırmaktadır: "Dış ülkelerce hedef olarak görülen ve sindirilmek istenen Ülkemiz aleyhine çalışanların yoğunlaştığı bir zamanda, davacının, bize karşı kullanılacağı muhakkak bir konuda üstelik Türkiye'ye karşı düşmanca tutumunu gizlemeyen bir ülkenin televizyonunda konuşmalar yapması" ve bu durum varken, "kendi kusurundan menfaat etmek istemesi hukuken himaye görmeyecek bir tutumdur." Buradaki, basın-hukuk mantığı, öncekinden daha vahim ve ürkütücüdür.

Burada Aydın Doğan-Hukuk Bürosu, kendilerini Türk devleti ile özdeşleştirmekte, "düşman" ülke tanımı yapmakta ve "sindirilmek istenen ülkemiz" biçiminde, psikoanalizi ilgilendiren bir ortamı varsaymakta ve böyle bir durumda, Profesör Küçük'ün, Elen dünyasında konferans vermesini ve basın açıklamaları yapmasını, genel olarak "ihanet" ile özdeş tutmaktadır. Aydın Doğan-Hukuk Bürosu mantığına göre, "sindirilmek istenen ülkemiz" varken, "düşmanca" bir halka konferanslar vermek, apriori ihanet'tir.

Aydın Doğan-Hukuk Bürosu'nun basın ve hukuk anlayışına göre, böyle bir dava olmamalıdır. Çünkü, Profesör Küçük, apriori hain olmuştur.

19- Bir "hakaret" yayını karşısında, Aydın Doğan adıyla özdeşleşen "basın" davranışı, bu dava nedeniyle yargıyı etkileyebilmek için bütün doğruluk ilkelerinin çiğnenmesi Türk basınının "basın" tanımı içinde kalıp kalmadığı sorusunu ortaya çıkarmıştır. Ülke içinde ve dışındaki bütün basın kuruluşlarının bu vak'aya en büyük titizlikle eğilmeleri zorunludur.

20- Bıyıklı-Mengü Hukuk Bürosu'nun durumu ise çok vahimdir. Bu dosya, böyle bir büronun, isminin başına "hukuk" sözcüğünü koyup koyamayacağını tartışma gereğini ortaya çıkarmaktadır. Ülke içinde ve dışında, hukuk ve ahlak ile ilgili bütün kuruluşların, bu vak'ayı ciddiyetle ele almalarını beklemek gerekmektedir ■

Yaşar Kaya

ELLİ BİRİNCİ KÜRT BÜYÜĞÜ YİNE SALDIRDI VE YİNE ŞAŞIRDI

✓ Yaşar Kaya yine şaşırmış ve yine saldırmıştır. Elli Birinci Kürt Büyüğü Kaya, Yalçın Hoca ile Önder'ini karıştırmıştır.

✓ Yaşar Kaya da, Barzani'ye gidip, yüksek şahsiyeti ile, Barzani'yi dostluğa çağırmaktadır.

✓ Doğu Perinçek ile dost olunmasını önermek neden cinayet sayılıyor? Barzani, feodal ve Amerika'nın adamı olduğu için mi?

Geçen sayımızda, Avrupa Temsilcimiz Şevki Ömeroğlu'nun yazısında yer aldı, biraz zaman geçti, ancak, hemen okuyucularımızdan şaşırmış tepkiler geldi ve hem de, "Kürt" yayınlarında bir düzeltme görmedik, bu nedenle taze olduğunu düşünüyoruz. Şevki Yoldaşımız, "Elli Birinci Kürt Büyüğü" Yaşar Kaya'nın yeni bir saldırganlığını sergiliyordu buna göre, Yaşar Kaya şöyle yazmıştı: "Şimdi Doğu Perinçek'e sevgili kardeşim diyenler, Kürtler Doğu ile dost olsun diyenler, Kürt hareketini kuşatmaya çalıştılar. Kürt politikacıları Ulusal Kurumlarına saldırdılar, bu bir gerçek. Sonra sıra Kürt dostlarına geldi. Onları da bertaraf etmek istediler. Bunlar değil miydi ordu içinde bir LEBED'in çıkacağını söyleyenler, bunlar değil miydi Kürt ulusal hareketine teorisyenlik ve akıl hocalığı taslayanlar. Şevki Yoldaşımızın verdiği bilgiye göre, Yaşar Kaya, bunları, Avrupa'da yayınlanan Özgür Politika'da yazmıştır.

Yaşar Kaya yine saldırmış ve yine şaşırmıştır.

Yaşar Kaya yine şaşırmış ve yine saldırmıştır.

Avrupa'da Özgür Politika okuyabilen Şevki Ömeroğlu, "Bir Lebed arıyorum" sözünü, Avrupa'da Özgür Politika'nın manşetinde, Abdullah Öcalan'ın ağzından okuduğunu söyleyerek, hayretini ifade ediyor. Doğrusu, Türkiye'de "Kürt" televizyonunu izleyen okuyucularımız da bize, televizyonda bunu, Öcalan'ın ağzından işittiklerini ve tekrar tekrar izlediklerini söylediler. Bir yanlışlık mı var, diye soruyorlar.

Elli Birinci Kürk Büyüğü Kaya, Yalçın Hoca ile Önder'ini karıştırmıştır. Mesele budur. Şaşkındır ve karıştırır.

Neden karıştırmıştır, karıştırmayıp da gundi politikası mı yapmaktadır, köylü kurnazı politikası olarak, "kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla" mı demek istemektedir, bilmiyoruz ve pek de ilgilenmiyoruz. Bizi ilgilendiren, herhalde "Kürt" yayınlarının, notumuz üzerine, Elli Birinci Kürt Büyüğü, Büyük Kürt Yazarı, Büyük Kürt Politikacısı, Büyük Kürt Seroku, Yaşar Kaya'yı uyarmasıdır. Böyle şaşkınlıklar, Kürt halkımıza ve "Kürt" yayınlarına layık değildir. Amma yine de kendileri bilirler!

Doğu Perinçek ile dostluk konusuna gelince, Elli Birinci Kürt Büyüğü Yaşar Kaya, henüz Türk iken ve Türk devlet hastahanelerine dişçi sandalyası, rontgen makinaları pazarlaması yaparken, bunun için el öperken, Doğu Perinçek, Kürt aydınlanmasına katkılarda bulunuyordu. Sonra eleştir-

meye de başlamıştır. Şimdi tekrar ortak noktaları bulmayı önermenin, kötülük olduğunu bilmiyorduk. Bundan sonra önermeyiz. Anlaşılmıştır, Kürtler ile Perinçek ve arkadaşları düşman olmalıdır, Elli Birinci Kürt Büyüğü Yaşar Kaya bizi ikna etmiştir. Elli Birinci Kürt Büyüğü Kaya'yı hem üzmüş ve hem de kızdırmışız, halbuki ne var, "boş ver" deyip geçebilirdi, geçmemiştir. Belki de Kürt Büyüğü olmak bu demektir, bilemeyiz. Bu nedenle, Kürtlerimizden ve Elli Birinci Kürt Büyüğü Kaya'yı şaşırttığımız için, kendisinden, derin özür dileriz. Büyük'tür, affeder, diye umudvarız.

Amma anlamadığımız bir nokta kalıyor; okuyucularımız, "Kürt" yayınlarından aydınlandılar, biz şimdi, bu Barzani Ailesi'nin, pek çok Kürdü öldürdüğünü öğrendik. Yine "Kürt" politikacılarına inanacak olursak, pek çok Kürdü, mite teslim etmiş ve ihbar etmiştir. Kürt politikacılarımızdan, kendisi de büyük bir yazar olan, Serhat Bucak'ın babası, Faik Bucak'ın da, bir trafik kazası neticesinde değil, Barzaniler'in ihbarı üzerine katledildiğini de biliyoruz. Mustafa ve Mesut Barzani'nin pek çok Kürt Devrimcisi'ni savak'a teslim ettiklerini de biliyoruz. Öğrendik, Mesut Barzani, "haindir", ihbarcıdır, kan emicidir. Hepsini, okuyoruz ve seyrediyoruz, öğreniyoruz.

Amma, yine okuyoruz ve öğreniyoruz, Kürtler, işte bu Barzani ile "dost" olmak için çok isteklidirler. Her gün, Mesut Barzani'ye önce küfür ve sonra yalvarma seansları izliyoruz. Bu artık can sıkıcı bir ayin ve dizi haline gelmiştir. Arada, Elli Birinci Kürt Büyüğü Yaşar Kaya da, Barzani'ye gidip, yüksek şahsiyeti ile, Barzani'yi dostluğa çağırmaktadır. Kürtler'in en büyük şerok'u Kaya'nın bu ziyaretlerinden birisi nedeniyle, Türkiye'de yargılandığı bile olmuştur.

Amma işte biz bunu anlamıyoruz; "hain", "ihbarcı", "kan emici" olduğunu, Kürt büyüklerimizden öğrendiğimiz Mesut Barzani ile dost olmak cinayet olmuyor da, bir zamanlar hepimizden fazla dost olan, Doğu Perinçek ile dost olunmasını önermek neden cinayet sayılıyor? Barzani, feodal ve Amerika'nın adamı olduğu için mi?

Olmayın! Olmayın, Efendim, olmayın! Elli Birinci Kürt Büyüğü böyle istiyorsa, olmayın! Kime ne? Kürt halkımız, dostları açısından zengindir; ihtiyacı yoktur. Sonra aslan gibi, Ercan Kanar var, Akın Birdal var, Ragıp Duran var, yetmez mi, efendim? Kürt halkımızın dostları, Kan-Bir-Dur gibi sağlam ve Avrupa'da ve Amerika'da ünlü olmalı ve Mesut Barzani gibi de ahlaklı olmalıdır. Bunlar olsun, yeter!

Bize söz düşmez. Biz, sadece atasözü biliyoruz. Türkçe'de bir atasözüne göre, "elli birinci büyüğü Yaşar Kaya olan birkavmin, burnu..." Biz sadece bu Kürt büyüğünün hep şaşırdığına ve hep saldırdığına işaret ediyoruz. Ama alan memnun, satan memnun, bize ne!

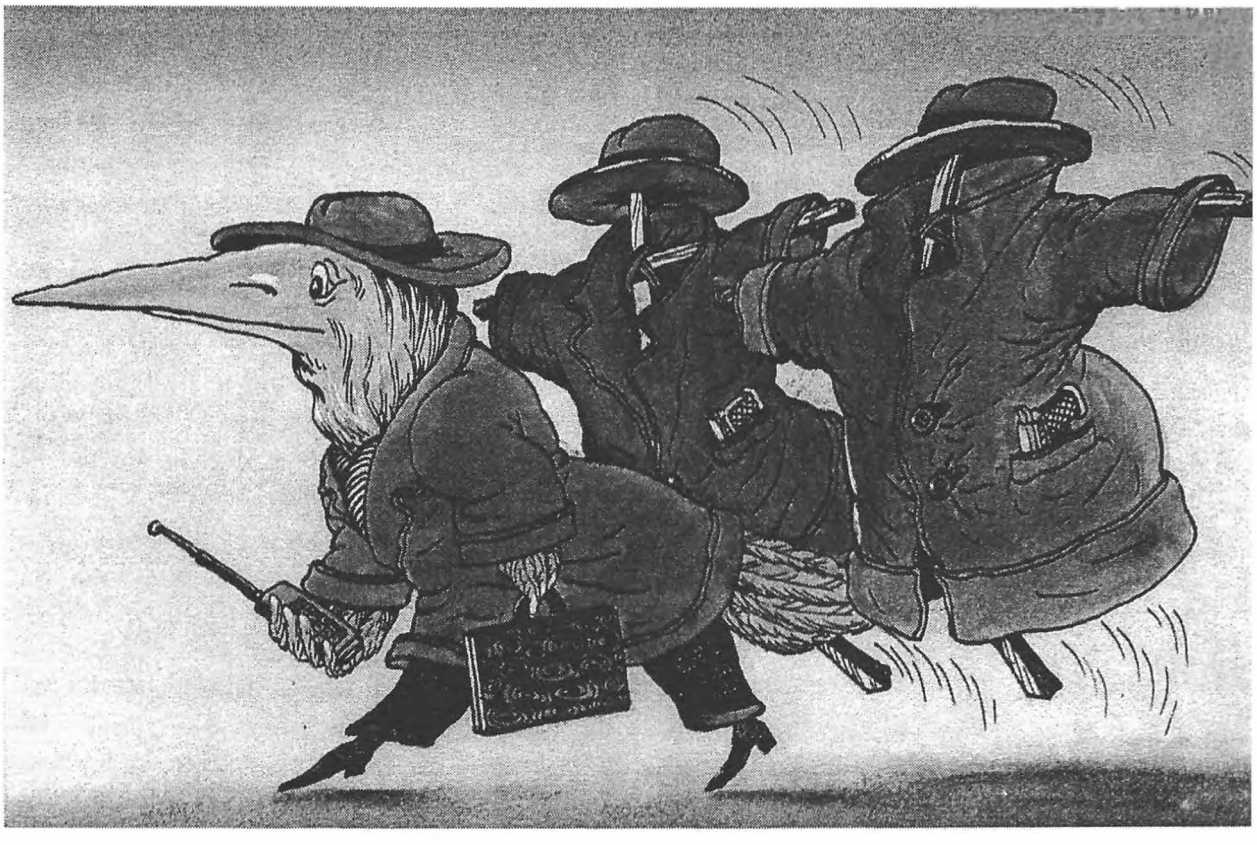

DOSTLARIMIZIN DOSTLARI

ADI	SIFATI	MESLEĞİ	MEŞGULİYETİ	MAİŞETİ
Ragıp Duran	Dostlarımızın Dostu	Eski Aydınlıkçı	Haber ithalat-ihracatı-komprador	AFP-BBC-Liberation-Hür-Paris
Akın Birdal	Dostlarımızın Dostu	Eski çiçekçi- dükkancı	Diplomat-ikinci katip	ABD Senatosu yardımı Enco bağışları
Varlık Özmenek	Dostlarımızın Dostu	Eski-Öğretmen	Haber ihracatı-komprador	Köln Radyosu-Möln Radyosu
Ertuğrul Kürkçü	Dostlarımızın Dostu	Eski-Devrimci	Haber ihracatı-Komprador	Yabancı Ajanslar
Şanar Yurdatapan	Dostlarımızın Dostu	Eski-"Konser organize"	Bilinmez	Sır
Nadire Mater	Dostlarımızın Dostu	Eski-Devrimci	Yabancı Ajans Temsilciliği -Komprador	Yabancı Ajanslar

Sovyetler Birliği yıkıldı diye Marx'ın öldüğünü mü düşünüyoruz? Marx, bilimi yazmıştır ve bu bilimde, üretim ilişkilerinin bilinci oluşturması kesindir. Bu bilime göre, bir parazit, davranışında ve ahlakında da parazittir. Bir komprador, komprador'dur ve temsilcisi olduğu dış büyük güçlerini, yerli halk içinde, yaymaktadır.

Komprador sadece sadece pamuk yahut bakım ticaretinde mi oluyor? Düşüncede, haberde olmaz mı? Olursa daha tiksindirici değil midir? Böyleyken, şimdi biz, Aydınlık'tan başka Türkiye'de hiçbir gazetede üç günden uzun çalışmamış, Türkiye'nin en karanlık zamanında, cunta yanlısı Hürriyet için Paris'te çalışmış, BBC'de çalışmış, Türkiye'de ya Fransız Ajansı'nda ya Liberation'da haber ihracatı yapmış, ajans haberlerini çevirip dışarıya satmış, bir Ragıp Duran'ı özgürlük kahramanı mı sayacağız? Kolay sandı, üç gün, Gündem'de çalıştı, sonra korkusundan, savcıların bile dudağını uçurtacak masalları yaydı, bu arada, kurtulurum diye, nedense ve utanmadan "Yalçın Küçük, Apo makyajcısıdır" diye ihbarcı demeçler verdi, yazılar yazdı, sonra yine komprador sektörüne döndü, ama kurtulamadı, kısa bir hapisliğe mahkum oldu. Bu vesileyle öğreniyoruz, bazı "basın-yayın" mekteplerinde basın ahlakı dersi veriyormuş, basındaki ahlakın düzeyinin nedenini merak ediyorduk, anlaşılıyor evvela basınsız ahlakı öğrenmesi gereklidir. Bundan önce de, biraz da, yaşadığı ülkenin parasını kazanmaya önem vermelidir.

Amerika'nın beyinsiz olduğunu mu düşüneceğiz? Aydın Yalçın ve Nilüfer Yalçın'ın "Forum" Dergisi'nin Amerika'dan para aldığını ispat edebilmek için, en küçük bir kanıt için haftalarca çalışırken, Akın Birdal'ın kuruluşunun masraflarının önemli bölümü ABD senatosu bağışı olduğuna gözümüzü mü kapatacağız? Akın Birdal'ın, büyük devletlerin kançılaryasında bir katip olduğunu içimize sindirecek miyiz? Washington istediği için, yatağını şeriatçılarla paylaşmasını hoş mu karşılayacağız? Washington, bir eyaleti durumundaki Türkiye'den daha çok Akın Birdal'a güvenirken, Türkiye'ye göndereceği paraların bir kısmını kesip, Akın Birdal'ın emrine ayırırken, "olsun, iyi çocuk" mu diyeceğiz? Özgürlüklerimizin savunulmasını, keseleri Washington'a bağlı olanların himmetine mi bırakacağız?

Eski devrimcilerin hepsinin, bir yabancı ajansın, bir yabancı kuruluşun, temsilciliğini alıp, bir garip dokunulmazlıkla Bab-ı Ali bataklığında dolaşmalarına sevinecek miyiz? Yabancı ajanslara haber veya rapor ihraç etmek çok mu aydınca veya solcu bir iştir?

Komprador, kompradordur.
Marx, Marx'tır.
Bilim vardır.

Todor Jivkov

ONURLU BİR YAŞAM

Yalçın KÜÇÜK

Acaba ölüsünden mi korkuyorlar?
Yoksa ölmediğine mi inanıyorlar.
Belki de ölmeyeceğine bizden çok çok inanıyorlar.
Bütün dünya medyası, sosyalizme ve komünizme küfrediyor.
Anti-komünist propaganda hiçbir zaman bu kadar hain ve bu kadar azgın olmamıştır.
Dünya televizyonları, dünya basını ve Türkiye televizyonları ve Türkiye basını, her gün, Sovyetler Birliği'nin hayatta olduğu zamana göre daha büyük bir kin ve şiddetle, daha büyük yalanlarla, küfrediyor. Haçlı Seferi ile Cihad'ın birleştiği tek savaş, sosyalizme karşı olandır.
Bütün dünya televizyonları ve basını, "bir diktatör öldü" dediler. Bazıları, inançlı diktatör, demeye getirdiler. Daha ölümünden bir hafta önce, bütün dünya yayınları, kendisi adına bir "internet" açtığını ve Bulgaristan'da günde bin soru geldiğini yazıyorlardı. Korkuyorlardı.

Peki Uğur Mumcu neden yaşamıyordu? Papa'yı Bulgarlar öldürmüştü, bütün uyuşturucu trafiğini Bulgarlar yönetiyordu. Sonra Bulgaristan, Bulgaristan düşmanlarının eline geçti ve sonra bütün arşivlere el koydular ve peki Uğur Mumcu neden yaşamıyor? Hep "gel tartışalım" derdi, bir mahalle tartışmacısına özenerek, "var mısın" diye övünürdü. Belki de daha iyi oldu, yazdıklarının hepsinin yalan olduğunu görmesi artık imkansızdır.

Dünya gericiliğinin Sofya'yı zaptettiği zaman, Jivkov'u mahkum ettiler, ancak, sonra, kararı bozmak zorunda kaldılar. Jivkov ve Bulgaristan sosyalizmi aklandı.

Todor Jivkov, Bulgar halkının onurlu evladı ve dünya işçi sınıfının yüzaklarından birisi, bu matbaa işçisi, dünya gericiliğinin en azgın hücumunda bile sosyalizme olan inancından geri dönmedi. Kendisine ve sosyalizme hep güvendi.

Jivkov, hata yapmadı mı? İnsanlığın bu ilk sosyalist denemelerinde hata olmaması mümkün değildir. Bulgaristan'daki Türkleri isimlerini değiştirmeye zorlamak sosyalizmin kitaplarında yoktur. Bunu, aşırılık düşkünü, kızı Ludmilla Jivkova'ya bağlasak bile, "komşu" Türkiye'de azgın diktatör Kenan Evren'i, 1981 yılında, Sofya'da, görkemli bir biçimde karşılaması hiçbir biçimde affedilemez; ancak, bunları, Alman İdeolojisi'ndeki güzel ve kurtarıcı benzetme ile doğum lekeleri saymamız mümkündür.

Bu kusurlarıyla birlikte, Todor Jivkov, dünya işçi sınıfının, çok seçkin ve onurlu bir evladı olmuştur.

İhanetin ve ikrarın, itirafın kol gezdiği dünyamızda, matbaa işçisi Todor Yoldaş, hep inançlarının adamı olmuştur. Garbaçov'un cazip ihanetini bile zamanında görmüş ve buna uymamak için çaba göstermiştir.

Güle Güle Todor Yoldaş!

ŞEKER ÜLKESİNİN PAPAĞANLARI

Bilgesu ERENUS

Tutsağı olunan o, "Ayva tüylü, düzgün boylu" sevgilinin, şair Nedim'i her görüşünde yüzünde beliren o "şeker gülüşler" mutlaka ve mutlaka yorumlanmak zorundaydı ama nasıl? Adı arkadaş anlamına gelen Şair Nedim nasılı bulmakta pek zorlanmadı; acımasız sevgili arkadaşını her görüşte, böyle şeker şeker güldüğüne göre, arkadaşının suretinde çok mümkün ki bir papağan görmekteydi; evet, evet, bu "şeker gülüşlerin" başka bir anlamı olamazdı, "ayva tüylü acımasız sevgili" tutsak aldığı şair Nedim'e, sen olsa olsa "şeker ülkesinin bir papağanısın" demek istiyordu hemen her fırsatta.

Şair Nedim, gene her zamanki gibi, süslü çekici, gönül okşayıcı bir dize yaratmanın rahatlığıyla, "Tut-i şekeristan" tamlamasını şiirine yerleştirirken son derece mutluydu. Bu tamlamanın ülkedeki bütün papağanlarca kabul görüp benimseneceğinden hiç kuşkusu yoktu.

Dilden dile dolanmaya alışmış şair Nedim'e o gün biri çıkıp da, günün birinde damdan dama atlayarak kaçışmaya çalışırken tepe üstü düşüp öleceğini söylese asla inandıramazdı. Buna yalnızca şair Nedim değil, şeker ülkesinin diğer papağanları da asla inanmazlardı.Çünkü yoksul öfke günden güne kendini belli etse de, henüz sessizdi ve henüz her şeyi izlemekle yetiniyordu.

LE-LE-LE-LA-LA-LA

Yoksul öfkenin henüz bekleyen sessizliğinde duyulan yanlızca papağanların sesiydi: Le-le-le-la-la-la: Lale

Enli, oval ya da temrensi yapraklı çok yıllık soğanlı bitkiler, adlarının bu denli yayılıp yaygınlaşması karşısında iliklerine kadar titrediler. Yoksul öfkenin patlama öncesi suskunluğunun belki de yalnızca onlar farkındaydı. Zevk'in, sefa'yla oynaştığı o göz alabildiğine ve görkemli bahçeler boyu birbirlerine sokulup, kendi aralarında rengarenk ve kaygıyla fısıldaşmaya başladılar: Tezadın böylesi görülmemiştir, büyük sefaletle, büyük refah yanyana, ateşle baruttan beter!

Atalarının ve kendilerinin soğanları çok gün ve hatta Avrupa görmüş, soylulara has bu soylu çiçekler, o gün böylesi bir kaygı taşısalar da, şeker ülkesinin bu çığrından çıkmışlığına günün birinde kendi adlarının verileceğini henüz bilmiyorlardı: Lale Devri.

PAPAĞAN POLİTİKACILAR

Nevşehirli'ydi, damat'tı, damatları vardı, rütbesi Paşa, adı İbrahim'di ve Şekeristan'da, Avrupa ölçüsünde ıslahattan yanaydı. Talihi yaver gidiyordu, Karlofça türünden birkaç barış antlaşması Şekeristan'a rahatlık getirmişti, reform rüzgarları estirmenin tam zamanıydı. Yalnız kendi damatları değil, Padişah Papağan başta olmak üzere devrin bütün papağan yönetici ve politikacıları damat İbrahim'in arkasındaydı, zaten Şekeristan dediğin de bütün bu papağan güruhu için, yalnızca ve yalnızca İstanbul'la sınırlıydı. İstanbul mümkünü yok bir iyice onarılacaktı.

O halde, gelsin köşkler ve kasırlar! Musikişinas papağanlarla, hattat papağanlara gün doğmuştu. Kışsa helva, yazsa, Lale sohbetleri ve hele her ikisine has o tadına doyulmaz küme fasıl alemleri...

Küme faslı, damadın ve damatlarının ve dahi diğer papağan politikacıların konak bahçelerinden taşıp, dönemin belli başlı papağan zenginlerinin bahçelerine yayılarak, bütün Şekeristan'ı

bir afet gibi iyice sarıp sarmaladı. Bu afete, afetin dışında kalan yoksul öfkenin bir bölüğü de zaman zaman imrenir olmasın da ne yapsın? Kelbaşa şimşir tarak misali, onların, otları ve ocakları olmadığı gibi, örgütleri, partileri ve dernekleri de olmadığından, olsa da hiçbir işlevsellik taşımadığından ne yaz ne kış, ne helva, ne lale zamanı, aralarında bir küme fasıl heyeti bile oluşturamadıysalar da, sallanmaya başladılar.

Damat, Avrupa'yla iyi geçinme kararındaydı ya, Avrupa'nın elçilerine binbir gece masalı yaşatırken, "halkı aldatacak şey lazımdır deyu!" bayram seyran beklemeden her sokak başına, dolaplar, atlı karıncalar, kayık salıncaklar kurdurdu, maksat vakit öldürmek. Yetişkin, yetişkin olmayanlar, besbedava, sallan ha sallan!

TÜRKÇE KİTAP BASAN İLK MATBAA

Bu arada Damad'ın İbrahim Müteferrikaya kurdurduğu matbaa ve matbaada basılan klasik çeviriler, hatta Aristoteles'in kitabı, hatta ilk lügat tercümesi Vanlı Mehmet bin Mustafa'nın Sihahı Cevheri bile gerek halkın aç açına sallanarak içi dışına çıkmasından dolayı, gerekse de zadeğanın, küme fasılları eşliğinde, zıbarasıya yiyip içmesinden dolayı, pek de ilgi odağı olamadı.

Oysa bu konuda yalnızca padişahın fermanı değil, Şeyhülislamın da bir fetvası vardı: Bazı din kitapları dışında, lügat, mantık, heyet, tarih, coğrafya, tıp, felsefe eserlerinin basılması caizdir!

Ferman ve fetvaya, her ne kadar kurulamadıysa da bir kağıt fabrikası kurma kararına, medrese öğrencilerini kitaplandırma kampanyasına, hattatların dikkat ve özensiz yazılarından kurtulma isteğine karşın, ilk matbaa onaltı eser bastıktan sonra ilgisizliğe dayanamayarak kendini tatil etti.

Yine damadın aynı dönemde bir itfaiye teşkilatı kurdurması ise matbaadan daha büyük yankı yarattı. Çünkü onarılan, ıslah edilen Şekeristan'ın içten içe yanmaya meyli vardı, "yetişin a dostlar tutuşuyorum" avazına, müslümanlığı ve Davud adını seçen bir Fransız'ın geliştirdiği tulumba tam iki yıl sonra bir yangını söndürmeyi başarınca, Fransız Davud'a yeniçerilerden bir bölük verilip, Şehzadebaşı'nda da özel bir kışla yaptırıldı, "Yangını var, yangını var, ben yanıyorum!"

DAMADIN ÖTEKİ İŞLERİ

Yiğidi öldür ama hakkını ver demişler. Damadın, matbaa ve itfaiye teşkilatı girişiminden başka, yabancıların sahaflardan değerli kitapları satın alıp, Avrupa'ya götürmelerine koyduğu yasak, değerini yitiren çiniciliği geliştirmek için kurdurduğu bir çini fabrikasıyla ve Hatayi diye anılan kumaşı dokuyacak bir kumaş fabrikasını anmak hak şinaslık olacaktır. E, damat bu, benden bu kadar demesi doğal! Yaşanan barışçıl dönemde aniden çıkagelen İran savaşında başarı kazanıp, papağan padişahtan resmi övgüler alınca, vur patlasın çal oynasın döneminin mimarı olarak, bayram değil seyran değil salıncaklarının sayısını daha da artırarak, halkın daha da hızlı sallanmasının avutulmasına iyi geleceği kararıyla, gününü gün ederken, o da ne yazık, ne şair Nedim, ne de laleler örneği kendi ve damatlarının sonundan henüz haberli değildi. Biri çıkıp da, mührü hümuyanun alınacak, yakında damatlarınla birlikte kapı altına yollanacaksın ey damat diyiverse, kim inanır, pardon, özür dilerim, anlayamadım, kapı altı mı? İnansa inansa, bir tek laleler belki?

LALELERİN LALE SOHBETİ

Vur patlasın çal oynasın Şekeristan'da resmi olarak yaygınlaşınca, ataların ve kendilerinin soğanları Avrupa ve gün görmüş laleler, kabağın kendi başlarında patlayacağı öngörüsüyle aralarında bir sohbete durdular.

Kendilerine yönelik bu olağanüstü ilgiden dolayı az buçuk gururlansalar da, bu kadar da olmaz ki canım, üretilmiş tam 239 çeşitleri vardı ve her birine, Şair papağan Nedim'in, büyülü, çekici, gönül okşayıcı dizeleri örneği birer ad veriliyordu. Öyle ki bu soylu bitkiler bile hemcinslerini tanımakta güçlük çekmeye başladılar, artık kim kimdi, kimin adı

neydi, kendileri bile karıştırır bilemez oldular. Yok, Nuri behram, yok, Peykeri çırağan, yok Şerefi, yok Menba-ı hayat, Cilve engiz, Ruhi şakayık, Gülşeni şebab, daha neler de neler, maydonuzlu köfteler!

Atalarının ve kendilerinin soğanları, gün ve hatta Avrupa görmüş laleler, henüz birbirlerine itiraf etmekte güçlük çekiyorlarsa da, ağızlarından yel alsın, "bu gidişin sonu, ihtilal!" diye düşünmekten kendilerini alamıyorlardı.

İhtilalin gelişini, suskun öfkenin, hala duyulmayan ayak seslerinden çok, kendilerine ve soğanlarına yönelik bu sapkın ilgiden çıkarsıyorlardı. Soğan başına fiyatları öylesine artmıştı ki, bunu anımsamak bile, yalnız kırmızı olanlarınkine değil, her renkten lalenin yapraklarına utançla al bastırabilirdi... Padişah papağan, "besbedava sallanmaktan yorulan benim halkım biraz da büyükleri gibi lalelerle ilgilensin!" diyerek gayet halkçı bir kararla, İstanbul Kadısı marifetiyle soğan başına narh, sınır koymak ihtiyacı duydu ama nafile! Yoksul öfke matbaayla ilgilenmediği gibi, rabta zapta alınan soğan fiyatlarıyla da ilgilenmemişti. Ona gerek olan kuru soğanın kilosuydu!

Padişah papağan, halkın matbaaya yöneltmediği ilgiyi anlayabiliyordu da, lale soğanına yönelik ilgisizliği anlamakta güçlük çekecekti; daha 1789'a çok vardı, Marian Tuanet, ünlü özdeyişi, "Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler"i henüz sarfetmemiş olduğundan, kapalı kafesler ardında, ya tahta çıkmaya ya da soylu kanı akmasın diye ipek urganla boğulmaya büyütülen bir Osmanoğlu'ndan aynı zekayı bekleyemezdik tabi, bekleyebilseydik, "Acı soğan bulamıyorlarsa, lale soğanı yesinler!" özdeyişi Marian Tuanetın'kine pekala da beş basabilirdi, hem de yıllar ve yıllar öncesi...

KASIRLAR ARASI MANTIK

Çağlayan'daki Sadabad, Üsküdar Şemşi Paşa İskelesi'ndeki Şerefabad adlarıyla yeni ve ardarda kurulan kasırların bahçelerinde, altı yaprağıyla ince boyunları üzerinde salınan rengarenk lalelerden birkaçı, adları her ne olursa olsun, hemcinslerinin ihtilale yönelik kaygılarını yatıştırmaya çalışıyordu: Tü, tü tü, tahtalara vurun, şeytan kulağına kurşun, korkmayın, bir şeycikler olmaz! Unutmayınız ki atalarımızın ilk soğanının bir zamanlar Avrupa'daki ederi, bizlerinkinden çok daha abartılıydı.

Yeni ve ardarda kurulan Kuruçeşme'deki Kasrı Süreyya, Topkapı yakınındaki Vezir Bahçesi türünden kasırların dillere destan bahçelerindeki laleler, adları her ne olursa olsun, hatırlamadan edemediler: Sahi yahu! Vive le Roi adlı bir ata soğanımız, bir zamanlar Avrupa'da iki

ton buğday, dört ton çavdar, dört kuvvetli öküz karşılığınaymış.

Bu tarihsel açıklamayı dinleyen, adları her ne olursa olsun, kısaca zambakgiller familyasından laleler, korkularıyla bir parça yenişmekle kalmayıp, ne yalan söylemeli, hiç niyetleri olmadığı halde, soy ve soplarına yönelik bir böbürlenme duygusuna kapılmadan edemediler.

Ata soğanlarının, yalnızca iki ton buğday, dört ton çavdar, dört kuvvetli öküz etmeyip aynı zamanda, sekiz domuz, oniki koyun, ikibin litre şarap, dört ton bira, iki ton tereyağ ve beşyüz kilo da beyaz peynir karşılığı olduğunu anımsayanlar çoğunluktaydı. Yine, Ortaköy ve Kuruçeşme'de ardarda ve yeni kurulan Perabad kasrının adı her neyse rengarenk lalerinden biri, biraz mahçup bir tavırla da olsa ekledi: Yalnız o kadar da değil, bütün o saydıklarınızın ardı sıra Vive le Roi adlı ata soğanımızı elde etmek isteyenler ayrıca, değiş tokuşa zarif bir kadın elbisesiyle, bir de altın kadeh sunmak zorundaydı.

Zambakgiller familyasından laleler, ata soğanlarından Vive le Roi'nın bir zamanki hissesinden kendilerine şu kıssayı çıkardılar: Öyle ya, kendi soğanları bir ihtilale bir ayaklanmaya neden olsaydı, önce Avrupa'da yer yerinden oynar, taş taş üstünde kalmazdı.

Kasırlar arası böylesi bir mantık yürütüş, hemen hepsinin vicdanlarında önemli bir rahatlık sağlamıştı, yaşadıkları dönem itibariyle, Avrupa'daki altüst oluş yılları, 1789'dan, 1830, 1848, 1917'den, hatta Anadolu'nun 1923'ünden de haberli olmadıklarından, ihtilal korkusunu bastırıp, "aman canım!" dediler, "işte böyle gelmiş, böyle de gider!" Altı yapraktan ibaret kafacıklarında kala kala kendilerine ve soğanlarına yönelik, Avrupa ve Şekeristan'da yaşanan aynı anlama gelsede bu hem alaka ve hem de ilgiden ziyadesiyle mütahassıstılar şimdi, aralarında her kesimden papağanların bir avaza yükselen nakaratlarına takılıp, eşlik edenler bile oldu, le-le-le-la-la-la-la, düm teka, zambakgiller familyasından da gelseler, ne de olsa onlar farklıydı: Lale!

SINIFSAL BAKIŞ AÇISININ EKSİKLİĞİ

Tam da bu kasır mantığı üzere, sallanmaktan sarsılan yoksul öfkenin, henüz ayak sesleri değilse de homurdanması duyulmaya başlamasın mı?

İlk homurtuların, Şekeristan'ın toplum yapısına ters düşen gözü dönmüş tüketimiyle ilgili olduğunu sananlar yanılacaktır. İlk homurtular, mahallenin ya da hamamın namusuyla ilgiliydi yalnızca.

Yahu ne hamamı, ne mahallesi! Paranın ayarı sürekli düşmüyor mu? İnsanın değeri azaldıkça, eşyanın değeri sürekli artmıyor mu? İnsanlar yaşayabilmek için yerlerini yurtlarını bırakarak, büyük şehirlere ya da vergi muafiyeti uğruna İstanbul'a göç etmiyor mu? İstanbul işsiz güçsüzle dolmadı mı? Piyasa allak bullak değil mi? Ya sürekli enflasyona ne buyrulur? Büyük sefaletle, büyük Refah kol kola yürüyor. Laleler görüyor da siz görmüyor musunuz?

Bütün bu sorular ve yanıtları bir yana, mahallenin ve hamamın namusuna

soyunanlar, İstanbul kadısı Zülali Hasan Efendi-'nin namusunu kendi namusları sayıp, vay ha diye homurdanmayı sürdürdüler: Vay ha! Damat ha! Nikahlı karımıza ha, tecavüz ha!

Bir homurtu nedeni daha; adı batası Nevşehirli, Kağıthane'de altın saçarak, saçtığı altınları, kadınların yaşmaklarının içine düşürme talimleri yapıyormuş: Vay ha! Kadınlarımızın yaşmağında namahrem bir altın ha, olacak iş mi?

"Zaten bu adı batası damat ve damatları, kadınlarımızı çıplak gezdirmeye hevesli" diyenler çoğunluktaydı, sınıfsal bakış açısı eksik homurtulu bir küme faslı kendiliğinden oluşuvermede gecikmedi: Daha şimdiden, sokaklarda cehennem ateşinde cayır cayır yanacağını unutup dolanan yüzü açık aşiftelerle dolu. Başımıza taş yağayacak. Hep bu damat ve damatları yüzünden!

Homurtulu küme faslının bir ezgisi de kurulan salıncaklarla ilgili: O ne öyle leventler, aşifteleri salıncaklarda, atlı karıncalarda kucaklarına alıp, ırgalaya ırgalaya, ne din ne don kaldı ve gitti, gider!

Güngünden zorlanan, ekmek, iş, sağlık, eğitim sorunları yerine, yoksul öfkenin patlamasına yol açan tepkiler, liderlerini yaratmakta da güçlük çekmeyecekti. Çamaşırcıların, turşucuların, işkembecilerin, kebabçı esnafın, hatta bahçıvanların, aşçıların, sarraçlar ve çömlekçilerin desteğinde, Küçük Muslu Hacı Hüseyin, Karayılan, Emir Ali, Turşucu İsmail isimlerinin arasından Patrona namlı biri sivrilip çok daha öne çıktı.

BİR GARİP EŞKİYA!

Aslen Arnavut olan Halil'in Patrona namı, Patrona adlı bir gemideki leventliğine bağlansa da, Halil'in namı aslında leventlik yaptığı bu gemide bir ayaklanma çıkarmış olmasıyla ilgili. Halil idama mahkum edildiği halde, üst düzeyde önemli bağlantıları olduğu için bu idamdan sıyırıp kaçabiliyor.

Kaçış sonrası, Niş'ten Vidin'e sıçrayan ve İstanbul'a yürüyerek baştaki padişahı hal etme amacındaki bir başka ayaklanmanın da elebaşlarından sayılıyor, zamanın Mısır valisi, yarı politika, yarı kuvvet kullanarak ayaklanmayı bastırınca, Halil önce memleketine, sonra da İstanbul'a kaçıyor.

İstanbul'da bir süre seyyar satıcılık, eskicilik, dellaklık yapıyor, belki de hamam müşterilerine levende yaraşır pazularıyla kese atarak oluk oluk kir kabartırken, Şekeristan'dan yükselen sınıfsal bakış eksikli homurtuları daha iyi duyup, hissedebiliyor. Günlük nafakasını, Galata meyhanelerine yatırıyor. Kaçmayı iyi bilen Halil kavgadan kaçmayı bilmiyor. Bir meyhane kavgasında arkadaşını öldürünce Patrona gemisi olayından sonra ikinci kez idama mahkum ediliyor, yine kaçıyor.

Bu garip ve kaçkın eşkiya, kabadayı Halil'in hayatına kabataslak bakıldığında, iki kez idamdan sıyırışını, bazı devlet papağanlarının teveccüh ve himayesini kazanmış olmasına bağlamamak mümkün değil, kaldı ki bunlardan ikisi, paşa ve kaptan-ı derya rütbesindedir.

NEREDEYSE BİR HALK HAREKETİ

Patrona namlı garip eşkiyanın, derin ekonomik ve sosyal nedenlerin başlattığı tutucu homurtuları, neredeyse bir halk hareketine dönüştürebildiğini kaç kişi biliyor? Bilenler bilmeyenlere anlatmak zorunda. Patrona Halil, ardına taktığı baldırı çıplaklarla beraber Şekeristan'da bir safari düzenleyerek, hala, büyük bir aymazlıkla "le-le-le-la-la-la, dümteke ale" nakaratları terennüm eden papağanları bir bir avlamaya başlar. Ahmetlerin üçüncüsünü tahttan indirip, yerine Mahmutların birincisini getirmiş olması Osmanoğlu geleneğinde adiyattan sayılır ama, damadın mührü humayununu alıp,

onu damatlarıyla birlikte kapı altına yollaması çok daha önemli. Damat ve damatları Osmanoğlu olmadıklarından boğazlarına dolanan ipin ipekten olup olmadığını bilebilmek güç. Bilinen şu ki, damat ve damatlarının, malları ve azim servetlerine el konduktan sonra, boğularak öldürülen diğer vezirlerle birlikte, atalarının bir zamanlar lale bedeli olarak kullanıldığı sanılan kuvvetli öküzlerin çektiği öküz arabalarına konarak, Patrona Halil kumandasındaki baldırı çıplaklar tarafından at meydanına seyrena götürülmeleridir ve bu götürülüş, şair papağan Nedim'in şu ağır aksak güftesine denk düşer: Bir sefa bahşedelim gel şu dil-i naşada-Yürü servürevanım, gidelim Sadabad'a.

DEVLET ELDEN GİDİYOR, EYVAH!

Şekeristan'ın her kesimden papağanları susakalmıştı ve hatta ağızlarını bıçak açmıyordu bile denilebilir. Korkuları can derdinden de öte şimdi ya da her ikisi birden. Nasıl korkmasınlar ki... Patrona Halil eşkiyaysa eşkiyalığını bilsindi. Eşkiya dediğin, el konulan servetlerin hepsini kendine mal eder, Patrona Halil'se tek kuruşuna dokunmadan hepsini hazineye teslim ediyor. Bu da nereden çıktı şimdi? Gerçekten de garip bir eşkiya bu Halil. Patrona namından da mı utanmıyor acaba?

Lalelere gelince... Laleler kendilerini altı yapraklarının arasına gizleme çabasıyla iyice bir büzüldüler, yürekleri ağızlarına gelmişti, nasıl gelmesin ki, Şekeristan'ın papağanlarının aşırı israf ve alışkanlıklarına her ne kadar karşı idiyseler de, tarihleri itibarıyla halk hareketine de bir o kadar karşı ve yabancıydılar. Bu besbelli bir halk hareketi a canım! Doğrusu ya kendi ve ata soğanları gün ve hatta Avrupa görmüş bu bitkilerin öngörü ve sezgileri hiç yabana atılır cinsten değil! Onları bu şekilde inim inim inildeten en önemli etken, saraya yakın çevrelerden hemcinslerinin taşıdığı şu haberle ilgiliydi: Şekeristan'ın yönetici papağanları, baldırı çıplakları durdurmak için, sarayın orta kapısı üzerinde derhal sancak-ı şerif açarak müslümanları asilere karşı koymak için çağırmışlarsa da ne fayda? Kimsenin kulak asmadığı gibi, kılı bile kıpırdamamış baksana! Şekeristan'ın yönetici papağanları le-le-le-la-la-la, düm tekalar, çağrıya uyacak olanlara, bol keseden para bile vaadetse de, sancak-ı şerifi bir takan olmamış yine, rezalet!

Saraya yakın zambakgiller familyasından lalelerin Şekeristan papağanlarının ağzından naklen ulaştırdıkları çok önemli bir husus daha var: Eşkiya dediğin çapulculuk yapar. Patrona Halil yönetimindeki bu baldırı çıplaklar ise, her türlü çapulculuk vesair halka zarar verici eylemlere katılanları, şiddetle cezalandırıp ve dahi kendi aralarından bu yola sapanları ve gene kendileri yağlı urgana derhal çekelemekten çekinmiyorlar! Üstelik de o kargaşada, Şekeristan'da iyice beliren yiyecek ve açlık sıkıntısını da canı gönülden gidermeye çalışıyorlar. İşin daha da garibi, birbiri ardına kurulan ıslahat kasırlarını yakıp yıkarken, kuruluşu yine aynı döneme rastlayan matbaaya dokunmadılar bile!

ELVEDA KASIRLAR VE BAHÇELERİ!

Ardarda kurulan kasırların bahçelerini süsleyen, ata soğanları gün ve hatta Avrupa görmüş, ikiyüz otuz dokuz ayrı ada sahip rengarenk laleler birbir ve hep beraber, baldırı çıplakların ayakları altında ezilirken, başcağızlarını gizleyemediler, birbir ve hep beraber, "Ah keşke gün ve Avrupa göreceğime, ah keşke ikiyüzü aşkın adım olacağına, bir dağ lalesi soğanından üretilmiş

olsaydım, başımı dik tutardım hiç değilse, elveda, kasırlar ve bahçeler, yeniden görüşebileceğimizi hiç ummuyorum!" dediler.

AAA! DEVLET EŞKİYAYLA MASADA!

Eşkiyalarca, Şekeristan'ın en sağlam geleneklerinden biri uyarınca, Ahmet üçün yerine geçirilen Mahmut bir, Halil'i huzuruna alıp, dileğini sormasın da ne etsin? E, ama bu kadarı da fazla, eşkiyalar eşkiyası Halil nasıl olur da kendi adına bir dilekte bulunmaz, bu Halil Patrona namına karşın neredeyse, eşkiyalığın raconunu beş para edecek. Dileye dileye, halkı ezen vergilerin kaldırılmasını dilemesin mi? Bak şu densize! Yani dileği bir anlamda, sosyal adalet!

Şimdilik le-le-le-la-la-la, düm tek terennümünü terkederek tüneklerine temkinle tüneyen bütün eski ve yeni papağanlar ve dahi çiçeği burnundaki padişahları bundan daha güç bir mevkiye düşemezlerdi, gel de ayıkla pirincin taşını şimdi!

Etme, eşkiya oğlu eşkiya, etme levendim, etme yiğidim, biz ettik sen etme, yüzbin altın koyalım cepcağazına, cepcağazına sığmazsa, ağzı mühürlü bir torbayla, bin altın yetmez ise daha da fazla... Gönlün nereye çekerse çek git, hem sen kaçmaya alışkınsındır, hangi ne cehenneme istersen yine kaç işte, selametle, yolun açık ola!

AYAKLAR BAŞ, BAŞLAR AYAK OLDU

Halil'in artık kaçası yoktur. Katıldığı kılıç alayı töreninde atını, tahta oturttuğu Mahmut birin önü sıra sürecek kadar da cesaretli!

Hey tanrım ne günlere kalındı, bir baldırı çıplak, Padişahın önü sıra at sürüyor, baldırını bırak ayağında da ne çarık, ne pabuç: Çıplak!

Eski ve yeni papağanlar, ilk şaşkınlıkları geçer geçmez, tüneklerinden inip, yo bu kadarı da fazla dediler. Eşkiyanın masada bile yola gelmeyeni, yüzbin altına yüz çevireni, kendinden önce halkı düşüneni, asla sağ bırakılmayıp, şanına yakışır bir biçimde parçalatılmalıydı, hem de koruduğu halk tarafından parçalanırsa dünya ve alem için çok daha ibret verici olacak.

Patrona Halil, Şekeristan'ın köklü geleneğine uyarak tahta çıkardığı Osmanoğullarından Mahmut Bir'in marifetiyle halka parçalattırılırken, daha çok canının derdine düşmüş olduğundan, günün birinde tarihe, kötü ruhlu, cahil ve maceracı biri olarak geçeceğinden habersizdi. Parçalanan çıplak ayakları ise bunu çoktan biliyordu.

DEVRAN YİNE O DEVRAN!

Bir devre adını veren soyluların çiçeği, soylu laleler, ezildikleriyle kaldılar, onca patırtıdan sonra Şekeristan'da devran yine aynı devransa da, laleler moda olmaktan çıkıp, demodeleştiler. O gün bu gün, Emirgan korusundaki sürekli lale bahçesine göstermelik olarak sürülen lalelerden biri, kimbilir kaç kuşaktır iç çekip, ah eder, "neden soyum soğanım bu pisliğe karıştı ki sanki, bir toplumun bir döneminin bir çiçek adıyla anılmasından güzel ne var?"

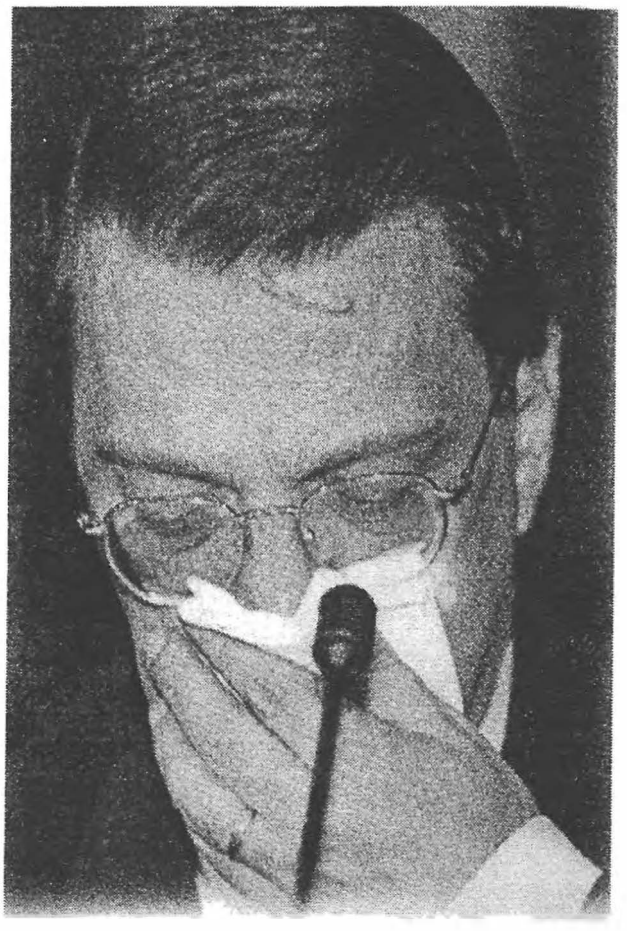

Sezgileri hala çok şaşırtıcı ve güçlü olan zambakgiller familyasının gün ve Avrupa görmüş bu seyirlik bitkileri, meskun mahallerinde ve şu günlerde kimbilir, en çok da şuna şaşıyorlardır: Patrona Halil'lerin le-le-le-la-la-la, lale sonrası çıkan yeni modalara seyirci kalıp alkış tutuyor olmasıdır, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu öyle ya, biz lalelerin günahı neydi o zaman?

Bu yazıda hisseden kıssa arayanlar için, son söz olarak ve özetle: Ne oldum değil, ne olacağım de!

Bu yazıda kullanılan resimler rastlantı ya da hata sonucu kullanılmamıştır. (hepileri)

BASKIDA

BİLGESU ERENUS

BİR SENARYO
DERSİM '38

BİR OYUN
FİKRET

AKIŞ YAYINCILIK
İstiklal Caddesi
Büyükparmakkapı Sokak
No: 20/4
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel & Fax: (0212) 292 29 45

YARIŞMANIN YIKICILIĞI VE GERÇEKLİĞİ

Mesut ODMAN

Epeyce eski sayılabilecek, herhalde yedi-sekiz yıl önce, mesleki amaçlarla yazdığım bir yazıda yarışma çılgınlığından yakınmayla söz ettiğimi hatırlıyorum. Osmanlıcadaki "rekabet" sözcüğünün karşılığı olduğunu söyleyerek ve iktisadi hayattakinden başlayarak her alandaki yarışmaya değiniyor; pek kısıtlı bir yerde, yeterince geliştirilmeden bırakılmış argümanlarla, yarışmanın her kilidi açan bir altın anahtar, bir fetiş durumuna getirilmesine karşı çıkıyordum. O arada üç ölçütten söz ettiğim de belleğimde kalmış: Yarışma kavramını değerlendirirken, bir, yarışmanın kimler arasında olacağına, iki, ne amaçla yapılacağına ve ödülünün ya da sonuçlarının ne olacağına, üç, kurallarının ne olduğuna ve bu kuralları kimin koyduğuna bakmak gerekir.

Belleğime dayanarak yaptığım özeti biraz daha sürdürüyorum.

Bu ölçütler göz önünde tutularak düşünüldüğünde, örneğin, pek haklı gösterilen ve sanılan ulusal çıkarlar ya da ulusal ekonomik çıkarlar uğruna girişilen yarışmaların benzeri görülmemiş ulusal, bölgesel ve küresel yıkımlara yol açtığı; örgütlerde başarı ve verimlilik düzeyini yükseltmek türünden herkesin yararına olabilecek amaçlarla yaratılan örgüt içi yarışma ortamlarının en basit insan ilişkilerini bile zehirleyip her türlü işbirliği, yardımlaşma, dayanışma eğilimlerini yerini dinamitleyerek tam tersine sonuçları hazırladığı; gariban ana babaların en iyi niyetli ve akıl dışı özverilerle yarışmaya soktukları çocuklarının kişilik bozukluklarından başka bir "garantili sonuç"a ulaşamadıkları hatırlanabilir.

Yarışmanın ne amaçla yapıldığı, bir başka önemli noktadır ve burada asıl önemli olan da, kazanılacak ödülden çok, kaybedenin ne kaybedeceği, ne kadar yıkıma uğrayacağıdır. Sözgelimi, giriştiği pazar kapma ve "rakibini" alt etme yarışında yenilirse yok olacağını bilen bir kapitalist böyle bir acı sondan kurtulabilmek için neden her yolu denemesin? Yarışmayı düzenleyen kurallar ne kadar ağır yaptırımlar getirmiş olursa olsun, bunu engellemek mümkün değildir. Halk arasında bu tür durumlar için sık sık kullanılan bir deyim vardır; "Öyle de öldük, böyle de..." derler. Kaybetmenin ölüm olduğunu bilen, buradaki kapitalist örneğinde "bilen", bazı başka durumlarda da öyle sanan bir yarışmacının, yarışma kurallarını çiğnemesini önleyecek bir ceza tehdidi olabilir mi?

Üçüncü bir önemli nokta da, ne kadar çiğnenebilir de olsa, "kurallar"dır. Burada, iki sorunun önem kazandığı söylenebilir: Birinicisi, önceden belirlenmiş, açık seçik kurallar var mı? İkincisi, bu kuralları kim koymuş? Her ikisi de birlikte önem taşıyor. Başka türlü söylenirse, kimileyin kurallar önceden bellidir de, habire yarışmayı kazanıp duran ve hala yarışmada taraf durumunda olan birilerince konulmuştur. O zaman, öteki yarışmacılar için durum umutsuz demektir.

* * *

Neden "umutsuz", daha doğrusu, ne demek "umutsuz"? Umutsuz; çünkü, yarışma kazanmak için yapılır. Kazanma umudu olmadan yarışmaya girilir mi?

Buradan devam edelim. Yukarıdaki özet değinmeyi de bu derginin bugünkü ve gelecekteki okuyucularının ulaşıp okuma olasılığı sıfıra yakın olan bir yazıdan söz etmek için yapmamıştım zaten.

Soruyu biraz daha değiştirerek soralım: Ötekini ya da ötekileri, öteki yarışmacıları, alt etme, hat-

ta yerle bir etme, ezip geçme, çok gerilerde bırakma amacı olmaksızın "yarışma" olur mu?

Bu sorudaki "yerle bir etme", "ezip geçme" gibi belki biraz abartılı sertlikteki anlatımlar ihmal edilirse, o tür amaçları olmayan yarışma olmaz demek gerekiyor. Hemen akla gelebilecek bir itiraz, olimpiyatlar olabilir. Yanlış hatırlamıyorsam olimpiyatları çok tanınmış başkanlarından birinin olacak, "Önemli olan kazanmak değil, katılmaktır" türünden bir söz vardı; bir slogan

Kapitalist ülkeleri üretim ve verimlilik yarışında geride bırakmak türünden bir yönelişin, bir tarih kesitinde taşıdığı zorunluluğu görebilmekle birlikte, üretim yöntemleri, çalışma süreçlerinin niteliği, insanların çalışmaya özendirilmeleri gibi alanlarda rakiplere benzeme tehlikesini, en azından ciddi bir olasılık olarak, her zaman taşıdığını, zaman zaman da bu olasılığın gerçeğe dönüştüğünü düşünüyorum.

olarak kullanılırdı. Hala da, kağıt üzerinde, olimpiyatların temel ilkeleri arasında sayılır. Spor yapmak ya da spor yarışmaları sözkonusu olduğunda, böyle bir ilkenin soyluluğuna da, geçerli olması gerektiğini de inanırım. Ancak, antik olimpiyatlar bir yana, onlarla ilgili söz söyleyebilecek bilgiye sahip değilim, modern olimpiyatlar kapitalizmin dünyaya egemen olduğu bir tarih kesitinde başlamış ve yapılagelmiştir ve orada böyle bir ilkenin geçerlilik kazandığını inanarak söyleyebilecek bir safdilin bulunabileceğine hiç ihtimal vermiyorum. Sosyalist ülkelerin sözcüğün birçok anlamıyla egemen oldukları dönemler de bu yargının dışında değildir; çünkü, onlar hemen hemen hıçbir zaman "kapitalist-emperyalist dünyanın yetiştirdiği sporcuları alt etme" kaygısından daha başat bir yönlendirmeyle davranmamışlardır. Bunda başarılı oldukları pek az tartışılabilir bir gerçektir ve aslında iyi olmuştur. Ancak, bunu söylerken, Aziz Nesin'in bir ara haklı olarak kafasını taktığı ve birkaç yazıda yazdığı soru işaretlerini hep önemli bulduğumu eklemeliyim.

Her neyse, yarışma deyince spor yarışmaları ilk akla geldiğinden, bir de ben bunlara pek fazla yatkın yahut teşne olduğumdan mıdır nedir, sözü buralara getiriyor olmalıyım; oysa, asıl niyetim o değildi. Yazının gidişini hemen değiştirmem gerekiyor da, ondan önce, geçmeden bir değinme daha yapmam iyi olacak: Sosyalist ülkeler spor yarışmalarında görkemli üstünlükler sağladılar, bunu kimse yadsıyamaz ama, iki noktada her sosyalistin aklını kurcalayan soruları karşılıksız bıraktılar. Bunlardan biri, yeni insanın bu alandaki yansıması olması gereken sporcu tiplerini yaratmada pek yetersiz kalmalarıdır. Bir yandan, sporculukla yaratıcılığı, toplumunun ve insanlığın hayatının üretilmesine ortak katkılarda bulunmayı birleştiren insanların yetiştirilmesinde eksikli oldular. Yarışma kazanmak için, kendi uydurdukları deyimle "bilimsel-teknolojik devrim"in imkanlarından yararlandılar ya da sporcu deyişiyle "şike" yaptılar. Öte yandan, yarışıp geçtiklerine çok fazla benzediler: Yıkılıştan önce ve sonra, örnek sosyalist sporcular, büyük farklar atarak geride bıraktıkları kapitalist dünya yurttaşı rakiplerinin yarattıkları nimetlere çok fazla özenerek satılmakta hiçbir beis görmediler

Belki de bunların tümünden daha önemli bir nokta daha var: Sosyalist dünya, özellikle kadınların spor yapması ve bunların "olimpik sporlar" arasına alınması yolundaki belirleyici çabaları unutulmamak kaydıyla; yeni sporların yaratılması ve insanlığın olumlu alışkanlıklar hazinesine katılması yönünde kayda değer bir başarı sağlayamamıştır. Yirminci yüzyılda gerçek olmuş ve aynı yüzyılda sahneden çekilmiş sosyalizmin yarattığı ve hala insanların sürdürdüğü bir spor türü var mı? Süre çok kısaydı, bu kadar kısa sürede insanlığın davranış biçimleri ya da alışkanlıkları değiştirilemez türünden bir savunmanın karşılığı açık olmalıdır: "Az zamanda çok büyük işler başarmak" son derece önemlidir ve öncü sosyalizmin ayırt edici özelliklerinden biri olmak durumundadır.

* * *

Bu uzunca parantezi kapatarak sadede gelmenin zamanıdır. Biz insanları tutsak eden kapitalizmin her zaman ve her alanda kakmaya çalıştığı, biz insanların da basbayağı kabullendiği-

mız bir "hakıkat", hayatın bır yarış olduğu ve bu yarışta istekli, yetenekli, becerikli, falan filan ne kadar niteleme varsa, olanların kazandığı ve böyle bir ortamı ya da olanağı sağlayamayan toplumsal tasarımların gerçekleşemeyeceği, gerçekleşse bile fazla uzun ömürlü olamayacağı, sosyalizmın de böyle bir akıbete uğradığıdır.

Hemen, geçerken değinmekte yarar var; bu bir yanılsamadır ve ayakta kalmak istekle, yetenekle, şununla bununla değil, güçle, üretimın sürdürülmesindeki güçle, daha uzun anlatımıyla, toplumsal hayatın üretiminı sağlayan araçların ve düzenin sahipliğinden, yönetim ve denetimından kaynaklanan güçle ilgilidir. Ayrıca, ayakta kalmak, daha düz bir anlatımla yaşamayı sürdürebilmek uğruna, eşini, dostunu, arkadaşını, kardeşini alt etmek, geçmek, gerektiğinde safdışı bırakmak için el kadar çocukken başlayıp neredeyse ölüncüye kadar sürecek bitmez tükenmez bir didişmenin, itip kakışmanın "yaşamak" diye, "hayat" diye, hele hele tek yahut en ıyi seçenek diye sunulması insan aklına hakaretten başka ne olabilir? Pek fazla çaresizlik ve teslimiyet sinmiş olmasa, "Batsın böyle hayat" türünden bir karşılık en uygundur diyesim geliyor.

Kişilerin ya da grupların çıkarları, amaçları uğruna girişilen her yarışma, insanı bozucu, yozlaştırıcı etkilere yol açar. Böyle bir yarışmanın şiddetine ve amansızlığına bağlı olarak, sözkonusu etki, yıkıcılık boyutlarına da ulaşarak yarışanları insanlıktan çıkarabilir. Bir önceki cümle, kişı ya da grup çıkarlarının amaç durumunda olmadığı yarışmaların da olabileceğini düşünüyor. Ona biraz sonra geleceğiz.

Yarışmanın bir başka etkisi, benzetme yahut benzeştirmedir. Yarışma, birbirleriyle yarışanların benzer yanlarının çoğalmasına, hatta git gide rakiplerin pek çok bakımdan bırbirlerinin kopyası haline gelmesine yol açar. Hele yarışma düşmanlarla yapılıyorsa, bunun son derece sakıncalı olduğu açıktır. Karşısındakilerin kurallarını kabullenen ya da aynı anlama gelmek üzere, uzlaşarak ortak kurallar koyan rakipler, daha en baştan birbirlerine benzemeye, yakınlaşmaya başlamışlar demektir. Öte yandan, ilk yarışmaları yahut tek bir büyük yarışmanın ilk aşamalarını kaybeden tarafın, kaybının nedenlerini ortadan kaldırma ve kazanan taraf konumuna ulaşma çabasını göstermesi, bunu yaparken, başarılı olan ve kazanan tarafın yaptıklarını yapmaya, ona benzemeye çalışması da yarışmanın doğası gereğidir.

Sovyet sanayileşme atılımının başlıca yol göstericilerinden biri, "yetişmek ve geçmek" diye sloganlaştırılan hedef olmuştu. Burada en ileri kapitalist ülkenin teknolojik ve ekonomik yarışta geride bırakılması öngörülüyordu. Yalçın Küçük, birçok bakımdan hala benzersiz niteliğini koruyan Kuruluş çalışmasının son baskısına eklediği birinci bölümünde, bu formülasyonun as-

lında Lenin'e ait olduğunu ve Ekim Devrimi'nden sonra değil hemen önce yapıldığını, ancak pratiğin Stalin'e kaldığını yazar ve bunun zorunlu uzantısı olan yüksek kalkınma hızını ise tarihin Sovyet işçi sınıfının omuzlarına yüklediği büyük bir "şanssızlık" olarak nitelendirir. (Y. Küçük, Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin Kuruluşu, Haziran Yayınları, 1987, s. 33-34) Niyetim konuyu buraya doğru değiştirmek değil. Sadece, geçerken, hatırladığım bir nokta olarak kaydediyorum. Bu arada, bir ekleme yapmalıyım: Kapitalist ülkeleri üretim ve verimlilik yarışında geride bırakmak türünden bir yönelişin, bir tarih kesitinde taşıdığı zorunluluğu görebilmekle birlikte, üretim yöntemleri, çalışma süreçlerinin niteliği, insanların çalışmaya özendirilmeleri gibi

alanlarda rakiplere benzeme tehlikesini, en azından ciddi bir olasılık olarak, her zaman taşıdığını, zaman zaman da bu olasılığın gerçeğe dönüştüğünü düşünüyorum.

* * *

Yukarıda, ardarda, iki anıştırma vardı: Önce, kişi ya da grup çıkarlarına yönelik olmayan yarışmaların olabilirliğinden söz ettim. Sonra da, "hele yarışma düşmanlarla yapılıyorsa" diye bir seçeneğe değinerek, dostlarla yarışmanın olabilirliğini bir kenara not etmiş oldum. Şimdi bunlarla devam edelim.

Bir kez, insanın kendisiyle yarışması var; daha çok sporculara özgü bir deyişle söylenirse, "saate karşı yarış." Bunun, kendini aşma ve sürekli gelişme açısından yararlı, insanların birbirini kırması bakımından da daha az zararlı olduğu söylenebilir.

İkincisi, kişi ve grup çıkarlarının çok ötesine geçen, hatta onlarla hiç ilgili olmayan, tümüyle toplumsal amaçlarla gönüllü ve geçici yarışların çok etkili bir araç olarak ortaya çıktığı dönemler olabilir. Bunların "düşman" konumundaki rakiplerle yapılması benzeşme açısından her zaman tehlikelidir; ancak, bu tür yarışlara da girmeyi kaçınılmaz kılan "çaresizlik" durumları olabilir; o durumlarda, düşmanla yarışmak değil mücadele etmek, savaşmak gerektiği, geçici olarak yarış benzeri bir mücadele yapılıyorsa karşı tarafın kesin yenilgisi dışında herhangi bir sonucun kabul edilemez olduğu bir amentü gibi bellenmiş olmalıdır.

Sosyalizm insan aklının ve yaratıcılığının bütün kısıtlayıcılarından kurtularak gelişmesini sağlar. Sosyalist toplumun kuruculuğuna soyunmuş insanların, gelişmiş ya da az gelişmiş yahut çarpık oluşundan değil, doğası gereği insanlığa düşman olan kapitalizmin küf ve irin kokulu ambarından alıp kullanacağı hiçbir araç ya da çözüm yoktur.

Bir de, üçüncüsü, dostlarla ve ortak amaçlarla yarışmadan söz edilebilir. Herhangi bir yarışmayı çok olumlu nitelemelerle taçlandırmaya dilim ve elim pek varmıyor ama, bunu sosyalizme aykırı ve yıkıcı sayılmayacağını düşünmek mümkün. Elbette, sakıncaları karşısında kayıtsız ve eylemsiz kalmamak koşuluyla. Örnekler vereceğim; ancak, daha önce, yine Yalçın Küçük'ten ve yine Kuruluş çalışmasından bir aktarma: "Sorevnovanie, rekabet anlamına gelmez. Rusça'da rekabet anlamına konkurentsya kelimesi kullanılır. İkisi arasındaki önemli fark birincide maddi yararın gözetilmemesi." (s. 293, dipnot) Bu dipnot, metin içinde geçen "sosyalist yarış (sorevnovanie)" deyimini açıklamak için verilmiş. Ama dipnot bu kadarla bitmiyor. Son bir cümle daha var: "Gerçi, uygulamada sosyalist yarışın da akçalı yararlar getirmiş olduğu görülür."

Sosyalizmin tarihinde "Stahanovizm" diye bilinen olay ve oradan türeyen akım, bir örnektir. Bu konuda kısa bir açıklama için yine aynı kaynağa başvuruyorum; Yalçın Küçük "Sıradan bir iktisat tarihi kitabı, Stahanov hareketine ayırmış olduğu iki sayfada şu klasikleşmeş bilgileri vermektedir" diyerek aktarıyor: "30 Ağustos 1935'te, Donbass bölgesinin Tsentral'naya Irmino madeninde, Aleksev Stahanov adlı madenci bir vardiyada 102 ton kömür kırarak (keserek) verim normunu 14 kez aştı. Bu, Stahanov takımı (brigada) üyelerinin akıllıca bir iş örgütü kurmalarının sonucu idi."(s. 383) Bu örnek çok kısa sürede ve hem bölgesel hem sektörel olarak çok büyük bir hızla yaygınlaşır. Akımın özü şudur: "Stahanov hareketi olarak ortaya çıkan akım, aslında işçilerin, işçi takımlarının, atelye veya fabrikalarının kendileri için konmuş hedefleri aşmak uğrunda birbirleriyle yarışmalarından başka bir şey değil. İlk çıktığında, hedefler aşılır. Hedef aşıldıkça, tıpkı yüksek atlama yarışında olduğu gibi, ulaşılacak veya aşılacak hedef biraz daha yükseltilir."(s. 385) Çığ gibi büyüyen bu hareketin sonucu olarak, hem verimlilikte sıçramalı artışlar sağlanır hem de bozuk üretimin payı azaltılır, başka bir anlatımla, kalite geliştirilir.

Gerçekten de bu rekabet değildir. Kimileyin inanılması güç güzelliklere yol açan bir dünya kurma şölenidir. Başka bir tanığa başvuruyorum; yıllarca Sovyetler Birliği'nde yaşamış Amerikalı gazeteci Anna Strong, bir yıl önceki sloganın "Kalite ve fazla üretim. Önümüzdeki savaş bu" olduğunu söyledikten sonra 1935 yılından bir anısını anlatıyor: "Sibirya'dan dönen Mosko-

va Haberleri muhabiri şöyle söylüyordu: 'Kuznetsk haberlerini tahmin edin bakalım! Magnitogorks ile çiçek tarhları konusunda yarışa girmişler!' Bu habere bütün büro katıla katıla güldü. Halkın, bit ve pıslikle boğuştuğu ve bir çelik kenti kurmaya çalıştığı çamur deryası Kuznetsk! Yüksek fırın yarışması olurdu ama çiçek tarhı! Yok bu olamazdı!"(Anna L. Strong, Stalin Dönemi, Onur Yayınları, 1988, s. 50-51)

Bununla birlikte, olumsuz sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Stahanov hareketi, bir açıdan da, "parça başına ücret" ilkesini yaygınlaştırmak demek oldu. Ücret farklılaşması çoğaldı. Bu kez de bir başka başka ünlü iktisatçının tanıklığına başvuralım. Marksist İngiliz iktisatçısı Maurice Dobb çok bilinen çalışmasıda şunları yazıyor: "Stahanovistler, normal üretim standardında ve kalitesinde kazandıkları üstünlükle, genellikle %100 veya daha fazla prim elde ediyorlardı normal ücretin dışında. Bu ücretlerin, Stahanovist olmayanların yani normal ücretlilerin 2 katı , hatta bazen 3-4 katına ulaştığı görülür. 1940'tan az önceki günlerde, Stahanovistlerin teşkil edildiği işyerlerinde, bir ustabaşının Stahanovist bir işçiden daha düşük ücret aldığı sıkça görülen olaylardandı." (Maurice Dobb, 1917'den Bu Yana Sovyet Ekonomisinin Gelişimi, İstanbul, 1968, s.421-22) çevirinin çok kötü Türkçesine rağmen, ücret farklılaşmasının geliştiği anlaşılabiliyor. Dobb bunu kaydetmekle birlikte kazanç eşitsizliklerinin abartılmaması gerektiğini de ekliyor.

* * *

Belki biraz konuyu dağıtmak pahasına da olsa değineceğim: Sözgelimi, üretimi artırma yarışıyla doğrudan ilgili sayılamayacak, daha doğrusu, toplumsal servet durumundaki kurulu kapasitenin eksiksiz kullanımı, teknolojik dengesizliklerin giderilmesi türünden daha farklı kaygılarla gündeme gelebilen çok vardiyalı çalışmaya da bilinçli ve gönüllü bir seçimle başvurulan bir çözüm olarak bakılabilir. Geçmişte bu konuda "teknik" çalışmalar da yapmış biri olarak, "güneşi zaptetmeye koyulmuş" emekçi yığınların destansı atılım dönemlerinde, işgününün 24 saatlik doğal üst sınırına kadar uzatılmasının, sakıncaları en aza indirilerek, örneğin, üst sınırına kadar uzatılmış işgünü yeniden vardiyalara bölünüp kısaltılarak, mümkün olduğuna hala inanıyorum. Üstelik, böyle bir gündüz ile gecenin farkını ortadan kaldırma girişiminin, toplumsal bakımdan, sosyalizmin zaferini bütün maddi dayanaklarıyla pekiştirme kaygısıyla zorunlu görülebileceği dönemleri biz de ileride yaşayabiliriz. Ancak, bu kez, yaratılmış bilgi ve deneyim birikiminden yararlanarak, doğacak sorunlarla bunların ileri sosyalizmin kurulmasını engelleyici her türlü uzantılarına karşı uyanık ve çözücü davranmak, aynı ölçüde değil daha öncelikli bir koşul olacaktır.

Üretimi ve verimliliği artırmak, özellikle sosyalizmin ilk kuruluş döneminde, yine kaçınılmaz bir zorunluluk olarak kalacaktır. Bir de, iktidarın alınışı koşullarının güçlüklerle dolu olabileceğini ve başka tahribatın yanı sıra ciddi ekonomik yıkıntılara yol açabileceği düşünülürse, bu zorunluluğun ortadan kalkması olasılığını akla getirmek pek aşırı, pek safdilce, dolayısıyla zararlı bir iyimserliktir. Bununla birlikte, işçi ve emekçi yığınları, ücret farklılaştırması ve ağırlıklı olarak maddi özendiriciler aracılığıyla üretim ve verimlilik artışına yöneltmek, iki açıdan da özür kaldırmaz bir yanılgıdır. Bir kez, bu yaklaşım, sosyalizmin özündeki eşitlik ilkesini uygulandığı anda ve daha sonraki yıkıcı etkileriyle ciddi biçimde yıpratmaktadır. İkincisi, dünyanın birçok bölgesinde çok eskitilmiş ve etkililiği tümden yok olmamışsa bile, büyük ölçüde aşınmış bir yöntemdir bu. Türkiye için de böyledir. Türkiye işçi sınıfının önemli bir bölümü, en azından bir-iki kuşaktan beri, aynı ya da benzer yaklaşımlarla üretimi ve verimliliği artırmaya özendirilmektedir. Hep yepyeni ve bugüne kadarkilerin hepsinden ileri bir düzen kurma iddiası sözkonusu olduğunda, bu tür yaklaşımlar, büsbütün eskimiş, aykırı, etkisiz, dolayısıyla yanlış olacaktır. Tekelli kapitalizm bile, yirminci yüzyılın son bir-iki onyılında, üretim sürecinin yönetim ve denetiminde çalışanların şu ya da bu biçim ve ölçüde katılımını içeren yöntemler denemiştir. Bu denemeler, bazı yer ve zamanlarda, bir tür "moda" halini alarak sürmektedir. Bütün bunları, kapitalizmin aynı yüzyılda ete kemiğe bürünmüş bir gerçek olarak karşısında gördüğü sosyalizmin etkisine, onun yarattığı korkuya bağlamak gerekir.

Sosyalizm insan aklının ve yaratıcılığının bütün kısıtlayıcılarından kurtularak gelişmesini sağlar. Sosyalist toplumun kuruculuğuna soyunmuş insanların, gelişmiş ya da az gelişmiş yahut çarpık oluşundan değil, doğası gereği insanlığa düşman olan kapitalizmin küf ve irin kokulu ambarından alıp kullanacağı hiçbir araç ya da çözüm yoktur. Bunun bilincindeki eksiklikler, ölümcül yanılgıların habercisi olarak görülmeli ve mutlaka giderilmelidir ■

ÖLMÜŞEK AĞAM HİÇ HABARIMIZ YOK

Y. K

Bu sözü ilk önce, Yaşar Kemal'den duymuştum Kadırli'deki arzuhalcilik günlerini anlatırken ekliyordu ve daha sonra, bir kez de, Şerafettin Elçi'den işittim, "Kürtler Üzerine Tezler" üzerine tepkilerini aktarırken kullanmıştı. Yaşar Kemal, yazar olmadan önce, Kadirli Adliyesi'nin önünde arzuhalcilik yapıyor, yoksullara dilekçe yazıyormuş; dilekçelerinin ikna gücüne güvendiği için, yazdıktan sonra okuyor, beğenilmezse, para almıyormuş, doğrudur. Bir yoksul gelmiş, "yaz, ağam" demiş, herhalde asker ailelerine yardımdan üç kuruş almak istiyordur, ikna edici olması için acıklı olmasını bekliyor, hayatını ve zorlukları yazdırıyor, Yaşar Kemal, yazmış, "bekle, okuyum, beğenmezsen verme" diyerek eserine güvenini göstermiş, yoksul kendi halinin, Kemal tarafından kağıttaki yansımasını görünce, çok duygulanmış ve ağlamaklı, "ölmüşek, ağam, hiç habarımız yokmuş" demiş, bana, bunu yazmak bile üzüntü veriyor. Elçi de, "Kürtler Üzerine Tezler" çalışmamı okuduktan sonra, bir buluşmamızda, "ölmüşüz, hocam, hiç haberimiz yokmuş" diyordu ve Tezler'imden çıkan Kürtler'deki siyasal ahlak düşkünlüğü ve benzeri anlatımımdan üzülmüştü, bunun için söylüyordu, "ama, haklısın hocam, bu bizde ikiyüz yıllık bir hastalıktır, daha önce çok daha iyiydik" diye ekliyordu. Her iki öyküden de, hüzün dolu dersler çıkarıyorum.

Son zamanlarda notlar alıyorum, izliyorum, bazı televizyon programlarını seyrediyorum ve dilimden, "ölmüşek, ağam, hiç haberimiz yokmuş" sözü düşmüyor. "Ölmüşüz, hiç haberimiz yok" ve ben bu polemik yazısında haber vermek istiyorum. Canlanmak ve yenileşmek için, belki de, öldüğümüzün tespitini yapmamız zorunludur.

Demirel'i izliyor musunuz? "Yöneticileri" izleyebiliyor musunuz? Bir felaket olmasını bekler halleri var, sonra sıraya diziliyorlar, önce Ecevit gidiyor, bazen, Yılmaz'ın, Ecevit'e "istersen benim uçağımı al" dediğini de okuyoruz, sanki babasının atını veren köy ağası hali var, arkasından Yılmaz gidiyor, gittikçe çirkin bir adam, içki birikintileri yüzünü daha da kalınlaştırıyor, Baykal'la birbirlerini çok etkiliyorlar, son zamanlarda her ikisi de bir ciddiyet ve güvenirlik kazanmak için ses çıkarırken çok sıkıyorlar ve çok acayip sesler yayıyorlar, geziyorlar, hep geziyorlar, Ecevit hep yanında iki kişiyi alıyor, birisi bakanı ve diğeri koruması diyorlar, birbirinden ayırmak mümkün değildir, Yılmaz'ın yanında hep bir ve aynı fotoğraf var, kimileri kumar arkadaşı diğerleri bakanı olduğunu rivayet ediyorlar, ayırmak mümkün olmuyor, ayrıca ne önemi var, sonra, Demirel gidiyor, ben en çok bu üçüncü gün ziyaretlerin karşısında hem ağlıyor ve hem gülüyorum. Son olarak Karadeniz'de Beşbelde denilen sel bölgesine gitti, doğrusu bir cumhurbaşkanına yakışır açıklayıcılıktaydı, olduğu gibi not aldım, "bu bir felakettir" diyordu, Türk Cumhurbaşkanı, dikili ağaç kalmamış, bunun bir "felaket" olduğunu biliyordu, bu da iyidir, zarar vardı, "öderiz" diye buyuruyordu, "paramız var" diye ekliyordu, sanki cumhurbaşkanı değil feodaldi ve ölümler vardı, "ilk defa olmuyor" diye kendisini teselli ediyordu. Oradan, eski planlama müdürü, Hikmet Çetin'i yanına alarak, bir düğüne, Antalya'ya gitti, sunuculuk yapıyordu, hiç kimsenin inanacağını sanmıyorum, ama, trt'nin bantlarına bakılır, "kuvvetli alkış istiyorum" diye bağırıyordu. Cumhurbaşkanı mı, Erkan Yolaç mı; ağlamalı mı gülmeli mi? Belki de söz bunun içindir, "hepten, ölmüşek ağam, hiç habarımız olmayık", köylülerimiz, bu durumda, böyle söylerler. Yerindedir.

Sembol durumlar ve sembol isimler vardır. Garbaçov, bunlardan birisidir; şöyle düşünmek gerekiyor, sonunda belli olmuştur. Garbaçov'un boş bir çuval

olduğu ortaya çıkmıştır, ancak Sovyetler Birliği'nde, birinci sekreter ve devlet başkanı olabilmiştir. Bu duruma bakarak, başka hiçbir neden aramadan varacağımız bir sonuç daha var; Sovyetler bitmiş'tir. Çıktığında göremiyorduk ve şimdi görüyoruz; Garbaçov'un yönetime geldiği günü, Sovyetler Birliği'nin bitiş tarihi saymamız gerekiyor; iflas, başa gelmiştir.

Cumhurbaşkanı Demirel'e bakıp, bu cumhuriyetin bittiğinden, kuşku duymamak gerekmektedir. Demirel, kemalizmin iflasının, cisimleşmiş ve başa gelmiş halidir.

Aydınımız tükenmiştir.
Halkımızı duyarsız yaptılar.
İşçilerimiz sahtekar yöneticilerin elindedir.
Hiç haber vermiyorlar.
Kurtuluşumuz artık gerçekten elimizdedir.

Bir Ford Fabrikası temeli atıldı, kaç kişi isyan etti; isyan edenlerden özür diliyorum, bu ara bütün yayınları izleyemiyorum. "Özel" ve "özgür televizyonlar" önüne geçince de, son zamanlarda bana bir hal oldu, bilemiyorum, herhalde çok çalışmaktandır, ama bilinmez, midem bulanıyor, kusacak oluyorum, bu nedenle uydu değiştirdim, şimdi sadece trt izliyorum, trt'de Demirel daha uzun görünüyor, ama spikerleri Türkçe konuşuyorlar ve ayrıca hanım spikerleri hanımlığa özeniyorlar, diğerleri türünden konsomatris özentili ve kılıklı değiller, aynı uyduda BBC ve Euro-New olduğu için, Türkiye yerine dünyayı izlemeyi tercih ediyorum, bu nedenle, isyan edenlerden, özür diliyorum; etmeyenlere yazıyorum, isyan etmek gerekiyor. Anlaşılan, temel atmak için hukuken imkan yoktur, yerin Koç Ailesi'ne peşkeş çekilmemesi gerekmektedir ve yine izleyebildiğim kadarıyla gerekli izinler tamamlanmamıştır. Bunda fazla şaşılacak bir yan yok; emir-eri Cavit'in, Bursa'yı taş yığınına çevirmek ve tam bir "tit" olmak için kuracağı, "yeşil" inşaatın da, izni olmadığı, durdurma kararı bulunduğunu biliyorduk, ama Demirel gitti, Göktepe'nin polisler tarafından öldürüldüğünde, İstanbul'un polis şefi olan Orhan Bey orada valiydi, bir mezarlığı açamazlar mı, Demirel'le açtılar. Açarlar, ilk defa olmuyor.

Ancak bu defa, kanunsuzluk, bir kabadayılığa dönüştü; Yılmaz, burada kapıyı açtı. Demirel ise, hukuk ve devlet ilkeleri bilmezliğin zirvesine çıktı. İsyan nedeni buradadır; Türkiye Cumhurbaşkanı, eğer, İzmit'te yer verilmezse, Amerikan tekeli Ford ile Türkiye tekeli Koç'un işyeri için Çankaya Köşkü'nün bahçesini öneriyordu. Ben, bu öneri üzerine, kaç aydının ve kaç hukukçunun, kaç emekli devlet memurunun, kaç maliye-sen üyesinin, kaç kesk yöneticisinin isyan ettiğini merak ediyorum. Korkuyorum, bunların hiçbirisi, böyle bir önerinin, bir devletin ölümü olduğunu bilmiyorlar; bilmedikleri için de isyan etmeleri için bir neden yoktur. İsyan da, eninde-sonunda, bir haber işidir. Bunlar, ölmüşler, habarları yok ve bu kez, ölümlerinden, bizim habarımız var.

Bir: Bir devlette, bir fabrika için, herhangi bir yerin kullanılması hukuk açısından mümkün değilse, cumhurbaşkanı köşkü behçesi de, o ölçüde mümkün değildir.

İki: Cumhurbaşkanı köşkü ayrıca mümkün değildir, çünkü, orası bir oturma yeridir ve oturma yerinde fabrika izni verilmez; hukuken mümkün değildir. Bizim kent düzenimizde, cami ve okulların yakınında bar ve ev bölgelerinde fabrika yapılamıyor, yapılırsa, kanunsuzdur.

Osmanlı'nın yıkılışı ile ilgili olarak, yurttaşlık kitaplarında anlatılan en önemli teori, yakın zamana yaklaştıkça, daha sonra sultan olacak şehzadelerin, kafes'te yetiştirildikleridir. Kafeste yetiştirildikleri için, gerçeklikle bağlarının olmadığı ve kafalarını işletmeleri gereğinin bulunmadığı varsayılıyor. Ben bu teorinin tekrar yürürlüğe konması gerektiğini ileri sürüyorum.

Üç: Çankaya Köşkü, Demirel'in İslamköylü babasının malı değildir. Demirel'in köşk üzerinde hiçbir hukuki hakkı yoktur ve Çankaya Belediye Başkanı Doğan Taşdelen suyunu keserse, susuz kalır. Nazmiye Hanım'ı çeşmeye göndermezse, susuzdur. Demirel, orada oturan, ülkemiz için en talihsiz, kiracıdır. Kiracıların, oturdukları yerleri satma veya devretmeleri, ceza kanununda büyük suçtur.

Dört: Yazık, çiftlik yönetimi ile devlet yönetimi birbirine karıştırılmıştır.

Buna isyan etmeyenlerden hiç kimsenin çağdaş bir devlette yaşama hakkı yoktur.

Şecaat arzederken merd-i kıpti sirkatin söyler.

Üstelik meydanı boş bulmuş kıptı delikanlıları da tü-

rediler. Bu isyansızlıktandır. Bu, maliye-sen'in bir sendika olmamasından, mimar odalarının uyumasından, mühendis ve mimar odalarının başında, büyük devletlerin diplomatik katiplerinden Yavuz Önen'in bulunmasındandır. Bunlar orada olursa, Türkiye'de kabadayı kıptiler, Kuledibi'nden çıkıp, gazetelere yazar bile oluyorlar ve oluyorlar.

Hürriyet'te Fatih Altaylı, "yazdım, bu fabrika yapılmalıdır, diye yazdım" diye yiğitliğini anlatmaya çalışıyor.(*) Zavallı çocuk, bununla övünüyor ve okuyucularını çok sevdiğini söyleyerek, telefonlar aldığını ve okuyucularından "ama bir teki bile 'satılmış' de-

medi" diye şecaatının anlatımını sürdürüyor. Zavallı çocuk, ne demeli, "satılmış" sözcüğünün nerede kullanılabileceğini bile bilmiyor.

Eğer insan pazardan karpuz alırsa, buna "satılmış" demezler ve pazardan alınan hıyarlara da "satılmış" denmiyor. Birisine satılmış denmesi için ilke olarak satılmayacağının kabul edilmesi zorunludur. Eğer satılabilecek olana "satılmış" denseydi, demenin hiçbir anlamı olmazdı; dillerde, söyleyişler, anlam yüklüdür. Bu çok önemli bir noktadır; bunun böyle olduğunu, bir de, hiçbir "faşist" için "satılmış" sıfatının kullanılmamasından biliyoruz. Faşistler kötü iş yapmazlar mı; yaparlar, ancak dünyada "faşist" olmaktan daha kötü bir iş olmadığı için, dünyanın hiçbir yerinde, bir faşist'e bir de "satılmış" demek adet olmamıştır, zavallı çocuk bunu bilmiyor.

Fatih Altaylı bir faşisttir.

"Faşist" olmak, "satılmış" olmaktan daha ileri ve bir anlamda da geri bir durumdur.

Fatih, faşisttir. Kısacası, "fa-fa" halindedir.

Nereden mi biliyorum? Kendisi yazıyor, bir yazısı "benim tanıdıklarım af istemiyor" başlığını taşıyordu.(**) Kıpti genci Altaylı'nın tanıdıkları af istemiyormuş; tabi istemezler, bütün çevresi faşisttir. Titçilerin, tekstilcilerin, inşaatçıların, turizmcilerin af istedikleri görülmüş mü; tir tir titriyorlar. Bu soyguncular, bu kan emiciler, bu karaparacılar, bu medyacılar içinde, af isteyen bir tek canlı yoktur, fa-fa'nın çevresi budur. Bunlar, düzendeki insani en küçük bir adımın, insansız kimliklerini yırtacağından korkuyorlar; Altaylı, bu "tit" ve bu faşist çevrenin çocuğudur. Üç sözcükten daha uzun cümle kuramamasına karşın, Sirkeci'de taksitle beyaz mal satarken, Koç Ailesi'nin Truva Atı olarak Bab-ı Ali'ye inen Doğan'ın, bu çocuğu "yazar" yapması, bu yüzdendir.

Sıkılmıyorlar mı? Af olursa, hapishaneden katiller çıkacakmış? Yok, masum bebeler çıkacak! Sıkılmaz kıpti çocukları, aftan bu kadar korkuyorsanız, bu faşist eylülist anayasasına neden koydunuz ve neden çıkartmıyorsunuz? Bir yasak istendiğinde, devlet başkanı, yangın talimnamesi gibi, iç cebinden çıkarıyor ve "işte burada yazılıdır" buyuruyor ve orada yazılıdır.

Faşist Fatih'in tanıdıkları af istemiyormuş; istemeleri mümkün mü? Bir faşistin tanıdığı ya Alaattin Çakıcı'dır ya da İbrahim Tatlıses olmalıdır.

Bir faşistin kabadayılığı Çakıcı'nınki kadardır.

Bir faşistin ahlakı, Tatlıses'inki kadardır.

Ben bu "Satılmış" Öyküsü'nü pek seviyorum, olmuştur, birkaç kez yazdım, anlattım, başkaları da beğenip yazdılar, şimdi tekrar etme zamanıdır. Biz Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde hoca olduğumuz zaman, üniversite küçük, rektörü de Kemal Kurdaş'tı, rektörlük binası ile hocaların yemekhanesi yan yana ve karşı karşıyaydı; altmışlı yılların ortası, sol dünyaya egemen ve Kurdaş da sol çalıyordu. Yemekhane hepimize dar geliyordu, çok bekliyorduk, ama bir komimiz vardı, adı, "Satılmış", iyi bir köylü çocuğu, yaşı ileri, ancak aklı o kadar ileri olmadığı için hala komiydi, garson olmak için de hep koşuyordu; Satılmış, bizi açlıkla ölümden kurtaran meleğimizdi. İşte tam bu sıralarda, Rektör Kurdaş, Amerikalılarla flörte ve Demirel'in yerine başbakan olmaya meyletti ve çabuk belli oldu, öğrencilerimiz derhal harekete geçtiler.

Öğle yemeklerimiz daha da heyecanlı olmaya başladı, yemeklerimizi beklemek için sıkılmaz olduk,

* Hürriyet, 28 Temmuz 1998

** Hürriyet, 27 Temmuz 1998

çünkü, biz hocalara ders vermek için, solcu öğrenciler, tam yemek vakti, rektörlüğün önüne, bu aynı zamanda yemekhane önü demektir, geliyorlar ve bağırmaya başlıyorlardı; "Satılmış Rektör... Satılmış Rektör..." bağrışları yeri göğü inletirdi. Biz öğrencilerimizle meşgul olduğumuz için biraz geç fark ettik, öğrenciler "Satılmış Rektör" diye bağırmaya başlayınca, bizim yüzü aynen Mesut Yılmaz'ı hatırlatan komimiz Satılmış, elektrik ceryanına tutulmuş gibi, titremeye başlıyor, renkten renge giriyor, terliyor ve ağlar gibi bir sesle, "yapamam yapamam" diye haykırıyordu. Bir yandan "Satılmış Rektör" bağırışları ve diğer yandan, şimdi daha iyi görüyorum, Mesut Yılmaz'ın kardeşi, Turgut'a da çok benzeyen, bizim Satılmış'ın "yapamam yapamam" diye inlemeleri; sonradan anladık, bizim komi, öğrencilerimiz "Satılmış Rektör" dedikçe, öğrencilerimizin kendisini rektör yapmak istediğini sanıyor ve bütün bir samimiyetle, "yapamam, ben yapamam" diye inliyordu. Ne dürüst ve kendisini bilen insanlarımız vardı!

Ne iyi, ne hakbilir komimiz vardı! Herhalde şimdi garsonluktan emeklidir, bu Mesut Yılmaz'ı gördükçe, Satılmış'ı hatırlıyorum ve hayranlık duyuyorum, Mesut Yılmaz, bir tek gün bile, "ben yapamam, ben yapamam" diye inlememiştir. Zavallı ülkem! Hiçbir sınavı kazanmamış, hiç bir işin sahibi olmamış, herhalde, görücü usülüyle, tepsi yüzlü, yere yakın, ancak hamsili pilavla kabul günleri düzenleyebilecek bir kızla evlenmiş; neden başbakanlık yapıyor ki? Başbakan olmazsa, eski solcu Kavak, kendisiyle poker oynamıyor mu? Yoksa, başbakanlıktan ayrılsa, tepsi yüzlü, kabul günleri kadını, yere yakın, devletten bir parça daha koparan holding televizyonlarının gülü karısı, boşayacak mı?

Bu arada çalışma metodlarım üzerine bir parantez açmam gerekiyor, bu ara, hep yazıyorum, zeki olmaya itirazım yok, ancak doğruluğa düşkün olduğum ve kendimim de zeki olmadığıma inandığım için, bu ara hep düzeltiyorum; zekam değil, öyle kestirmelerim var. Bilimseldir; bazı aletler geliştirirm, örnek olsun, bir ara, Almanya'yı hiç izlemezdim, sadece Altan Öymen'i izlerdim ve buradan Almanya'nın ne istediğini çıkarırdım, çok kestirmedir ve hep doğrudur. Şimdi de, bu tepsi yüzlü, yere yakın, şöyle bol yağlı hamsili pilavlı kabul günlerinin gülü, Bayan Mesut'u, hangi holdingin televizyonu, "güzel" ilan ederse, Bay Mesut'un, o televizyonun holdingine, devletin bir parçasını peşkeş çektiği sonucuna varıyorum ve hele, Bayan Mesut'a, bir de "şık" dediler mi, Bay Mesut'un hayırhah müdahalesiyle, devletin soyulduğuna karar veriyorum.

Bu arada hemen haber vereyim, Bayan Mesut,

uzanlar-holding, telefon tekelinin yarısını cebe indirirken, star'da güzellik ve şıklık kraliçesi ilan ediliverdi. Ancak star, bu işte, telefon tekelinin öbür yarısını cebe indiren, Karamehmetler'in "medya" özgürlüğüne hiç ulaşamamıştır, tepsi yüzlü ve yere yakın Bayan Mesut, şimdi, Karamehmetler medya'da dünya güzellik kraliçeliğine hazırlanmaktadır. Bunları, benim zekamın abartılmasını önlemek ve bilimsel yöntemleri öne çıkarmak için yazıyorum. Bilimde kestirmeler, formüller ve halk diliyle kapılar vardır. Tepsi yüzlü, yere yakın Bayan Mesut, şimdi, bir kapıdır ve buradan girilmediği zaman, devlet hazinesi elinizin altındadır.

Ölmüşek, Ağam, hiç habarımız olmayık.

Osmanlı'nın yıkılışı ile ilgili olarak, yurttaşlık kitaplarında anlatılan en önemli teori, yakın zamana yaklaştıkça, daha sonra sultan olacak şehzadelerin, kafes'te yetiştirildikleridir. Kafeste yetiştirildikleri için, gerçeklikle bağlarının olmadığı ve kafalarını işletmeleri gereğinin bulunmadığı varsayılıyor. Ben bu teorinin tekrar yürürlüğe konması gerektiğini ileri sürüyorum.

Demirel, Yılmaz, Ecevit, Baykal, Çiller, bunlar, sadece sınıfsal açıdan değil, yetenek açısından da, yönetme ehliyeti olmayan insanlardır. Darwin'in bazı örnekleri çok çarpıcıdır; görme yeteneği olan bazı canlılar, uzun zamanlar, karanlıkta, bir mağara olabilir, kalırlarsa, görme ehliyetlerini kaybediyorlar; Osmanlı şehzadeleriyle ilgili kafes rivayeti de, bu bağlamda, çok öğreticidir. Türkiye'nin yönetenleri kafalarını hiç kullanmadan yönetme durumundadırlar ve şimdi ve bu yüzden, Türkiye'de yöneten sınıflar, insanlarımızın beynini düşman bilmişler ve beyne karşı bir Haçlı Savaşı ilan etmişlerdir

Bugün ülkemizde, kafalarını kaybetmiş yönetenlerin, kafaları olan halkımıza karşı, bir beyin savaşı vardır

"Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanları" bazen, bir mafya hadisesi, bazen bir cenaze, bazen bir türban meselesi nedeniyle, haber konusu oluyorlar; ağlamamak mümkün mü? Türkçede artık, "başdanışmanını söyle senin kim olduğunu söyleyeyim" atasözü olmak üzeredir. Şu soru ortadadır: Eğer Türk Cumhurbaşkanı, bunları değil de, kafasıyla danışmanlık yapacakları danışman seçseydi, bir zaman sonra ne olurdu? Darwin'in, karanlıkta kalan gözlerine olanlarla karşılaşacaktı; beyinler, kullanılmayacaktı.

Aziz Nesin, sanatçı sezgisiyle bunu görmüş, ancak mizahçı alışkanlığıyla, abartarak ifade etmiştir. Eğer halkımız bu savaşı kaybederse, beyinsiz bir halka dönüşecektir. Bize zorlanan savaş, sanıldığından, daha hayatidir. Bu savaşı kaybedersek hepimiz hayvan olacağız; savaşın merkezinde bu var.

Mesut Yılmaz'ın yüzünü inceleyin. Cavit Çağlar'ın yüzünü inceleyin. Sabancı Ailesi fertlerinin yüzlerine bakın. Hepsi Hasan Cemal'in yüzüne benzemeye başladılar. Kanalların spor ya da borsa spikerlerinin yüzlerini hatırlıyor musunuz; domuz yavrusu yüzlerine benziyorlar. Dil ve yüz ayrıntıdır ve ayırmaya dayanıyor, çok yaşlılar dili bildikleri halde sözcükleri ayıramadıkları için, sözleri dil olmaktan çıkıyor; bunların da yüzlerindeki ayrımlar yavaş yavaş kayboluyor. Beyinlerimiz, Sakıp Sabancı'nın, Hasan Cemal'in, Cavit Çağlar'ın, Güneş Taner'in, Işın Çelebi'nin, Mesut Yılmaz'ın yüzü örneği, her gün biraz daha ayrımlarını kaybetmeye başlamıştır.

* * *

Amerika'dan Türkiye'ye ithal bir fıkra anlatırdık; Türkiye'de Cevdet Sunay adında bir cumhurbaşkanı vardı, öldüler. Bununla ilgilidir; Amerika'da beyin müzesi varmış, beyinlere fiyat koymuşlar, Einstein'inki oldukça pahalı, yüz milyon dolar tutuyor. Kennedy'ninki elli milyon, Eisehwover daha ucuz, 12 Mart gerici cuntasının lideri, Genelkurmay eski başkanı Tağmaç'ınki parasız, fiyatlar böyle gidiyor. Ancak en pahalısının altında "sunay" yazıyormuş, Amerikalılar, bu isme alışık değiller, bilememişler, olabilir diyenleri de varmış, sonra birisi sormuş, kimin ve neden bu kadar pahalı, sorusu budur. Anlatmışlar, bu Türkiye Cumhurbaşkanı'nındır, peki "anladık" demiş, neden bu kadar pahalı; cevap olarak "hiç kullanılmamış" olduğunu anlatıyorlar. Bizde adettir. Biz tarihimizde de, Cevdet Sunay örneği, beynini hiç kullanmadan, genelkurmay ve devlet başkanlığı yapanlara rastlıyoruz.

Demirel, Yılmaz, Ecevit, Baykal, acaba beyinlerini kullanıyorlar mı? Hiç sanmıyorum, çünkü, zamanları yoktur. Çünkü hep dolaşıyorlar, hep açılış yapıyorlar, bu ara, ikisi-üçü birden açılış yapmaya başladılar, eskiden, düğmeye birisi basardı, şimdi düğmeler zorlaştı ya da bizimkiler dermandan düştüler, geçen gün gördüm, Bay Mesut ile Bay Demirel, beraber bastılar ve basamadılar, Kemal Şahin adında bir köylüyü çağırdılar, çok acıdım, Başbakan Yardımcılarından Aydınlı İsmet, o da girmek, düğmeye basmak istedi, yüzü yalvarır gibiydi, merak edenler trt'de bandlarını izleyebilirler, çok acıklıdır, bu Kemal Şahin adındaki köylü, belki hödüklüğe vurdu, Yardımcı İsmet'i tanımadı, sokmadı, Aydınlı da kızar gibi yaptı, ne de olsa öğle yemeklerini askerlerle aynı kantinden yiyor, kızdı herhalde, Köylü Şahin'in arkasından basar gibi yaptı, ama yine de button'un başına, üçü bastılar, Şahin Kemal, Bay Mesut, Bay Demirel, bastılar. Bunlar hep geziyorlar, düğün yapıyorlar, Bay Demirel, görmeye değer, trt arşivinde vardır, "daha kuvvatlı alkış istiyom" diye mikrofondan bağırıyor; bunların, beyinlerini kullanmaya vakti, yoktur. Zaten bu basma sırasında, Bay Demirel, inanmak mümkün değil, "ben Kemal Şahin gibi adam isterim" dedi, o da buna karşılık, ilerde açılacak bir meydanın altına yazılmış adını, Demirel'e verdi. Eğer bu ülkede cumhurbaşkanları Kemal Şahin'e aşıksa, beyne ne gerek var? Demirel, inanılmaz ama trt'de kaydı var, "arkadan makina sesi geliyor, benim için müzik budur" diyordu; Devlet Baş-

kanı'nın makina gürültüsünü müzik saydığı bir zamanda kafaya ve kulağa ihtiyaç var mı? Bundan öncesi, "Picasso da ressam mı?" diyordu, daha önceki sadece Red Kid okuduğunu, şecaat arzeder gibi, söylüyordu ve hiç sıkılmıyordu ve bu sonuncu, "müzik mi, bana makina sesi yeter" diyordu, ve ekliyordu, "adam mı, işte ben Şahin Kemal'e adam derim" diye haykırıyordu. Kimsenin bu yazdıklarıma inanacağına inanmıyorum, ancak, ne yazık, trt'de var.

Bir milletin ölümü işte böyledir.

Bunlar devlet işleriyle de meşgul değiller, nereden mi çıkarıyorum? Bir ara sadece havaalanlarında veya otobüs terminallerinde, birbirlerini gördükleri zaman, devlet işlerini konuşuyorlardı, sonra doğruysa, televizyoncular dudaklarını okudular, televizyoncular da barcı oldukları için, barda da sadece dudak işleri olduğundan, bunların dudaklarına takıldılar; bunun üzerine Bay Mesut, Bay Demirel ve bu arada İsmail Hakkı Paşa Hazretleri, devlet işini bıraktılar ve havaalanları ve otobüs terminallerinde bile, devlet işi konuşmamaya başladılar.

Dinsel gericilik, Türkiye solunu önlemenin bir kanalı olarak açılmıştır. Sol güçlü olduğu zaman, sol edebiyatla flört etmiş ve sol zayıfladığı ve kendisi de bütün sermaye bağlarını kurunca, çıplak, karanlık ve geri yüzünü ortaya çıkarmaktan korkmamıştır. Bazı aptallar örneği, Refah'ın veya genel olarak bu tür akımların, daha iyi çalıştığı veya daha iyi politika yaptıkları ve bunun için güçlendikleri safsatasını da bırakmak durumundayız.

Abartıyor muyum? Özel medyanın barcı sesli ve barcı bakışlı kızları her akşam okuyorlar, sık sık, militarist sözcüklerle, "devletin zirvesi" diye başlıyorlar, "bugün cim cimlerin düğününde", yarın, "satların manevrasında" bir başka gün başka yerde, eskiden bir de cuma namazlarında buluşuyorlardı, 28 Şubat'la sadece devletin zirvesinin cuma ayinleri kalktı, bazan öğle İzmir'de bir yemekte, akşam, faşist Has'ın evinde, devletin zirvesi her gün bir düğünde buluşuyor; artık "devletin zirvesinin", aylık ve giderek gazetecilerin bile ilgisini çekmemeye başlayan, mgk salonundan başka, bir "devlet" işi için bir araya geldiğini duyan bulunmuyor. Zirve, düğünlerde, manevralarda, diploma törenlerinde, bir araya geliyor; bitmiştir.

Bu kadar gezen, bu kadar konuşan insanların, beyinlerini kullanacak vakitleri yoktur. Değil beyin kullanmaya, bir Amerikan atasözüne göre, sakız çiğnemeye bile imkan kalmamıştır.

Hepileri, Hikmet Çetin, bir karamboldan Demirel'in yerine geçerse, devletin biteceğini yazıyordu; çoktan bitmiş, hiç kimsenin haberi olmuyor. Bunlar, iç savaştan kalanlardır.

* * *

Biz bitmesek, "onlar" bitemezler.

Bitme özgürlükleri, bizim bitmiş olmamız nedeniyledir. Biz, biterek, bir boşluk yaratıyoruz ve "onlar" da bizim yarattığımız boşlukta, rahatça, bitmenin tadını yaşıyorlar.

Bitmemizin daha doğrusu batmamızın, daha doğrusu, ay tutulmamızın, tarihi nedir; burada cevap aramamız gerekmiyor. Beyni Amerika'da parasız dağıtılan General Tağmaç'ın başkanlığında, 12 Martçı Darbe gelince, bazı arkadaşlarımız bıraktılar, bir bölümü, Bodrum'a göçtüler, bunlar içinde, çok umut bağladığımız bir Fen Fakültesi asistanımız vardı; Çiğdem Anat'ın, bunun kızı olduğunu haber verdiler. Önce, Türkiye'de yayın yapan bir Amerikan televizyonunda çalışıyordu ve bir defasında, Washington'un direktifleri üzerine, Erbakan'ı bir günde "kemalist" ilan etmişti, azarladığımı hatırlıyorum. Şimdi, eski tezgahtar, Demirel'i uçağıyla gezdirmeyi akıl ettiğinden beri, banka üstüne banka alan, "tit" partisinin önde gelen figürü emir-eri Cavit'in medyasına geçmiş, merak ettim ve bir programını izledim; 7 Temmuz tarihlidir ve "evet-hayır" adını taşıyordu. Çağrılılardan birisi, kesk'tenmiş, soyadı, "Hayır" idi ve ben bir süre sonra, soyadı ile programın adı özdeşleştiği için çağrıldığını düşünmeye başladım. Bir de Ecevit vardı, kesk'ten Hayır, sık sık Ecevit'e "başkanım" diye hitap ediyordu, emir-eri'nin arşivinde vardır, yaşı göstermiyordu, ama, bütün bilgileri, seksen öncesine aitti; belki de başkanıdır. Bir de, İstanbul Barosu Başkanı vardı; ben kesk'ten Hayır ile Baro'dan Sayman'ı izleyince, bittiğimize tam inandım ve o saatte haberdar oldum. Şimdi bitişimizin ya da eklips'imizin bu yanını ele almak istiyorum.

Kesk'ten Hayır'ın söylediklerinde önemli yanlışlar

yoktu, ancak söylediklerinin tamamı, 12 Eylül 1980 öncesine denk düşüyordu. Bu beni son derece düşündürdü, bugün kesk'e, eylülizmi büyük korku ile, köşelere ve barlara sığınarak geçirenlerin, beyinleri ve yüreklerini, 12 Eylül ilanıyla birlikte durduranların egemen olduğunu hep düşünüyordum, Hayır, bu düşüncemi güçlendiriyordu. Ecevit'e, "başkanım" ya da "sayın başkanım" diye hitap etmesi de, aynı doğrultuya denk düşüyordu.

Hayır, eylülizmle ilgili Türkiye'deki gelişmelerden hiç haberdar görünmemektedir ve sadece, eylülizm öncesi, gelir bölüşümü ve imf edebiyatını çok iyi bilmektedir; bunlar yanlış değil, yerindedir, ancak burada kalmak büyük bir eksikliktir. Yine de Hayır, programın, halkımıza en yakın konuşmacısı olmuştur; eleştirilerimi, dostça almasını diliyorum. Yalnız Hayır'ın, programda, Ecevit'le de anlaştığı bir nokta var ki, hem eski ve hem de çok yanlıştır; bu, Refah'a gidenlerin, kapitalizmden ezilen ve zavallı "iyi halkımız" olduğu düşüncesidir. Hayır, altmışlı yıllara ait bu safsatayı tekrarlamadan önce, kapitalizmden ezilen zavallı halkımızın, neden sosyalizme gelmediğini ve hem kesk'in ve hem de diğer sol örgütlenmelerin neden bir sığınak olmadığını sormak durumundadır. Bu, önemli sorudur ve beyni işletmek için de zorunludur. Refah'a gidenleri "kapitalizmin ve emperyalizmin boyunduruğunda ezilmiş" tıpkı bizler gibi "zavallı yoksullar" olarak görmek, Türkiye İşçi Partisi'nin etkin yazarı olduğu zamanlarda, Çetin Altan tarafından uydurulmuş ve çok etkili olabilmiş bir safsatadır. Gericiliğin, Ecevit'ten itibaren tekrarlanması, son derece üzücüdür.

Bir kez, 1960 yıllarından farklı olarak, artık bu akım, halkçı ve anti-emperyalist bütün söylemini terketmiştir; o zamanlar vardı, çünkü, sol düşünce etkiliydi ve kütleleri de etkiliyordu, tüm gericilik türünden bu etkiden yararlanmak istiyorlardı. Unutulmamalı, o dönemde, komşu İran'da dünyayı sarsan, "marksist şeriatcılar" bile çıkmıştı ve Murat Belge'gillerden A. Dilipak bile bunlara öykünüyordu. Şimdi dinsel gericilik, büyük sermayenin hareketidir ve Genelkurmay bunu görmesine rağmen, bunlar hem tekellerin ve hem de Washington'un hareketi haline geldikleri için, arada bir rapor çıkarıp, bir-iki kanalda yayınlatmanın ötesinde bir iş yapamamaktadır. Bu ara Hayır Kardeşimiz'e haber vermeliyiz, dinsel gericiliğe karşı mücadelesinin birinci raundunu, Genelkurmay, kaybetmiştir. Dinsel gericilik, Türkiye solunu önlemenin bir kanalı olarak açılmıştır. Sol güçlü olduğu zaman, sol edebiyatla flört etmiş ve sol zayıfladığı ve kendisi de bütün sermaye bağlarını kurunca, çıplak, karanlık ve geri yüzünü ortaya çıkarmaktan korkmamıştır.

Bazı aptallar örneği, Refah'ın veya genel olarak bu tür akımların, daha iyi çalıştığı veya daha iyi politika yaptıkları ve bunun için güçlendikleri safsatasını da bırakmak durumundayız; İran örneği var, ancak burada bunu ele almak istemiyorum. Amerika'ya bağlı Türkiye gericiliği, İran'da olduğu gibi, ileriye açılan bütün kanalları kapatmış, ilerici olmayı insanlık dışı işkencelere bağlamış, hapisler koymuş ve sadece ve sadece, dinsel ve ırkçı gericiliğe her türlü kapıları açmıştır. Hayır Kardeşimiz iyi bilmelidir, insanlarımızın hepsi doğuştan kahraman değildir; son otuz yılda, eğer ailede bir solcu varsa, bir kimsenin üniversitede asistan, devlette memur, orduda subay, emniyette polis, adalette yargıç olması mümkün değildir. İnsanımıza, emekçi halkımızın çocuklarına, her türlü kapılar kapatılmış, sadece bir yobazlara ve faşistlere, imkanlar tanınmıştır. Hayır Kardeşimiz, eğer solda kalacaksa, Başkanı Ecevit ile bildiklerini unutmalı ve bunları çalışmalıdır.

Hayır Kardeşimiz, bizimle, dinsel gericileri aynı terazinin iki kefesine koyduğu an, bize "sosyal küfür" etmiş olmaktadır. Hayır Kardeşimiz, okumalıdır ve yayınlarımızı okumalıdır, beynini çalıştırmaktan korkmamalıdır; önünde, seyyar Vaiz Fethullah var. Vaiz Fethi, bugün dünya zengini olmuştur; nasıl olmuştur? Fethi, bir açıklamasında, Dışişleri Bakanı iken Hikmet Çetin'in kendisine çok yardım ettiğini, İç Asya'daki bütün güçlüklerini çözdüğünü bize haber vermiştir. Fethi, bir ara polis tarafından arandığında, Turgut Özal'ın kendisini köşkte sakladığını da yazmıştır. Fethi üzerine yayınlarda, Demirel'in, İç Asya'daki devlet başkanlarına, Fethi'nin işini takip için, mektuplar yazdığını da okuduk; Fethi'yi herkes desteklemektedir. Asıl adı Albay Kemal Şişmantürk olan ve Cumhuriyet'te Toktamış Ateş imzasıyla yazan kalem vasıtasıyla, "kemalizmin kalesi" Cumhuriyet içinde bile destekçileri vardır.(*) Bütün bunlardan sonra, İngilizler'in bir deyişini, beni pek güldürür, aktarmak istiyorum. İngiltere'de bir yol sorarsa-

* Artık Toktamış Ateş'i de Türkiye'de Amerikan "siyaseti taraftarları" listesine eklemek için yeteri kadar bilgi birikmiş bulunmaktadır. Bir: Cumhuriyet Gazetesi ikiye patladığında, Hasan Cemal ekibi, Sabah'a ve Amerikan sektörüne geçmiştir; Cumhuriyet ile bunlar arasında kan davası olmasına karşın, Ateş, bu sektörde yazmaktadır. Cumhuriyet'in buna izin vermesi, ancak Washington'un izniyle mümkündür. İki: Ateş, özel okullara karşı olmasına rağmen, İngilizler'in, benim bayrakta üç ek yıldız görüşüme göre, Amerika'nın İstanbul'daki üniversitesinin kurucusu ve derslere girmeden para alan hocası olmuştur. Üç: İlhan Selçuk, görünüşte, tarikatlara karşıdır ve Ateş, Fethullah'ın kucağından inmemektedir. Dört: Bütün sıkıştırmalara karşın, Fethi'nin İç Asya'daki okul →

nız, size, hızla anlatırlar, uzun uzun anlatırlar, hiç anlamazsınız, ama anlatan İngiliz, bütün bunları, "you cannot miss it" sözüyle bitirir; lafzan, "bulmaman imkansızdır" anlamına geliyor, ama, aslında, "öyle anlattım ki, eşek olsan bulursun" anlamındadır. Vaiz Fethi, bu kadar destekten sonra, bunu yapamaz mı?

Kesk'ten Hayır Kardeşimiz'e, hiç olmazsa, seksen öncesi gelir bölüşümü ve ımf görüşlerimize sahip çıktığı için bir sempati duydum ve eksik kalan eğitimine katkıda bulunmak istiyorum. Sistem, çok daha kaba, çok daha karışık, ancak çok daha acımasız olmuştur; bunu öğrenmek zorundayız. Önümde, Aydınlık'tan kestiğim küçük bir haber var, başlığı şudur: "Fethullah Gülen: Hikmet Çetin'den Büyük Yardım Gördük."(*) Bunu biliyoruz, haberin burası benim için önemli değildir ve bu küçük haberde, daha küçük bir bilgi var. Bunu aktarıyorum: "Kasım Gülek Bey'ın baldızı Amerika'daydı. Yani, Pentagon'la irtibatları vardı. Eğer kendisine değişik platformlardan, Beyaz Saray'dan sormuşlarsa, 'Bunlar nedir' diye, o da 'endişe edilecek bir şey yoktur' demiştir, referans vermiştir." Çok güzel, Kasım Gülek'in baldızı, Vaiz Fethi ile Pentagon ve Beyaz Saray arasındaki ilişkiyi kurmuş oluyor ve Vaiz'in itiraflarından bunu da çıkarıyoruz. Kesk'ten Hayır, "başkanım" dediği, Ecevit'in, Genelkurmay'a karşı, seyyar Vaiz'i neden savunduğunun cevabını burada bulmak durumundadır.

Ancak ben Hayır Kardeşimiz'e sempati duyduğumu, eksik kalan eğitimine katkıda bulunmak istediğimi yazdım, sürdürmek istiyorum. İki büyük bilim adamı Newton ve Marx'ın sistemlerinin bir ortak noktası var, "en küçük" ile "en büyük" içiçedir. Hem limit'in en küçük kavramı, hem de kosmos veya insanlığın tarihi içiçedir; birisi olmadan diğerini açıklamak mümkün değildir. Biz burada bunu bir daha görmek durumundayız.

Bu olay çok küçük haberdeki çok küçük, "Kasım Gülek Bey'in baldızı" kimdir? Bu çok küçük haber, bizde çok büyük bir roman başarısının anahtarıdır; işte bu baldız, bizim büyük romanımız "Aylin" olmuştur.(**) Ayşe Kulin adında bir gayr-i meşhur şöhret, benim öğrenciliğimde sevdiğim, şimdi göçük, hariciye Orhan Kulin'in akrabası, bu Amerikan casusunu, son derece ilkel, adına roman denmeyecek bir "roman" konusu olarak yazıyor ve Türkiye'de, satış listeleri çok inandırıcı olmamakla birlikte, satış rekorları kırışıyor; herhalde, Amerika ve İç Asya zengini, Vaiz Fethi satın aldırıyordur veya yakıyor ya da okullarına gönderiyordur, başarının sırrı budur. Bu daha karışık ve daha acımasız sistemimizde, sanatımız da, aynı ölçüde kirletilmiş, tekel ve tarikatların emrine verilmiştir.

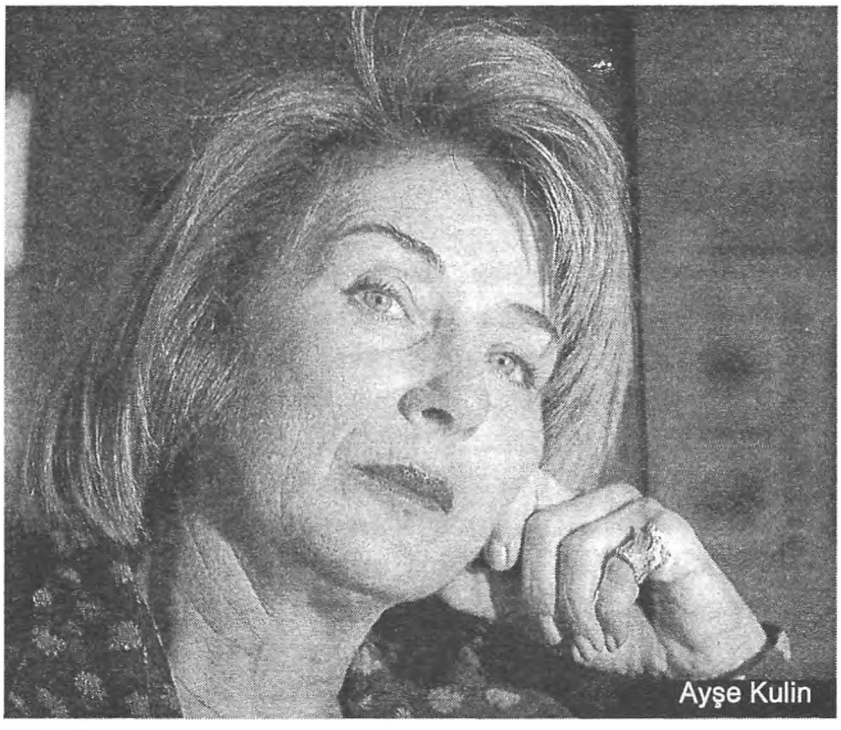
Ayşe Kulin

Sanat-edebiyat ile bilim planındaki benzer soytarılıklar için hazırlıklarım oldukça ilerledi; eskiden Türkiye Komünist Partisi veya Sovyetler Birliği'ne bir göz kırparak, romancı, sanatçı veya bilimci "dokunulmazlığı" kazanılıyordu, şimdi, Ahmet Altan ile Orhan Pamuk, bizim pek saf Kürtlerimiz'e bir selam çakarak, bitmiş yazarlıklarını sürdürmeyi denediler.

---

ların savunmaktadır. Çünkü, bunları, Washington istemektedir. Ateş ya da Şişmantürk, Washington sistemindedir. Bu arada, bu Sabah Grubu'nun yayınlarının birisinde, benim Türkiye'de olduğum zaman, roman yazmaya tövbe ettirdiğim, Çetin Altan'ın pek kabiliyetsiz oğlu Ahmet Altan'ın, cia tarafından beslendiğini yazdığımı ileri sürmüştür. Bu aptalca bir iştir; ben böyle sözler söylemem, iktisatçıyım ve Amerika'yı da biliyorum. Bir insanın Amerikan görüşlerini savunması için artık Amerika'dan para almasına gerek yok; Türkiye'deki patronlar çok daha fazlasını veriyorlar. Sabah, Hasan Cemal'e, Amerika'nın verıneyi aklından bile geçirmediği miktarları ödüyor; Hasan'dan özellikle söz ediyorum, Doğan Avcıoğlu'nun yetiştirmesi olarak bana kalmıştı, kafasının ne kadar yavaş çalıştığını, çok yakından biliyorum. Bu "düzen", Altan'a, Cemal'e, Ateş'e, Amerika'nın verebileceğine göre, altın yağdırmaktadır.

* Aydınlık, 25 Ocak 1998

** Ayşe Kulin, Adı: Aylin, İstanbul, 1997

Benim "Küfür Romanları" kitabımdan sonra romanı bırakan bu yeteneksiz Çetinzade, şimdi tekrar denemeye başladı; Türkiye'de en çok satan romanın yüz sayfasını okuyamadım, attım. Orhan Pamuk'un da Yeni Hayat'ını, kendi kendimin işkencesi olarak, bitirdim ve notlar aldım; bunların yazdıkları roman değildir ve yaptıkları, kalbimize ve beynimize savaş açanlarla aynı niteliktedir.

Bizi beyinsiz ve bizi yüreksiz bırakmak için, bize karşı açılmış, topyekün bir savaşla karşı karşıyayız.

Bu savaşta, "sivil toplum" kuruluşlarımızın, aslında savaşın bu cephesi, bu "sivil toplum" lafının, Murat Belge tarafından ithal edilmesiyle, on yıllar önce başlamıştı, içinin boşaltıldığını ve hatta içlerinden zaptedildiğini görüyoruz; bizim, yetmişli yılların ortasında, Disk için, Sıtkı Coşkun-Kemal Türkler-Nabi Yağcı ihanetine karşı mücadelemiz, bunlardan, en önemlisinin zaptını önlemek içindi. Şanlı bir mücadele idi, kaybedilmiştir.

Musa Anter Dostumuz katledlldiğinde, Demirel, "iç kavgalarıdır" demişti, Bay Mesut da, Birdal'ın "iç kavga" sonucu suikasta uğradığını ilan ediyordu. Biz ise, Birdal'ın, bir Amerikan elçiliği katibi durumunu çoktan açıklamıştık, Washington bizi bir kez daha doğruladı ve Türk Hükümeti'ne, Birdal'a yapılan suikastın, kendisine yapılmış saydığını, duyurdu, istedi, emretti, Bay Aşırı Mesut, "yanıldım" diye kekeledi ve polis, katilleri bildiği yerden topladı.

Yazılması lazım; aynı zamanda, mücadeleyi, sürdürmek zorunluluğu var.

Sıtkı Coşkun-Kemal Türkler-Nabi Yağcı, herhalde Sovyetler'in telkiniyle, Disk'in içini boşalttılar ve Ecevit'e teslim ettiler. Kesk'ten, Hayır, "Başkanım" diyor, eğer yaşı tutuyorsa, demek, o zaman Ecevit'in tayfasıydı ve biz, herkesin Ecevit'in mavi gömleğine tutulup bütün kaleleri teslim ettikleri bir zamanda, bu ihanete karşı hırçın ve yalçın bir mücadele veriyorduk, kaybetmiş olsak da, bu mücadelenin ve aynı zamanda, Belge'nin "sivil toplum" ithalatına karşı çıkmamızın güvenini duyuyoruz . Bu güvenle soruyoruz, İstanbul Barosu'nun içi nasıldır, dolu mu, boş mu, teslim oldu mu?

Bizim Haluk'un kızının yönettiği, evetli-hayırlı programda, İstanbul Baro Başkanı Yücel Sayman'ın konuşmalarından, derin bir hayal kırıklığı duydum; doğrusu, bir TİP deneyinden sonra esnaflaşmış Turgut Kazan'ın arkasından Baro Başkanı olmasına pek seviniyordum. Şaşırdım, İstanbul Barosu artık tam bir "sivil toplum" kuruluşu olmuş, ağzı var, dili yok, söyleyecek hiçbir sözü olmayan bir kuruluşla karşı karşıyayız. Söylediği zaman da boş gevezelik yapmaktan ileri geçemeyen bir "sivil toplum" kuruluşu durumundadır.

Emir-eri'nin arşivinde vardır, Baro Başkanı Yücel Sayman'ın, hukuk dünyamızda, sadece bir eksiği var; ülkemiz, yargıç ve savcıların sendika kurmaması nedeniyle çok kötü durumda olduğunu görüp, içi kanamaktadır, Başkan'ın iki de bir tekrarladığı budur. "Ah bir olsa!" Diğer "sivil toplum" kuruluşları başkanlarının önünde, Ecevit'in yanında ah çekip duruyordu ve ben de, Paris'ten, "sana ne" diyordum.

Türkiye'deki en büyük baronun başkanının, Türk hukuk sistemi ve pratiği konusunda hiçbir bilgisi olmadığını anlamış bulunuyoruz. Bir kez, gerçekten "baro'ya ne?" savcılar ve yargıçlar, sendika isterse, isterler, bunun, avukatların kuruluşuyla ne ilgisi var? İkinci, Yücel Sayman'ın da, herhalde, eylülist zamanı boşanma veya icra davalarıyla geçirdiğini düşünmek zorundayız; bugün sorun, sistemden daha çok ve öncelikle, yargıç ve savcı kadrolarındadır. Altmışlı yılların ortasından itibaren, Türkiye solunun büyük bir rüzgar olmaya başlamasıyla, ilan edilen iç savaşta, polis ve üniversite, mhp'ye ve yargı ise bütünüyle, refah'a ve şeriatçılara bırakılmıştır. Eğer Sayman, bu dönemde, bir tek gün, siyasi polis hücrelerinde geçirmiş olsa ve bir tek kez dgm'de yargılanmış olsaydı, bunu çok iyi bilecekti; yazık, bilmiyor.

Ama asıl sorun, yönetenlerimiz örneği, çalıştırırsa, beyninin eskiyeceğinden korkmasındadır, üçüncüsü budur. Yakın zamanda, Baro'ya yakın İstanbul'da Beyoğlu'nda bir hakim, soyadı evliya'lıydı, bir hakim, Afyon'da, soyadı, şerif'liydi, bir hakim Trabzon'da soyadı, imam'lıydı, önlerindeki sol veya mafya davalarından çekildiler, neden acaba? Faşist ve nakşi Adalet Bakanı Mahmut Sungurlu'dan çekindikleri için mi? Bir tanesi açıkladı, "benim çevrem sağcıdır" diyordu, ellerindeki dosyaya göre, mahkumiyet kararı verdiklerinde, sağ veya faşist çevreleriyle bozuşmaktan korktukları için kendilerini redde-

diyorlardı. Bunun örnekleri çoktur; biz; ülkemizin pek çok dgm'sinde yargılandığımız için, çoğunu biliyoruz; çoğu, refah'lı ve bazısı faşisttir. Kayseri'de dgm başkanı ve benim karşıma çıkmadan beni mahkum eden Durdu, sonradan mhp adayı oldu ve Malatya'da beni beraat ettiren mahkeme başkanı, beni çok iyi okuyan, bu arada belirteyim beni en çok refahçılar okuyorlardı, bir şeriatçıydı, Ankara dgm savcımız Demiral, faşisttir. Saymakla biter mi; Başsavcı Savaş bile, Ankara dgm'deki bazı yargıçların şeriatçı olduğunu söylüyor; bu, raporlarda olan ve net bir durumdur. Baro başkanı uyuyor mu? Bunları, mahkeme kararlarına dayanarak, bilimsel bir biçimde inceleyip, açıklayacak olmadıktan sonra neden seçildi? Boy mu gösterecek, iki-üç dava mı alacak? Ayıp'tır.

Artık baro değil, gerçekten bir "sivil toplum" kuruluşu olmuştur, başkanı, şeriatçı ve bir kısmı faşist yargıç ve savcıların sendika hakkı olmasını kurtuluş ve tek kurtuluş sayıyor. Üstelik dgm hakkında hiçbir bilgisi de bulunmuyor.

Hak aramayanların ne bilgisi olur? Baro, bir "susurluk izleme komisyonu" kurdu, bunlar da, televizyonlarda bir-iki show'a çıktıktan sonra, çekildiler ve gittiler. Ben, Baro Başkanı'nın da, bu kurulun da, dgm kuruluş yasasını okuduklarına ihtimal veremiyorum. Şimdi, bu "sivil toplum" kuruluşunu eğitmek için, piyasada mevcutu kalmışsa, "Davalarım" kitabımı alıp okumalarını söylüyorum ve şunları sıralıyorum.

Bir: Dgm, kuruluş yasası ile, İstiklal Mahkemeleri türünden olağanüstü bir mahkemedir. Kuruluş yasasına göre, Dgm'nin, örnek olsun, Mehmet Eymür'ü dinlemek için, Mit'ten veya bir başka yerden izin almasına da gerek yoktur. Dgm kuruluş yasasına göre, Dgm Savcılığı, İstanbul polis şefine, "Eymür'ü getir" der, belli sürede getirmezse, Polis Müdürü Özdemir'i ifadesini almadan tutuklayabilir ve Eymür'ü kayıtlı olarak getirtir; Baro Başkanı, bunları incelemeli, ve eğer yazdıklarım doğru değilse, beni karalamalıdır.

İki: Memurin Muhakemat yasası görevle ilgilidir; kalmalıdır ve görev dışında işlemediği bilinmelidir. Baro Başkanı'nın hukuktan zayıf olduğunu görmüş bulunuyorum ve ancak Karadeniz hikayesi ile anlatabilirim: Meşhur hikayede var, "sana, kediyi yıkama dedim, öldürürsün" deyince, diğeri, "yıkarken değil sıkarken öldü" cevabını veriyor, Memurin Muhakemet yasası, ancak böyle durumlarda geçerlidir. İşkenceden ölümlerde, "sıkmıyordum, şöyle, bir sordum, ölüverdi" dendiğinde, bunun, ilgili dairede incelenmesi ve görevle ilgili olup olmadığının, kurulca saptanması zorunludur. Bu, yerinde bir hükümdür. Ancak, Antep'te bomba yakalatan polisin, bombayı örgütüne vermesinin göreviyle ilgili olmadığını ya da Mehmet Ağar'ın bir kaçakçı veya katile yeşil pasaport vermesinin yine göreviyle ilgili olmadığını saptamak için, ilgili komisyonun incelemesine gerek yoktur. Nitekim polis ve sanıyorum, özel tim şefi İbrahim de, doğrudan doğruya tutuklanmıştır. Kumarbaz'ın katil zanlısı polisler için de ilgili komisyon kararı gerekmemiştir; Baro Başkanı, "solcu" davalarında, masasından alınıp götürülen arkadaşlarımızın, değil Memurları Yargılama hükümlerine bakmak, amirlerine bile haber verilmediğini, bilmek zorundadır; bilmiyorsa, neden başkan oluyor? Hal böyleyken, İstanbul Dgm'nin Eymür için komisyon kararına gerek duyması, Baro Başkanı'nın sendikaya kavuşturmak istediği, mhp'li veya refah'lı yargıç ve savcıların davayı sonuçlandırmamak çabalarıdır.

Üç: Türkiye'ye döndüğümde, hapisten çıktığımda, Baro, böyle bir komisyon kurarsa, parasız çalışırım; Baro'da bunu bilenlerin olmadığı anlaşılıyor. Böyle, show yapmak için, komisyonlar kurma zamanı geçmiştir; Türk yönetenleri türünden, medyada görünmeyi iş yapmak saymaktan vazgeçmek zorunludur.

Akın Birdal'a yapılan suikast nedeniyle hatırlanacaktır, Musa Anter Dostumuz katledildiğinde, Demirel, "iç kavgalarıdır" demişti, Bay Mesut da, Birdal'ın "iç kavga" sonucu suikasta uğradığını ilan ediyordu. Biz ise, Birdal'ın, bir Amerikan elçiliği katibi durumunu çoktan açıklamıştık, Washington bizi bir kez daha doğruladı ve Türk Hükümeti'ne, Birdal'a yapılan suikastın, kendisine yapılmış saydığını, duyurdu, istedi, emretti, Bay Aşırı Mesut, "yanıldım" diye kekeledi ve polis, katilleri bildiği yerden topladı.

Washington'un ülkemizdeki hayvan hakları konusunda sağladığı tek imkan, Birdal'a, Yavuz Önen'e, Ercan Kanar'a, diplomatik dokunulmazlık vermesidir. Dgm savcıları, mafya reisleri örneği, bunlara dokunamamaktadır ve yanlışlıkla dokunacak olursa, Amirakanya veya Alamanya Devletleri Elçileri, davalarını ziyaret etmekte, dgm'nin, bizlere çatık kaşlı yargıçlarına karşı kaşlarını çatmakta, onlar da, bunları bırakmaktadır. Amerika'nın, bir kez Kuzey Irak'ta olduğu gibi, sıkışıp çekilmesi sözkonusu olursa, bunları da taşıyacağı rivayetleri çok yaygındır.

Ancak bu sonraki zamanların işidir, biz suikasta dönecek olursak, bu Cengiz'i, daha önce, Hürriyet'te, sanıyorum, Muharrem yazmıştı ve pek çok, cinayetle suçlandığı, basında bile yer alıyordu. Şimdi bu bilgilerden sonra, Baro Başkanı'nın ve showcu komisyonun, İstanbul Dgm'ye bir dilekçe vermesi ve

bu Cengiz ile ilgili nasıl takipsizlik kararı verdiğini sorması şarttır. Çünkü, İstanbul'da bir "çete davası" var, bir çete çıkıyor, "gündüz iş yapar gece ava çıkardık" buyuruyor; Dgm'de "güle güle git ağam" demekle yetiniyor; ben Yücel Sayman'ın bu kadar bilgisiz olduğunu bilmiyordum. Bunlara, sendika istiyor; tam bir "sivil toplumcu" olmuş, haberimiz yoktur.

Dört: Davalar birleştirilir. Dgm'de davalar hep birleştirilirdi. Bunun için, "üç yüz sanıklı şu örgüt davası" veya "dokuz yüz sanıklı bu örgüt davası" deniyordu, birbirini tanımayan gençlerimiz sanık olup birleştiriliyordu, aynı davada yargılanıyordu; birleştirme, çok zaman, davayı çözmek için, yararlıdır. Ben avukatlarımdan işittim, benim için de, "bir sanıklı yüz davalı bir dosya" hazırlamışlar, beni de benimle birleştirmişler, biliyoruz, birleştirirler. Ama Kumarbaz Ömer Davası'nı, Kaçakçı Yaşar Davası'nı, Pasaportçu Ağar Davası'nı ve diğerlerini hiç mi hiç birleştirmiyorlar, acaba neden? Şimdi Yücel Sayman'ın veya "sivil toplum" komisyonunun bunları istemesi gerekmektedir. Öyle, refahlı ve mhp'li savcı ve yargıçlara yaranmak yerine, birleştirilmesi gereken davaları daha da parçalayan mahkemeye başvurarak, birleştirme istemelidir. Baro, bunun içindir ve eğer bunu yapmayacaklarsa, sağ'a bırakmaktan ne zarar olur?

Baro'ya düşen budur. Yoksa Yücel Sayman neden seçildi? Bunları yapmayacaktı, o zaman, bizim komi Satılmış gibi, "yapamam, yapamam" diyebilirdi; sorumluluğu, öyle gazeteci sözleriyle değil, hukuka ve usule dayalı olarak, İstanbul yargıç ve savcılarının, bu davaları çözmek istemediğini göstermekte yatıyor. Yücel Sayman, bilmiyor ve benim hukuk bilgime güvenmelidir; Dgm yasası, bu davayı çözmek için, bütün yetki ve imkanlarla donatılmıştır.

Peki neden, bu kadar bilgisiz olabiliyor? Ben, doğrusu, Yücel Sayman'ın, bu kadar bilgisiz olduğuna ihtimal de vermek durumunda değilim; evet'li-hayır'lı konuşmasında, bir başka noktada büyük bir eleştirisi oldu, dikkat çekicidir. Bu televizyon programında, Sayman, Başbakan Yardımcısına, Baş Savcı Vural Savaş'ı şikayet etti; edebilir, ancak, etmek için ediyordu. Bana göz kırptığı izlenimini verdi; Vural Savaş, cmuk yasasından şikayet etmiş, Baro Başkanımız, bunu, demokrasimiz, geleceğimiz ve çocuklarımız bakımından büyük tehlike görmüş, birkaç defa ısrar ederek, Ecevit'ten, bunun hükümet görüşü olup olmadığını soruyordu. "Ah Başkan'ım", Türkiye'de baş savcıların laflarını kim ne zamandan beri ciddiye alıyor? Türkiye'de Yargıtay Başkanı, Osmanlı'da şeyhülislam'ın yerindedir, çok ağır ve doyurucu eleştiriler yapıyor, dinleyen var mı? "Ah benim cahil başkanım", son Adalet Bakanı, faşist ve nakşi, ondan önceki, nakşi ve şeriatçı ve daha önceki ise, çetebaşı olmaktan yargılanan Mehmet Ağar'dır, "benim pek cahil başkanım" bu eğer bir devlet politikası değilse nedir? Aydınlık'ı çıkaran arkadaşlarımız, Genelkurmay'ı biraz fazla koruyarak, nakşi Sungurlu'nun savunma bakanı olacağını, Ordu'nun kendisinin nakşi ve faşist olduğunu bildiğini ve istemediğini, yazıyordu; Savunma Bakanı, bir nakşi ve faşisttten memlekete ne zarar gelir, bunu anlamadım, Aydınlıkçı arkadaşlarımız, Savunma Bakanları'nın etliye-sütlüye karışmadıklarını herhalde bilmiyorlar, ancak, bundan da anlıyoruz, Sungurlu, nakşi ve faşist olduğu bilinerek, Adalet Bakanlığı'na, getirilmiştir. Ben de bunu söylüyorum, Türkiye'de bazı bakanlıklar, yazılı olmayan anayasamıza göre, çoktan ihale edilmiştir; otuz yıldır, Türkiye'de Dışişleri Bakanlıkları, bir tek sevgili dostumuz ve İttihat ve Terakki'nin ünlü Esat Işık Paşası'nın oğlu, şimdi aramızdan göçük, yurtsever Hasan Esat'tan başka, yurtsever bir tek dışişleri bakanı gelmemiştir, çünkü, Türkiye'de yazısız anayasaya göre, dışişleri bakanlığı Washington'a aittir ve Adalet Bakanlığı ise, faşistlerin ve şeriatçıların elindedir. Baro Başkanı, orada nakşi ve faşist Sungurlu bulundukça, Vural Savaş'ın sözlerinin sadece meyhanede dinleneceğini biliyordur; ancak sanıyorum, göz kırpıyordu.

Kime? Zeki değilim, ancak, kristal formüllerim var ve şimdiye kadar beni hiç yanıltmadılar. Görülüyor, yazılarımın notlarını, aylar öncesinden hazırlıyorum; ben, bunları geliştirirken, İstanbul Barosu'nda, Sayman'a karşı bir muhalefet çıktı ve yönetimden önemli ayrılmalar oldu, nedenini bilmiyorum. Benim eleştirilerimle bir yakınlığı olup olmadığını da göremiyorum; olabilir veya olmayabilir. Bu nedenle, nereye göz kırptığı konusunda, bu ayrılmalardan bir ipucu çıkaramıyorum.

Tam bunları düşünürken, Avrupa'da televizyonda, Ercan Kanar'ın, üç buçuk neferlik bindirilmiş kıtasıyla, sallana sallana, eskiden yeniçeri serserilerinin adam kaldırdığı Asmalı Mescit Sokağı'nda bir mehter yürüyüşü yaparak, bu muhalefete karşı, Sayman'ı desteklemeye gittiğini gördüm; "işte" dedim ve kime göz kırptığını çözdüm. Artık Ercan Kanar da benim için bir formüldür; eğer, Kanar bir yere gider ve desteğini sunarsa, bu destek, Amerika Birleşik Devletleri ile Suudi Arabistan adınadır. Çünkü, herkesin Kanar diye gördüğü gidiş aslında bizzat Amerika'nın yürüyüşüdür. Çünkü Kanar, bu iki ülke-

nin İstanbul'daki konsolosudur. Ben, beni izleyenlere, Ercan Kanar yürürken, yürüyeni, Amerika ve Suudi Arabistan olarak görmelerini salık veriyorum, çünkü, doğru görme budur.(*)

* * *

Kaç kez yazdım, "İnsan Hakları", Amerikan Dışişleri Bakanlığı programıdır. Sahte ve ikiyüzlüdür. Nairobi'de ölen Amerika'lılar için Washington'da yapılan devlet töreni, bbc'den izliyordum, Clinton, Albright ve Cohen, konuştular ve hem ağlıyorlar ve hem de dünyanın her yerinde insan haklarını savunmaya devam edeceklerini tekrarlıyorlardı. Ne güzel söylüyorlardı ve ne güzel ağlıyorlardı? Ne güzel savunuyorlar!

Washington'un, Çin'de "insan hakları" sorunu vardır. Clinton, son Çin'e gitmek için, "insan hakları" tutkusunu gösterdi ve gelişinin onuruna, 29 yaşındaki bir öğrenciyi, hapisten çıkarttı; müthiş insan hakkı savunucudur. Bizdeki hapislerdeki on binlerce öğrencinin eline su dökemeyecek bu çocuk, hapiste, "Foucault'yu okudum, düşünce önemlidir, diye yazmasını da çok önemli buldum" diyordu ve bu müthiş söz, hayranlıkla, bütün dünya medyasında yer alıyordu. Şimdi, Türk özel televizyonlarını açınca, anlayamıyorum, birden bire kusacak gibi olduğum için, doktor raporuyla, uydu değiştirdiğimi söylemiştim ve sürekli olarak, İngilizce, bbc'yi ve Fransızca euronews'i izliyorum; her an, büyük insan hakları savunucumuz, kadın-hanım, Aung San Suu Kyi'yi izliyorum, her anı, dünya televizyonlarından yayılıyor. Bir görseniz, ne kadar, demokrasici ve insan hakçı bir Birmanyalı kadın, bir de nobel barış ödülü sahibidir; bbc, Birmanya'nın Londra büyükelçisini haber programına çıkartmıştı, büyükelçi ülkesini savunuyordu, bbc spikeri, ama Albright, "sizi haksız buluyor" deyince, "o kadının işi bizi kötülemektir" cevabını verdi, Amerika, ancak destabilize etmek istediği ülkelerde, insan ve hayvan haklarının savunucusudur.

Fakat sezarın hakkını sezara vermek gerekiyor, yazı yazdığımda, televizyon arkamda, yüzleri görmüyorum, Albright'ı ise sesinden tanıyorum, güzel ve hanım-hanımcık bir İngilizcesi var, Reagan'ınkine veya Clinton ingilizcesine benzemiyor, bu Suu Kyi için günde iki kez basın toplantısı yapıyor; sonunda, aslanın ağzından almayı başardı. Beğenmediği otoritelerin beş yıla mahkum ettiği içlerinde yabancıların da bulunduğu göstericileri, hapisten çıkarttı; ilgilenme budur.

"Hayvan hakları" dediğim zaman, hayvanları küçümsediğim anlamı çıkmamalı; bu arada, "dünya" televizyonuna, Türkiye ve Türkiye'deki binlerce ka-

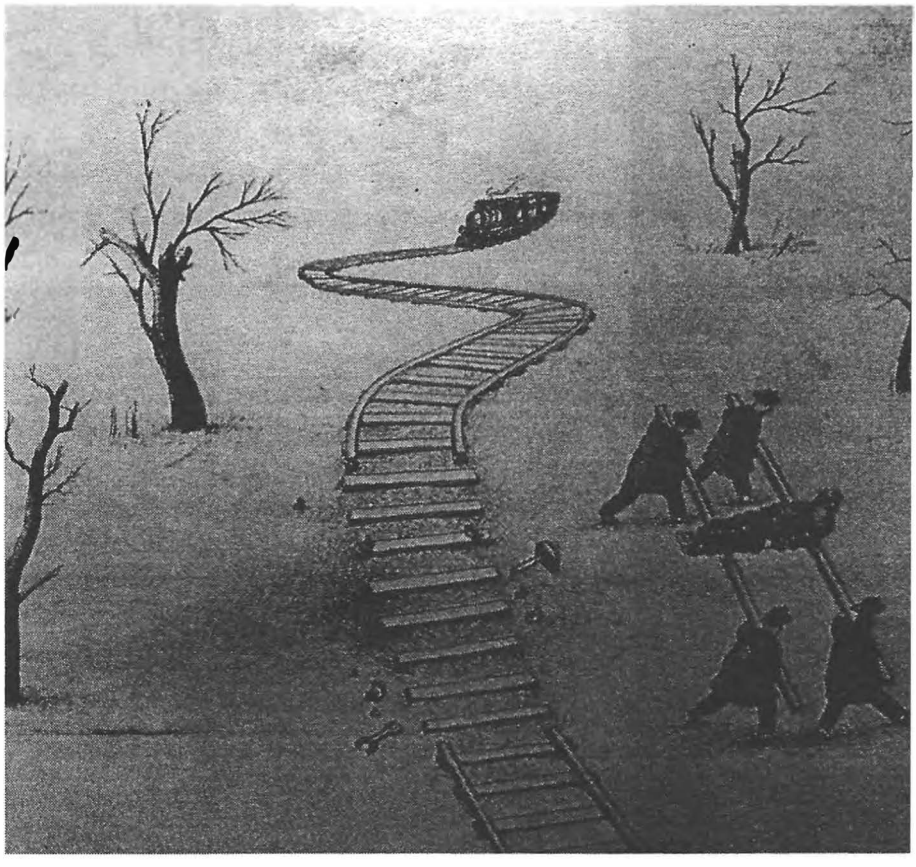

yıp veya hapisteki insancıklarımızın "hakkı" girmiyor ve sadece, Türkiye'deki "ayı hakları" üzerine çok önemli ve çok acıklı röportajlar yayınlanıyor, bunun için, "hayvan hakları" diyorum. Fransız ve İngiliz televizyonlarında sık sık gösterilen filmlere ve gizli çekilmiş röportajlara göre, Türkler, ayılara çok kötü

* Bu polemik yazısını, herhalde Ağustos başlarında tamamladım, şimdi; bunları eklemek gereğini duyuyorum. Biz bilim yapıyoruz ve bu yazımızda, öncelikle, Ercen Kanar'ın ne zaman mehter yürüyüşüne başlarsa, kendisinin değil, Amerika ve Suudi elçeliklerinin yürüdüğünün görülmesini ve Baro Başkanı Sayman'ın da, bir kez Ecevit'le çıktığı televizyonda, eleştirmek için Başsavcı Savaş'ı seçmesinin bir göz kırpma olduğunu söylüyorduk. Kanar cisminde, Amerikano-Suudi konsolos yürümüş ve Yücel Sayman'ın göz kırpışı görülmüştür, arkasından, Amerikano-Suudi Ambasadris Madam Çiller görünmüştür. Sayman'ın şaşılığı ve Kanar'ın Mehter Marşı, Amerikano-Suudi makamdadır ve Madam Çiller, Kanar'dan sonra, Baro'yu desteklemek için arz-ı erdam etmiştir.

davranıyorlar, ayıları kızgın saçlarda alıştırarak, burunlarına halka takarak, oynatıyorlarmış; filmlerin gizli çekildiği, televizyonlarda, özellikle belirtiliyor. Bu şimdi, Batı'da, Fazıl Say(*) ile birlikte, en olumsuz propagandadır.

Türkiye'de ayıların "insan" hakları ile ilgilenen Washington'un, Taliban'ın elindeki Afganistan'da hiçbir insan hakkı sorunu bulunmamaktadır. Bunun sebebini biraz biliyorduk, son Nairobi saldırısından sonra daha da öğrenmeye başladık; saldırıyı, Suudi Usama'nın örgütünün düzenlediği iddiası çok yaygınlaştı. Nouvel Observateur'de, Rene Backman'ın yazısına göre, bu Usama, Suudi gizli servisinin önemli adamıymış ve daha önce, cıa ile birlikte çalışıyormuş, Afganistan'da on beş bin kişilik bir kuvvetin başındaymış, bu kuvvetleriyle, Çeçenya'da, Tacikistan'da, "cihad" için ve Washington lehine gerilla savaşları yapıyormuş, sır burada; ne yazık, Usama şimdi, Amerika'ya da savaş açmıştır.(**) Usama ve Pakistan, Washington'un, bölgede en karanlık üssü olduğu için, burada, insan hakları sorunu ortaya çıkmıyor; bu tam bir ikiyüzlülüktür.

Kimse bizim bu ikiyüzlülüğü kabul edeceğimizi sanmamalıdır. Bu nedenle yıllardır, bıkmadan, seksenli yıllarda, aydın direnişimiz sırasında, düşündüğümüz ve hazırlıklarını yaptığımız, bir örgütün, büyük bir ihanetle Washington'a teslim edilişini yazıp duruyoruz; bu teslimiyetin sonunda, Helvacı başkan ve Birdal, sekreter oldular. Bunlarla, biz henüz tümüyle hesaplaşmadık; hesabımız her zaman kesilecektir; sadece sağlıklı olmalarını diliyoruz. Bunlar, beyinlerini, Washington'a teslim edenlerdir; Washington, uzun zaman, Ankara Hükümeti'nin istediğine uygun olarak, Türkiye'de bir Kürt Sorunu olmadığını düşündüğü için, bu Amerikan katipleri, Kürt halkımız ile ilgili uygulamaların hepsini, tıpkı Washington gibi, görmemeyi tercih etmişlerdir. Ne zaman Washington, Kürt Davası'nın büyümesi nedeniyle, hiç olmazsa, Kürtler için ihlallerin sicilinin tutulmasını gerekli görünce, bunlar da, Büyük Devletler'in "insan hakları" raportörü oldular.

Bu arada şu söylenebilir, ama, Kürt Kardeşlerimiz'den bir bölümü, bunlara hayrandır; bu söylenebilir. Bizim bunlara sözümüz şudur: Biz Kürt Yükselişini yüksek tutuyoruz ve buna katkıda bulunmak için kimseden davet beklemedik, kendimizi kimseye de beğendirmek durumunda değiliz. Biz, Kürt Yükselişi'ni yüksek tutuyoruz, ancak, bunun için hiçbir ilkemizden vazgeçmeyiz ve ilkesizliği de kabul etmeyiz.

Ayrıca "belli olmaz" da diyebiliyoruz ve ayak uydurmak zordur ve niyetimiz yoktur. Şu Şanar'ın haline

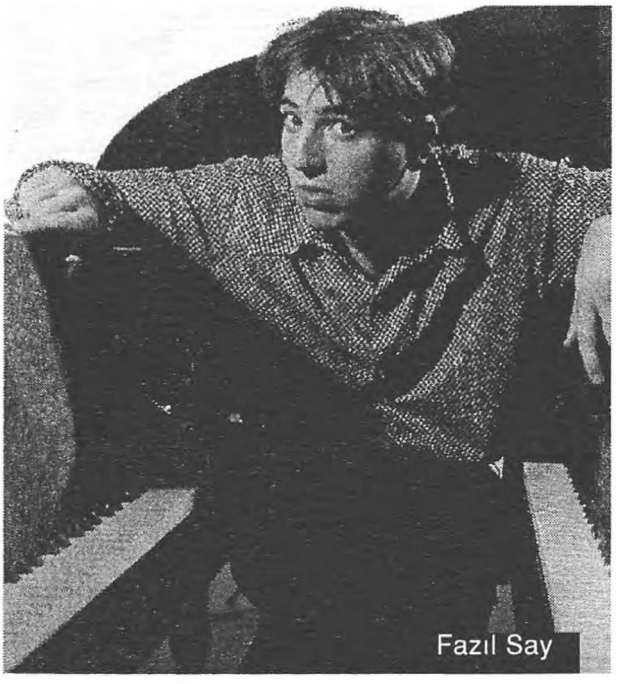
Fazıl Say

bakın, Kardeşlerimiz, bir yıl "hain" ve bir yıl "kahraman" ilan ediyorlar ve Doğu Ergil'in de durumu aynıdır, bir gün "hain" ve bir yıl "kahraman" sayılıyor. Kafamız karışıyor, ben meraklı olduğum için, araştırdım; Kardeşlerimiz, İsa'dan sonraki tek yıllarda, Şanar'ı hain ve çift yıllarda, kahraman sayıyorlar; bu yıl çifttir ve Şanar pek kahramandır. Yine araştırdım, Doğu Ergil'de, Şanar'ın tersine, İsa'dan sonraki çift yıllarda hain oluyor ve bu yıl, çift yıldır ve Doğu'nun hain yılıdır, geçen yıl tek olduğu için kahramandı, herhalde gazetelerde yazılıyordur.

Yaptıkları kötü mü? Hayır. Ancak "bu büyük hak savunucuların" yaptıklarının bütün ayrıntılarını biliyoruz, ne yapmıyorlarsa, Washington istemediği için yapmıyorlar ve ne yapıyorlarsa, Washington istediği kadar yapıyorlar; Washington istediği için, şeriatçılarla aynı yatakta yatıp kalkıyorlar. Bunların, yanları-

*Bu Fazıl Say'ı, Fransızlar'ın, Ermeni yasasını kabul edip, ana programda, tarihsel bir Ermeni filmi göstermeleri üzerine, sanıyorum, dengelemek istedikleri için, aynı programda, göstermeleri üzerine tanıdım. Zavallı bir Piyer Loti taklitçisi, rakı içiyor, ağzını burnunu buruşturuyor, kahveye bayılıyor, piyanoya, Balkanlar'ın yerli halkına saldıran bir yeniçeri gibi hücum ediyor, ağzını burnunu kıvırıyor, horulduyor, hırlıyor; ne çalıyor, duymadığım için bilmiyorum. Ben bir ara, piyanonun üzerine çıkarak, İstanbul Surları'nda Ulubatlı Hasan gibi haykırarak hücuma geçmesini bile bekliyordum, yapmadı.

** R. Backmann, Le boomerang Islamiste, Le Nouvel Observateur, 19 Aout 1998, s. 21

na bir şeriatçı almadan, helaya bile gitmediklerini görüyoruz: bu halleriyle, Madam Çiller'i tamamlıyorlar. Bunlar yine yabancı parasıyla, sözde "düşünce özgürlüğü" müzesini bile, bir şeriatçı güruhu ile kucak kucağa oturmadan, açamıyorlar

Bunları düşünmek de bende Türk televizyonu etkisi yapıyor, bulanmalar oluyor Washington'un "sivil toplum" örgütleridirler. Katipliğini yapıyorlar ve her türlü desteğini alıyorlar

"Sivil toplum" sözü, ideolojik mücadelenin ve ideolojik titizliğin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir; şimdi kaç kişi, Murat Belge'nin, bu işin ithalatını yaparken, ne kadar Hegel'e ve Marx'a dayandığını hatırlıyor? Belge, bu komprador rolünü, Marx'a atıflar yaparak gerçekleştiriyordu; devletin politik kubbesinin altında, "sivil" toplumlar vardı, bunlar, camiler, ticaret ve sanayi odaları ve benzerleriydi ve bunlar hareket geçirilmeliydi, 12 Mart Darbesi'nin de etkisiyle, "sivil" sözünü piyasaya sürmesi daha kolay oluyordu. Bizim yayınlarımız, bu komprador ticaretine karşı incelemelerle doludur; ancak bugün ülkemizde, devlet, camiler ve ticaret ve sanayi odalarının baskısı altındadır.

Kesk'in, baro'nun içi boşaltılmıştır ve artık, bakanlar ve yüksek devlet memurları, en önemli açıklamalarını, bir ticaret veya sanayi odasının "meclis" toplantısında açıklıyorlar. Genel müdürler, utanmadan ve sıkılmadan, bu toplantılara gidiyorlar; Vural Savaş, buradan eleştirilmelidir, gıdıp rakı içtiği zaman, biz eleştiriyorduk. Artık ülkemizde, kamu yönetimi, bir başka açıdan da bitmiştir; kusma etkisi veren özel televizyonlar, her konuda, artık bir profesörü, bir uzmanı dinlemek ve dinletmek gereği duymuyor, memleketimiz, bu cahil, çıkarcı, sülük, sivil toplum örgütlerinin yöneticilerine teslim edilmiştir.

Uzatmak istemiyorum; ayrı bir inceleme konusudur. Ancak birisi var, hepsini anlatıyor ve ben Lise'de okurken, Sirkeci'deki kazakçı dükkanını hatırlıyorum. Kazakçı Hayri Karaca, gelini oğlunu vurunca, "sivil toplumcu" oldu ve şimdi topraklarımızı kurtarmayı kazakçı ve kazıkçı Karaca'ya ihale ettik

Ölmüşük, habarımız yok mu?

Hayır diriliyoruz.

Toprağı çok seviyorum, toprakla uğraşmaktan büyük sağlık elektrikleri alıyordum. Karakusunlar'da fasulye de yetiştiriyordum ve hep su veriyordum, fasulyelerim göke doğru yükseliyordu, yeşil yeşil seviniyordum, ancak fasulye vermiyordu. Bir köylü, "hocam, suyunu kes" dedi; "susuz, bırak, ölecek gibi olsun, öleceğine yakın ürün verirler", bana bunu öğretti. Biliyorum ve canlılar, en büyük ürünlerini, öleceklerine yakın veriyorlar. Tazeleniyorlar.

Ürünümüz, yakındır.

Bu fıkrayı da çok seviyorum, kendi kendime anlattıkça gülüyorum, basit, çok kez anlatmışımdır ve tekrarlıyorum: Hristiyanın birisi, yahudiyi yakalamış, öldürürcesine, döğüyor, yetişmişler, yapma, demişler, öldüreceksin, hristiyan da, "öldüreceğim" diye tekrarlıyor. Kurtarmak istiyorlar, yahudiyi öldürecek, zor, bir ara akıllarına geliyor ve "niye, öldüreceksin, bu yahudiyi" diye soruyorlar; cevap, "o bizim İsa'mızı öldürdü" oluyor. O zaman, yahudiyi kurtarmak isteyenler rahatlıyorlar, "güzel, ama, bu senin söylediğin neredeyse iki bin yıl oldu" diyerek, kurtaracaklarını sanıyorlar; hristiyanımızın cevabı ilginçtir, "ossun, ama, ben yeni işittim" oluyor. Ben, buna çok gülüyorum ve bu günlerde Kürt Kardeşlerimiz'e bakıp daha da çok gülüyorum.

Bizim tarih bilgimize karşı şimdiye kadar, Lozan'a, bir Amerika Birleşik Devletleri karşı çıktı, biz onları sevmeyiz. İkincisi, bir de eskiden, Türk gericiliği karşı çıkıyordu, Adalar'ı Yunanistan'a bırakmayı ayıp sayıyorlardı, ancak, biz Türk gericilerini de sevmeyiz. Tarihimizi de, kahvelerde pişti oynarken veya İsviçre birahanelerinde bira içerken, padişah muhabbeti yapanlardan daha iyi biliyoruz.

Bir : Araştırıyorum, okuyorum, Sevres Tasarı'sı hazırlandığı zaman, dünyanın hiçbir yerinde, Kürtlerimiz'den en küçük bir itiraz gelmiyor.

Böyle bir itiraz yok ve üstelik, Kürtlerimiz'in Sevres'in farkında olduklarını gösteren işaretlere bile rastlamıyoruz. Demek, yeni öğreniyorlar.

İki: Olsa olsa, o zamanki Kürtlerimiz, bugünkü Kürt Kardeşlerimiz'den çok farklı olarak, tıpkı kemalist güçler örneği, Sevres'i yırtmak istiyorlar.

Bu nokta da son derece dikkat çekicidir. Şöyle de söylenebilir, Sevres zamanında, Kürtlerimiz, kemalistlerden daha fazla Sevres'e karşıdır.

Üç: Bu dönemde, bugünkü Türkiye sınırları içinde,

çok sınırlı Koçgiri hariç, hiçbir Kürt ayaklanmasına rastlamıyoruz.

Dört: Herkese olduğu gibi, Kürt Kardeşlerimiz'e de, kitaplarımı dikkatlice okumalarını, tekrar öneriyorum. Ben, 1920 yıllarında ortaya çıkan, Türk-İttifakı'nı, örnek saymadığımı hep yazıyorum.

Beş: Hapse girmeden önce tamamlamak istediğim ve yazımında belli mesafeler aldığım, bazı kitaplarımı, bu arada "Sırlar" başlıklı çalışmamı, önceleyerek, şimdilik ve burada, 1920 yıllarında, Kemal Paşa'nın kurduğu ittifakta, Kemal Paşa'nın çok zorlanmadığını ve Kürt şeflerinin, böyle bir ittifakı çok istediğini ekleyebiliyorum.

Kürt feodalleri, Doğu'da kan emici Kürt Şeyhleri, halklarımızın yüzkaraları, Kemal Paşa'ya muhtaçtılar.

Altı: Kardeşlerimize, kahvede pişti oynarken, padişah muhabbeti yapanları, "araştırıcı-yazar" olarak ileri sürmekten vazgeçmelerini ve araştırmaya ve bilime önem vermelerini salık veriyorum.

Ne Türk, ne Kürt, kan emici, halklarımızı soyanları, temize çıkartmayı tasvip etmemiz mümkün değildir. Kan emicinin, soyguncunun, Türk'ü ve Kürt'ü olmaz; bu bizim alfabemizdir. Biz, halklarımızı ezen, mütegallibe Türkler'e sahip çıkmıyoruz ve Kürt ilericileri de, kendi kan emicilerini, kutsamaktan vazgeçmeli ve eleştirmelidir.

Şimdi fıkralarımıza devam edebiliriz. Bizim Toplumsal Kurtuluş'ta bir Mustafa vardı. Hukuk Fakültesi'nde okuyordu, bizim bilgimize göre, Toplumsal Kurtuluşçu idi. Bizler de çalışıyorduk, her gün bir cephe açıyorduk, bu arada, bir dernek kurmak istedik, dernek ile, üniversite ve "enstitü" açacaktık, bu Mustafa Demir'i de, Kurtuluşçu ve bizden, kurucu olması için çağırdık, sarsıldı, sarardı, "olur" dedi, "sigaram bitmiş" diye kekeledi, "alayım" dedi ve bir gitti ve bir daha göremedik.

Ben buraya geldiğimde, bir ara, Ankara'da Hadep yöneticisi olarak gördüm ve sonra bir duydum, Alamancı olmuş ve sonra bir baktım, büyük tarihçi olarak, Lozan Konferansı toplamış, burada söyleyeceklerimiz var.

Bir: Kürt Kardeşlerimiz belki Mustafa Demir'i yeni tanıyor, ancak, biz tanıyoruz; Mustafa'dan Lozan Konferansı olmaz ve olmamıştır.

İki: Söylenenlerin hepsi yanlıştır.

Üç: Kürtler'in ayrı siyasi otoriteler altında yaşamasında Lozan Antlaşması'nın hiç denecek kadar kusuru vardır. Kürtler'in en eski bölünmesi İran ve Osmanlı-Türkiye arasındadır ve bunun tarihi, 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması'dır. Demek, onyedinci yüzyıldan beri, Kürtler, önemli ölçüde, bölünmüş olarak yaşıyorlar.

Dört: Kürtler'in en önemli bölünmesi, İrak ve Türkiye arasında olandır ve bunun da Lozan'la hiçbir ilgisi yoktur. Bu ayrı bir Musul Antlaşması ile olmuştur ve Musul Antlaşması, Lozan İlkeleri'ne aykırıdır.

Beş: Benim Kırıkhan'da akrabalarım var, halamın, bir Kürt beyi ile evlenmiş olduğunu sanıyorum, severdim. Ayrıca Şanlı 29 Nisan Başkaldırısı'ndan sonra, 1960 yılındadır, gizliye çekildiğimde, Kırıkhan Dağları'na kadar gitmem gerekti, bir şatoda kaldım, bir tek bekçi vardır. Bu Kürtler'in Halep'te akrabaları olduğunu da, Halep'i gezerken öğreniyordum; eğer, bu bölünme ise, bunun da Lozan'la ilgisi yoktur ve 1938-1939 Hatay Antlaşması iledir.

Altı: İşte Mustafa'dan bu kadar tarih konferansı oluyor!

Yedi: Ayrıca, bir halkın, bir başka halkı, "siz bizim tamamımızı alamadığınız, ayıp ettiniz, bizi böldünüz" diye kınaması hangi kitapta yazılıdır.

Sekiz: Ayrıca, Kürt Kardeşlerimiz, böyle düşünmüş olabilirler, fakat, böyle düşünseler bile, Lozan Türk halkını da ilgilendiriyor; bu nedenle, ben, böyle bir toplantı yapmadan önce, Kardeşlerimiz'in, Türk halkıyla ve temsilcileriyle görüşmeler yapmamış olmalarını aklıma bile getiremem, çünkü böylesi düşünülemez, iki tarafı da ilgilendiren adımlar iki taraf arasında önceden konuşulur, Türk halkı sürü değildir, bu nedenle mutlaka yaptıklarını sanıyorum.

Yine öyle sanıyorum, Kürt Kardeşlerimiz'in kanı, ödep'e kaynamaktadır, bu da normaldir. Çünkü, "kürt" rengini kaldırırsak, örnek olsun, hadep ile ödep arasında çok büyük ideolojik yakınlık görüyoruz, özelleştirmeci, avrupacı, amerikancı ve refahçıdırlar, bu nedenle, ben Kürt Kardeşlerimiz'in çok kibar olduklarını bildiğim için, ödep ile bu işi konuştuklarını mutlaka düşünüyorum. Ödep, ayıp etmiştir. Bunları, benim söylediklerimi, söylemeleri gerekirdi; ihmal etmişlerdir.

Kürt kardeşlerimiz, böyle önemli konuları, önceden bana sorsalar, söylerdim. Sormadılar. Sorsalardı, şunları söylerdim: Bizim tarih bilgimize karşı şimdiye kadar, Lozan'a, bir Amerika Birleşik Devletleri karşı çıktı, biz onları sevmeyiz. İkincisi, bir de eskiden, Türk gericiliği karşı çıkıyordu, Adalar'ı Yunanistan'a bırakmayı ayıp sayıyorlardı, ancak, biz Türk gericilerini de sevmeyiz. Bu nedenle, Mustafa'ya Konferans yaptırmadan önce, önce bizi bir

ikna edin. Usul budur. Politik ve bilimsel nezaket de budur. Ayrıca, tarihimizi de, kahvelerde pişti oynarken veya İsviçre birahanelerinde bira içerken, padişah muhabbeti yapanlardan daha iyi biliyoruz.

Ama yapılan, Kürt halkımıza, büyük bir haksızlıktır.

Bu konferans, çok haksız olarak, yiğit Kürt halkımızı, yalnızlaştırma çabasıdır. Bu tür işlerde, Kürt Rönesansı'nı orta çağ karanlığına çekme tehlikesi vardır. Ne yazık, bugün, Avrupa'da, ülkede bütün mücadeleyi, bir iltica hakkı almaya dayandırmış pek çok karyerist bulunmaktadır. Bunlar, halklarımıza zarar verici bir karyerizm içindedirler.

Bunlar Şerif Paşa soylulardır. Bizde, Damat Ferit Paşa soylular ve Kürt Kardeşlerimiz'de Şerif Paşa soylular bulunmaktadır. Hem Ferit ve hem de Şerif, son Osmanlı paşaları olduğundan, bunların ahfadının, birbirini bulması da çok doğaldır.

Şerif Paşa'yı tanıyor muyuz? Beni çok eğlendiren paşalarımızdan birisidir ve tam bu Sevres hazırlanırken, Fransa Başbakanı Clemenceau'yu gönderdiği telgraf bir harikadır. "Ayant ete elu President de la Delegation des Kurdes a la Conference de la Paix." diye başlıyor;(*) "Barış Konferansı'nda Kürt Delegasyonu Başkanı seçildiğim için" diyor, ben gülüyorum ve devam ediyor, İsviçre, Mısır ve Kıbrıs'taki Türkler'in temsilciliği ile ilgili yetki belgesini iptal ettiğini bildiriyor; bu kadar basit ve 24 Mart 1919 tarihlidir.

Şerif Paşa, bir günde Türklük'ten istifa ediyor ve Kürt oluyor. 3 Mart akşamına kadar, Barış Konferansı'nda Türkler'in temsilcisi, 24 Mart'tan itibaren de, Kürtler'in temsilcisi oluyor; Başbakan Clemenceau'ya, "kimliğimi kaybettim, yenisini alıyorum, eskisinin hükmü yoktur" diye bir telgraf çekiyor. Doğrusu, müthiş "barış inisiyatifi" kahramanlarımız var!

Öyle mi acaba? Arfa'lar da, zengin ve asil İran paşalarıdır ve iki Arfa, İran'da genelkurmay başkanı oldular, Mahabad'ı bastıranlar bunlardır. H. Arfa, anılarında, Şerif Paşa hakkında bize bilgi veriyor, Monte Carlo'da "Mon Keif". Türkçesiyle, "Keyfim" adlı villası var ve Arfa'nın babasının villasının komşusudur. Arfa, anılarında, Şerif Paşa için, "he was a typical old Turkish grandee" sözünü kullanıyor;(**) tipik sevimli bir Türk yaşlısı olduğunu belirtiyor, Şerif'in çok parası olduğunu, her gece genç hanımlarla gece klüplerinde eğlendiğini eklemekten geri kalmıyor ve Arfa da, şaşkınlıkla, "I learned only much later that he was a Kurd" diye yazıyor, Arfa'lar, dostları Şerif'in, Kürd olduğunu çok sonra öğreniyorlar, birden bire Kürt olduğu zamandır.

Ben de öyle, yıllar yılı bildiklerim vardı, bir gecede Kürt oldular ve bu yüzden ben, yıllar önce, Londra'da genç bir Kürt hanımın ağzından kaptığım bir sözcükle, o hanım da, birden bire, "Ali yoksa sen de mi yeni kürtsün" diyordu, bunlara "yeni Kürtler" diyorum. Eleştiri yok; öyledir. Kuşkusuz, bunlara az güveniyorum ve bir gün, yine birdenbire, Türk olabilirler, korkuyorum. Korkum, Türk olmalarından değil, ben ikide bir kimlik değiştirilmesinden, ikide bir insanın kendi geçmişini reddetmesinden nefret ediyorum, bunlar, bende kusma etkisi yapıyorlar.

"Ah Nebahat Hanım" ilk duyduğumda, ne kadar hoşlanmıştım, ne de olsa, dili seviyorum, çok güzel ve tane tane Türkçe konuşuyordu ve akıllıca sözler ediyordu. Ancak Nebahat Çetin de şaşırdı; Sivas'ta olanlara "aydın" denmesine ve Sivas'ta "Türk Aydını yakıldı" sözüne çok kızıyor, "alevi'dir alevi" dedikten sonra, açık artırmada, bunlar, "Kürt oldukları için yakıldılar" diye sürdürüyor. Şimdi buradayız ve çok çok yazık bir yerdeyiz.

Bunlar doğru işler değildir. Nebahat Çetin'in, Sivas'a "müdahil" olması, Metin Altıok ile evliliği nedeniyledir; yıllar yılı Türkçe edebiyat öğretmenliği yaptığını öğreniyoruz. Metin'in aleviliği ve kürtlüğü yok, öldüğünde İşçi Parti'li idi ve o sırada, kardeşlerimiz, İşçi Partisi'ne çok kızıyorlardı. Nebahat Hanım'ın Metin'i sevdiğini, İşçi Partili, alevisiz ve kürtsüz bir Türk şairi olmasına da itirazı olmadığını varsayıyoruz. Peki sonra?

Yakışır mı? Ölülerin sünnetli olup olmadığına bakan ilkeller gibi, şimdi de bizleri derin acılar içinde bırakan arkadaşlarımızın, ne kadar alevi ve ne kadar kürt olduğuna mı bakacağız?

Nebahat Hanım, Kürtlüğüne bu kadar düşkündüyse, emekli oluncaya kadar, neden Türkçe öğretmenliği yaptı ve nasıl yaptı? Bu kadar alevi ise, okuyucusu olarak gittiği, bir Türk şairi ile neden evlendi? Neden Türk gericiliğinin oyunlarına bu kadar yatkınlık gösteriyoruz?

Nelerle uğraşıyoruz?

Bu tür aşırılıkların yiğit ve çok acı çekmiş Kürt halkına hiçbir faydası yoktur.

Kürt hareketimiz, birtakım karyeristlerin, emeklilerin aşırılıklarının, alanı olmamalıdır.

Kardeşlerimizi, "sivil toplum" anlamında değil, ancak "medeni" anlamında, sivil olmaya davet ediyorum. Bir de haber veriyorum, Türkiye aydını ve devrimi ürün vermek üzeredir ■

* Fransa Dışişleri Bakanlığı Gizli Belgeleri, Caucase-Kurdistan Dossier no. 11

** Hassan Arfa, The Kurdes, an historical and political study, Oxford University Press, 1966-1968, s. 31

POLİTİK FELSEFENİN SORUNLARI

F. Kamil YÜKSEL

"Felsefeden ancak, felsefe içinde bir mevzi, Rousseau'nun İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı Üzerine Söylev'indeki vahşinin ormanın bir köşesini işgal etmesi gibi işgal edemez. Felsefede her yer önceden işgal edilmiş durumdadır. Orada bir mevzi ancak o mevziyi elinde tutan hasıma karşı işgal edilir. Bu da kolay olmaz."(1)

Yukarıdaki felsefe üzerine düşüncelerini yaşama uyarlamak bundan sonra hiç de zor değildir. Yalnız Althusser'in "Felsefe her zaman, gün batımının, eşsiz bir olayın, siyasal ideolojik bir olayın akabinde değil; yalnız bilimlerin doğuşu olayının akabinde ortaya çıkar" önermesini tam olarak anlamak da kolay değildir.

"Bilgi sorunu ve bilgi teorisi felsefede en önemli yeri işgal ediyorsa bu rastlantısal değildir." Elimdeki bilimsel gerçeğin kuşku dışı ya da Tanrının bir aldatmacası olmadığını bana kim garanti eder (Descartes); deney koşullarının bizzat deneyin gerçeğini bana verdiğini kim garanti eder (Kant), sözleriyle felsefeyi anlatmaya çalışan Louis Althusser. Reel sosyalizm eleştirilerini Jdanov, Lsenko ve Stalin üzerine yoğunlaştırırken (Devletin İdeolojik Aparatları) hep batı dünyasının değer yargılarını kullanmaktadır. Felsefeyi, politikadaki teori olarak kabul etme eğiliminde olan yazarımız; felsefenin nesnesinin (bilimin nesnesi olması anlamında) olmamasına rağmen yaptığı eleştirilerin felsefi yanı hep bir nesnenin ya da somutun ön kabulüyle devam etmiştir.

1960'ların Fransız Komünist Parti pratiğini eleştiren Althusser bir süre sonra kendi varlığını ortadan kaldıracak kadar ileriye gidebilmiş, aklını

yitirmiştir. Bu hain hikaye günümüz Türkiyesi'nde özeleştiri mekanizmalarını çalıştırmayı ihmal etmeyen Türkiye solunun en önemli problemine ışık tutabilmektedir. Felsefe içinde başlayan kuşkuculuk, şüphecilik gibi akımların günümüzdeki ifadesi özeleştiri-eleştiri mekanizması olmuştur diyebiliriz. Aydınlanma felsefesi içinde olgunlaşan, daha önceden Kadim Yunan Felsefesi ve Helen Felsefesi'nde başlayan, önemli ve ilerici rol oynayan bu felsefi akımlar; genel anlamda solun bütün alanlardan geri çekilmesi, oluşturduğu kurumlardan, değerlerden uzaklaşması süreçlerinin yaşandığı günümüzde solun kendisine sapladığı hançer olabilmektedir bu mekanizmalar. Öncelikle Aydınlanma Felsefesi'nin dünyaya kazandırmış olduğu gelişmeci, ilerlemeci anlayışın genel olarak sola kazandırmış olduğu hastalıklardan kurtulmamızın zorunlu olduğu kanısındayım.

Marksist öğretinin, aydınlanma çağının çocuğu olduğu unutulmamalıdır. Marksist öğretinin oluşumunudaki, ütopyacılara karşı verilen mücadelenin, o zaman için gerekli olduğu kabul edilse bile, yukarıda bahsettiğimiz Sanayi Devrimi ve kapitalizmin etkilerini abartan öğreti sahipleri dahil olmak üzere öğretinin tarih tezinin kendi diyalektiği ile birlikte revizyondan geçirmek zorunludur. Bahsedilen bu eleştiriyi en son olarak Yalçın Küçük'ün Hepileri'nin geçen sayısındaki "Sol Marksizm" makalesinde bulmak mümkündür. Ancak bütün bu eleştirilerin marksist öğretinin ve diyalektiğin aydınlanma felsefesinden kopamadığı ve tarihi tek bir çizgi şeklinde (bu helezon şeklinde de olabilir) ilerlediği eleştirisi tam olarak yapılmamaktadır. Ama bu kritik, bu yazının konusu da değildir.

İkinci olarak, yukarıda yapılan eleştiriye bağlı olarak iradenin(*) nesne ile kurduğu bağların kuvvetlendirilmesinde ya da zayıflatılmasında zaman problemine yapısalcı olmayan bir çözüm getiren anlayışın zorunluluğudur. Bu çözüm, tarihselliğe daha yakın olmak zorundadır. Ayrıca, yapısallığı da reddetmeyen politik iradenin tarihsel süreçte, nesne ile olan ilişkilerine dinamiklik kazandırmak da zorundadır.

Burada anlatılmak istenen sosyalist öğretiye bağlı iradenin, ütopyasının realize ederken geçirdiği süreçlerin öngörülerini bilincinde barındırmak zorunda olmasıdır.(**)

Gelişme yasalarının üzerine birçok çalışma olduğu söylenebilir. Bu konuda yapılan çalışmalar genel olarak teoride, ideolojide ve politikada kendisine hep yer bulur. Gelişme yasalarının açmazları, daha formüle edilemeyen eşitsiz gelişim ile doldurulmaya çalışılmıştır. Ancak her ikisi de yine tarihin akışını tek yönlü kılan süreçlerin ürünleridir. Birbirlerini tamamladıkları söylenebilir, fakat bunlar varolan sisteme yöneltilerek uygulandığında eski etkinliğini kaybetmektedir; kaybettiği görülebilir.

Kapitalizmin, yeni dünya düzeni söylemi yalnızca zafer sarhoşluğunun ürünü değildir; belirli bir deneyimin kazandırdığı kuvvetle gelişen kapitalizmin kendine güvenini ifade eder. Artık kapitalizm, sosyalizme karşı kendini aşılamıştır. Neo-kapitalizm en azından reel sosyalizm aşısını gayri ihtiyari de olsa kendisine yapmıştır.

Üçüncü olarak da marksistlerin (politik anlamda) gelişme yasalarına bağlı kalmalarının getirmiş olduğu problemlerdir. Bu problemlerde belli ölçülerde gelişmedeki tıkanmayı önleyebilecek eşitsiz gelişimin yaşamda yer bulmasını olanaksızlaştırmaktadır. Marksistlerdeki gelişme yasalarının kurumsallaşmasını kırmak, sosyalist ütopyanın yaşam bulmasının önündeki önemli bir problemin çözümü için belki de en problematik çözüm olarak görünmektedir. Ancak yeterli değildir. Eşitsiz gelişimin formüle edilemeyişi bir problem olmaktan çıksa bile bu teorik değil daha çok pratik bir çözüm olarak kalacaktır.

Dördüncü olarak, amaca ulaşmak için için kullanılan araçların teorik olması zorunludur. Herhangi bir pratiğin kendiliğinden oluşturduğu ya da getirdiği araçların, öznenin nesnellikle kurduğu bağların teorik olmayışından kaynaklanan, amprik olmak zorunda kalan bağların zayıflığı ile ortaya çıkan yenilgiler, tarihte istemediğimiz kadar çoktur. Bu, teorinin pratiğe inerken niteliğini yitirmesi problemidir. Başka bir ifadeyle, kendisini toplumsallaştırmayı amaçlayan sosyalist iradenin çözülerek toplumsallaşmasından başka bir şey değildir.

Beşinci olarak, iradenin subjektifliğini kabul ederek bir kriterin iradede kurumsallaşmış ol-

(*) Buradaki iradeden kastımız genel bir irade değildir. Karikatür olmayan marksistlerin iradesidir; politik iradedir.

(**) Marksizm leninizmin, proletaryanın burjuvaziyle karşı karşıya geldiği dönemlerde sınıfın en gelişmiş silahı olduğu unutulmamalıdır. Ama sınıf politikasız olmayı yeğlediği dönemlerde bu silahı yeterince iyi kullanamamaktadır.

ması zaruridir. Bireysel anlamda sosyalist iradenin ütopyasının gerçekleştirmesi için kendisine yönelik en önemli kriteri, bireysel özeleştiri anlamında, içinde bulunduğu organizasyona engel olabilecek hiçbir aksiyonda bulunmamasıdır. Bu kriter en doğru ve en akılcı organizasyon içinde bulunan iradeler için geçerlidir. Aksi halde bu kriterin bir dogma olduğunu kabul etmek zorunludur. Bu ilke, teorik olarak spekülatif aklın ortaya koyduğu amaçları gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan bireylerin (irade) en alt sınırıdır.

Restorasyon dönemi Fransası'nda, tarihçilerin aydınlanmanın getirdiği yeni yaşam tarzıyla ilişkili olarak, tarihi yasalara uyan bir süreç olarak gören yeni anlayışları, Fransız Devrimi'ne ilişkin eserlerinde en tutarlı biçimde uyguladıkları da bir realitedir.

Bu akımı kadercilikle suçlayan, isyan eden düşünür Chateaubrian, yeni tarih akımını yenmenin yollarını acı şekilde ifade ediyordu. "Bu sistem, tarihçiden, en acımasız gaddarlıkları hiç öfke duymadan betimlemesini, en yüce erdemlerden söz etmesini ve donuk gözleriyle toplumsal yaşamda, her olgunun olması gerektiği gibi meydana gelmesine yol açan karşı konulmuş yasaları görmesini istemektedir."(2)

"Le plus fort absorbe, Le plus faible et il est de droit"(3) En güçlü en zayıfı yutar ve buna da hakkı vardır, söylemiyle bireyin toplum ve tarihteki rolünü acımasızca ifade eden Chateubrian'ın bu tarafsızlığına yönelik belki de en köklü eleştiri sınıfların gözardı edilmesi olacaktır. Ancak bu yalın ve doğrudan bir eleştirel bakışın günümüzdeki karışık felsefi ortamda nasıl kapı açıcı olabileceğini, büyük usta Lenin'in 1920'lerde proletarya dikatörlüğü üzerine görüşlerindeki keskin bir sınıf bakışının ayrıntılandırmasıyla görebiliriz.

A– The dictatorship of proletariat as new forms of the class struggle of the proletarıats (in order words; its new stage and new task)

Proletarya diktatörlüğü, proletaryanın sınıf mücadelesinde yeni bir form olduğudur. Bu Avrupalı marksistlerin, reel sosyalizm yaşandığı SSCB'de sınıf mücadelesinin olmadığı eleştirisine verilmiş en güçlü cevaptır.

B– The dictatorship of proletariat as the destruction of bourgeois democracy and the creation of proletarian democracy

Proletarya diktatörlüğü, burjuva demokrasisinin yıkılması ve proletarya demokrasisinin yaratılmasıyla mümkündür, görüşüne demokrasi vurgusuna dikkat etmek sloganlaştırılması hala teorik olarak çok güçlü bir ifade olarak kabul edilmelidir.

C– The dictatorship of proletariat and the distingquishing features of imperialism (or the imperialist stage of capitalism)

D– The dictatorship of proletariat and Soviet power plan for the elobaratian of these 4 sections.(4)

Proletaryanın, emperyalizmin farklı özellikleriyle ve proletarya diktatörlüğünün Sovyet güç planı ile birlikte ayrıntılandırılması ile daha iyi tanımlanabilmektedir. Bu ayrıtılandırmada en önemli iki slogan Eşitlik ve Özgürlük'tür.

* * *

Liberty=Liberty for commody owner

Real liberty for the wage workers, for the peasonts

Liberty for the exploiters

Liberty for whom

from whom? for what? Liberty in what?

* * *

Equality?

Equality between the exploited and exploite?

Equality between hungry and satiated?

Equality between worker and peasont?

Equality between whom in what?(5)

Özgürlük kimin için? Sömüren için mi? Ne de özgürlük?

Eşitlik sömüren, sömürülen arasında mı? Aç ile tok, işçi ile köylü, kimin arasında? soruları bizim felsefemizin ve siyasetimizin en önemli soruları olmalıdır.

Bu sorular yeni bir başlangıcın hala temellerini oluşturmaktadır. Bu sorular, bizim felsefemizin bilgi teorisindeki önemli problematikleridir.

NOTLAR

1– L. Althusser, Felsefe ve Bilim Adamlarının Kendiliğinden Felsefesi, V Yayınları 2. Baskı, İstanbul 1990, s. 162

2– G. V. Plehanov, Tarihte Bireyin Rolü, Kaynak Yayınları, s. 28

3– A. g. e

4– V I. Lenin Collected Works, Vol. 30, page 95

5– A.g.e, page 99

Gülçin Telci'ye

DOĞRU DÜŞMANI BASIN

Çelik BİLGİN

Hem basında olmak ve hem namuslu kalmak, bu mümkün mü?

Gülçin Telci ne kadar doğruda kalabilir?

Doğru düşmanı bir ortamda dürüst kalmak mümkün müdür?

Belki de Gülçin Telci dikkatli ve kendisinden yararlanan okuyucu sayısının fazla olduğunu bilmiyordur. Türk yönetenleri arasındaki pislik yarışını bilerek, yazdıklarına güvenerek ve hoşlanarak yazıyor; güzel, ancak yeter mi? Pislik bulaşıcı değil midir?

Bu afacan gazetecinin sağlığına kavuşması ve sağlığına kavuşur kavuşmaz, kendisine bir de kitap ithaf edildiğini haber alması, kendisi kadar, yazılarını titizlikle okuyanları da sevindirmiştir.(*) Telci, bu doğru düşmanı basında, namuslu yazı üretebilen ender kalemlerden birisidir. Ancak kendisine yapılan ithafı kabul etmesini normal bulmakla birlikte, Faruk Bildirici'nin kitabını olduğu gibi kabul etmesini son derece şaşırtıcı saydığımı önceden ifade etmek gereğini duyuyorum. Rüşvet mi kabul ediyor?

Ancak bundan daha önemli bir soru var: Basında namuslu kalmak mümkün mü? Doğru düşmanı Türk basın ve medyasında, bir insan ne ölçüde ve ne zamana kadar namuslu kalabilir; önemli soru budur. Çünkü Türk basını insanoğlunun bütün has niteliklerini hızla kirleten ve hızla kemiren bir kanser fabrikasıdır.

Bu soruyu tartışmamız gerekmektedir. Bu soruyu tartışmamız için önümüzde çok değerli bir "case" var; bu "Fikret Bila Vakası" olarak da adlandırılabilecek kör bir olaydır. Fikret Bila Vakası'nı izleyerek, Telci'nin ne kadar dayanabileceğini araştırmamız mümkündür. Burada dayanağımız kanser'dir.

Doğuştan lider derler, doğuştan oyuncu derler, doğuştan gazeteci denirse, benim aklıma, Bila gelmektedir. Örsan Öymen, hiçbir Öymen'e benzemez bir güzel insandı, kardeşi Altan'a ve amcazadesi Onur'a hiç benzemiyordu, tabiatan iyiydi, Örsan Öymen ve Fikret de böyledir. Ne Bila soyadlılardan politikada güvenilmez Dursun'a, ne de gazetecilikte bir büyük sıfır Hikmet'e benzemez; nedir o Hikmet'in kurduğu soysuz çadır! Zavallı Hikmet, acaba bütün Hikmetler zavallı mı, Sirkeci'de taksitle mal satan ve komando Namık Kemal'in bacanağı Aydın Doğan'ın parasıyla, hastane bahçesine çadır kurup, Türk oligarklarını ve onların hempalarını kabul etmek nedir? Eğer bir ülkenin tarihinde buna soysuzluk demezsek neye diyeceğiz? Zavallı Bab-ı Ali bürokratları! Biz bürokratı, güce dayanmış bir hiçlik olarak tanımlıyoruz ve Hikmet Bila, komando Namık Kemal'in bacanağı Doğan'ın çadırında bir hiçtir.

Türk oligarkları ve hempaları artık şöyle güzel "asil" bir biçimde, kendi halinde, üzülmesini de bilmiyorlar ve en büyük acıları, emir-eri Cavit Çağlar'ın özürlü oğlu Mustafa'nın düğününe benzetiyorlar. Sahtecilik, pazarlamacılık, reklamcılık, cinsel yataklarına ve yoğun bakımlarına kadar girmiştir. Hepsi sanki ekshibisyonizm hastalığına tutuldular; mutlaka bir yerlerini göstermek istiyorlar; yazık, Fikret ile ilgili hastane sahnelerinden tiksindiğimi yazmak zorundayım, dürüstlük gereğidir.

Makedonya'daki bu çok yetenekli ve bu çok dürüst Bila, sadece bir gözünü değil, kendisini de kaybetmiştir. Ne işi vardı, oralarda? Hürriyet'in yazdığına göre, "tatilini kesip" gitmiş, yaptığı görgüsüzlüktür. Aşırı Mesut'un Makedonya gezisine ancak bir stajyer muhabir giderdi; ancak, Fikret de, demek, ya kendisini bilmiyor ya da bu oligarşinin bürokratları arasında görüyor.

(*) Gülçin Telci, Bildirici'nin İthafı, Hürriyet, 27 Temmuz 1998

Belkı ikisi birden ortaya çıkıyor. Aşırı Mesut Bey, protokolünde büro şefi istemiş, öyle anlaşılıyor, Fıkret Bila da intiharına doğru koşmuştur.

Ben bu seyahati, Fikret'in intiharı olarak ele alıyorum ve bana göre, bir gazeteci olarak, ölmüştür. Hal böyleyken, dürüstlük kanseri ve gören gözler düşmanı basın, utanılacak bir ikıyüzlülükle, Fıkret'i de basın şehitleri veya gazileri arasında sayıyor.(*) Bu utanılacak bır utanmazlıktır.

Kaza sırasında, Hürriyet'in Ankara büro şefi Sedat ile Sabah'ın Ankara büro şefi Fatih'i gördüm; her ikısi de, bir iş-eğlence karışımı seyahate çıkmış orta yaşlı kabzımala benziyorlardı. Bunların ikisini de öğrencilik yıllarından tanıyorum, sonunda orta varlıklı koyun tüccarlarına benzeyeceklerini hiç düşünmemiştim. Sedat Ergin, kaza ile ilgili yazısında, utanılacak bir ayıbı hiç sıkılmadan açıklıyordu ve şöyle diyordu: "Fikret ile önceki gün Makedonya'daki habercilik serüvenimize başladığımızda ana hedefimiz, Başbakan Yılmaz'dan Genelkurmay'ın açıklamasıyla ilgili bir tepki alabilmekti." Zavallı, bunu yazıyor ve yazdığının bır skandal olduğunu bile bilmiyor. Bunun anlamı, Aşırı Mesut Bey'in seyahatine katılırken, Makedonya ile ilgili hiçbir habercilik sorun ve kaygısının olmadığıdır. Peki bu durumda, ey zavallı büro şefi, neden gidiyorsun? Ey zavallı, Türk televizyonlarından o sözü biz de öğrendik, "cep olayı" var; Aşırı Mesut Bey'i "cep olayı" ile aramak varken bu ne zahmet? Kanser kutusu televizyon ekranlarında, Aşırı Mesut Bey'i, bir yandan objektife poz verirken, cep olayı'na yaslanmış, saklanır gibi yaptığını biz hep seyrediyoruz. Yoksa, Aşırı Mesut Bey'in cep olayı'nın numarası mı yok; o zaman Çakıcı'dan rica etmek vardı. Şunların haline bakın, Aşırı Mesut'un, Amerika'dan madalyalı İsmail Hakkı Paşa hazretlerine ne diyeceğini öğrenmek için, Fikret, Sedat, Fatih, Makedonya'ya şarap içmeye gidiyorlar.

Öyle değil, bu Sedat bütün sırlarını açıklamaya karar vermiş, "birde ikram edilen Makedon yapımı kırmızı Merlot şarabını beğenmiştik" diye yazıyordu. Sedat Ergin "beğenmiştik" diyorsa, gerisini çıkarmak kolaydır; içkiye dayanıksızdır. Bundan o gece bır kasa beğendik "Merlot" şarabı içildiği sonucunu çıkarmak mümkündür. "Fıkret ile son sigaramızı içip 'gitme vakti geldi' diyerek kalktık" diye de yazıyor; nasıl kalkmışlar, kendileri mi kalkmış, başkaları mı kaldırmış, yoksa Turan Aytül örneği küfeye mi koymuşlar, bu konuda ketum davranıyor. Bunlar tümden zekalarını yitirmişler; Sedat Ergin'in yazısı, "biz oraya Aşırı Mesut Bey'in hesabından eğlenmeye ve kafaları bulmaya gittik" anlamındadır.

General Evren ve arkadaşları, iktidarı alınca, bir de, "sol mafya" denilen, ilk akla, 12 Mart'ta Doğan Avcıoğlu ile yattığı için biraz etkilenen Dündar Kılıç'ın, Kürt İdris'in geldiği mafyadan kurtulmak, yeryüzü yetmiyormuş, bir de yeraltını ülküleştirmek politikasını benimsediler. Bu bir devlet politikasıdır ve kuşkusuz, ilgili kurullardan geçmiştir; işte bu "sol mafya" ile ilgili savaş ilk önce Hürriyet'te başlamıştır ve buna ne yazık, Uğur Mumcu da şehvetle katılmıştır.

Bendenizi tanıyan yoktur, ancak, "devlet protokolu" nedir, bilme imkanım olmuştur. Balkanlarda, "devlet protokolu" ile ve kara yoluyla seyahatin ne olduğunu "bizzat tecrübeyle" öğrenmiş bulunuyorum, birincisi, konvoy, otuz kilometreden fazia yapamaz ve ikincisi, mutlaka, konvoyun başında ve sonunda nerede ise bir küçük hastane değerinde sağlık ekipleri bulunur ve üçüncüsü, konvoyun geçeceği yolda, karşıdan gelen trafik kontrol altındadır. Bunlar yapılmadığına göre, heyetin mühim kısmı, çakır keyiftir ve evsahibı de bunları, devlet heyeti saymamıştır. Fikret'in kaybolduğu böyle bir seyahati çadır devletleri bile kabul etmezler; orada devlet yoktur veya orada devlet bitmiştir.

Fikret'in bir gözünü yitirdiği bu Makedonya Seferi'nde asıl yiten Türk Devleti'dir.

Hele Fikret'in bakan denilen etrafa bakanlarla aynı otomobile bınmesi, Fikret'in bittiği anlamındadır. Kanuni Sultan Süleyman zamanında olsaydı, Muhteşem, mutlaka, Fikret'in boynunu vurdururdu; bunlar, mesleğin ahlakını çiğnemişlerdir. Ben bu seyahatten sonra, doğuştan ga-

(*) Basın 18 Kurban Verdi, Hürriyet, 8 Temmuz 1998

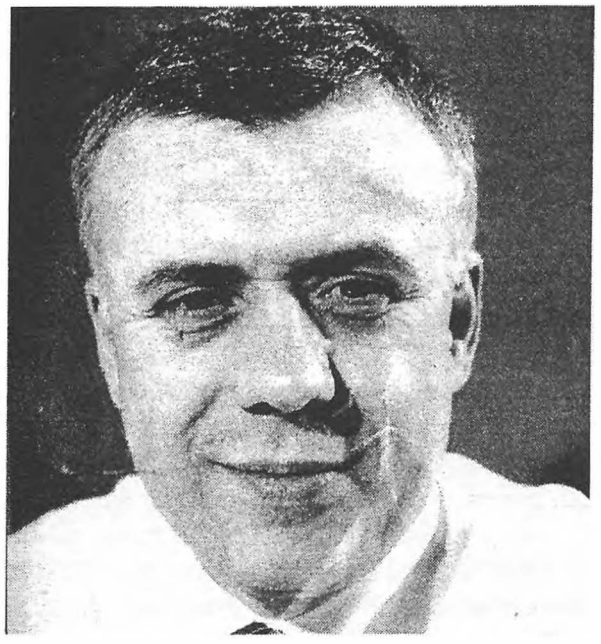

zeteci, üzerinde emeğim olan Fikret'in bittiğine kanaat getirmiş bulunuyorum. Bir gözünü mü kaybetmiş, bu sadece görünüştedir ve asıl kaybettiklerinin yanında hiç önemi yoktur.

Namus düşmanı basın, bir genci daha yemiştir.

Fikret'i yemiştir ve Ertuğrul'u öğütmüştür.

Fikret yenir ve Ertuğrul öğütülür. Fikret'e yazık ve Ertuğrul'a müstahaktır.

Tip üyesi değilse bile sempatizanı, Aybarcı, Paris'ten üzerinde "bon pour l'Orient" yazılı da olsa, sadece, Doğu'da geçse de, bir doktora sahibi, kızını, bir faşist saatçiye vererek Türk faşizmine dünür, faşist Albay Türkeş'in en kan dökücü olduğu zamanında, hempalarından birisi, "Komando" namıyla maruf, Özal'ın bakanı, Demirel'in danışmanı olan Namık Kemal'in bacanağı, Sirkeci'de taksitle mal satan Doğan'ın gazetesinde, Mehmet Ağar'dan yeni bir darbe tezgahlamaya çalışan, Cüneyt Arcayürek'in sözüyle, Özköşk'ün yazıları tam bir tükenmişlik değilse nedir? Aşırı Mesut Bey'in karısı, tepsi yüzlü Bayan Mesut'un, oğlunun Amerika'dan getirdiği iki Uzak Doğulu bebe misafir ile ilgili yazılarından müthiş yararlandık ve böylece, politik zeka ve bilgimizi geliştirdik. Ayrıca, sahte pasaport uzmanı, şoförlerinin akrabasına bile Kıbrıs'ta banka alabilen Mehmet Ağar'ın düğününe neden istediği kadar adam gelmediği konusundaki son derece veciz ve ikna edici yazısını, dünya yazı yarışmasına göndermeyi düşünüyoruz.(*) Bendeniz, bu yazının başlığı ile son yıllarda, oligarşinin bütün ödüllerini toplayan bizim eski Adalet'in, "Bir Düğün Gecesi" romanının adı arasındaki ince benzerliğe vurulmuş durumdayım; müthiştir.

Bunadığı dönemde Burhan Felek'in yazıları bile Ertuğrulunkinden daha lezzetliydi.

"Elveda Ertuğrul", bir zamanlar, "Elveda Proletarya" türünden taklit yazılar yazdığı için kendisine bu adı da veriyorduk. Artık taksitçi Aydın Doğan'ın taksit taksit Ertuğrul'u emekli etme zamanı gelmiştir; fiili yaşı Burhan Felek Üstadı çoktan geçmiştir.

Fikret bitti ve Ertuğrul gitti. Ancak beni bir dert aldı; Ertuğrul'un yerine kim gelecek? Sedat Ergin mi?

Burada Gülçin Telci'nin çalıştığı Hürriyet Gazetesi'nin bir yasasından daha söz etmek gerekmektedir. Hürriyet'in genel yayın yönetmenleri genellikle, Ankara büro şefliğinden geçmektedir ve Ankara büro şefliği de, mit'e verilmiş bir kadrodur. Şimdi bir Amerikan kanalında bozuk çenesiyle spikerlik yapan Deniz'in babası, Ülkü Arman, Cüneyt Arcayürek, Mehmet Ali Kışlalı, Hürriyet'te Ankara büro şefi olup da, mit ile çok içiçe çalışmış bazı örneklerdir. Bunlardan Arcayürek şimdi Cumhuriyet'te, İlhan Selçuk ile mit ve Demirel arasında köprü işlevi görmektedir.

Sedat Ergin'in durumu nasıldır?

Bundan önce, bu afacan ve kansersiz gazeteciye, Gülçin Telci'ye, yardım olması için, Hürriyet Gazetesi'nin tarihi ile ilgili bir küçük bilgi daha aktarmak gereği duyuyorum. Yine Sirkeci'de taksitçi Aydın Doğan'ın grubundan, bozuk Türkçe isimli, "Artı Haber" Dergisi'nden söz etmek istiyorum, "Korkut Özal'dan Süpriz İsim" başlıklı

* Ertuğrul Özkök, Düğün Gecesi, Hürriyet, 19 Ağustos 1998

kısa habere işaret ediyorum.(*) Bu habere göre, Korkut Özal, Turgut Özal'ın, yapılan suikastle ilgili olarak, bu suikastin arkasında, Erol Simavi'nin bulunduğunu söylediğini, savcılara söylemiştir. Bu inanılmaz bir haberdir, ancak Turgut-Korkut kardeşler de, aslında tüm özal'lılar da, sözlerine "inanılmaz" insanlardır; bu nedenle, cebirde iki eksinin çarpımından bir artı çıktığını ve bunun da artı haber sayıldığını düşünürsek, bu "olamaz" haberi ciddiye almak durumundayız.

Eğer, Özal'a suikastin arkasında Erol Simavi olduğu iddiasını biraz ciddiye alırsak, bundan, kesinlikle ve hiç kuşku duymadan, bu suikastin arkasında mit'in olduğunu düşünmek zorundayız. Çünkü Erol Simavi, mit'e esir düşmüştü ve mit'in inisiyatifi olmadan hiçbir adım atamıyordu.

Nasıl esir düşmüştü? Bunu, eğer bu hiç tanımadığımız Telci Hanım'la bir gün karşılaşırsak ancak kulağına söyleyebiliriz; öyle yazılacak türden bir esaret olmadığı söyleniyor. Filmlerdeki gibi ve fotoğraflı bir hikayedir ve bu hikaye sonunda, Erol Simavi, mit'in esiri olmuştur. Bu esaretin bizi ilgilendiren iki tarafı var. Birincisi, eylülizmin en acil zamanında, solcu gençlerimiz, polisten ve hapisten alınıp, "kaçıyordu" diye sokak ortalarında öldürülürken Hürriyet, birinci sayfadan ve fotoğraflarla, cürüm ortaklığı yapıyordu. Bendeniz, Hürriyet'in, "kaçarken öldürüldü" diye fotoğrafını bastığı bazı gençlerimizin, teknik hatalar yüzünden o gün öldürülmediğini, fotoğraflarını gördüğünü ve bir gün sonra infaz edildiklerini biliyorum.

Hürriyet'in bu utanılacak döneminde, en utanılacak yöneticisi, Çetin Emeç olmuştur. Emeç'in, basın nedeniyle değil, işte bu mit-mafya karışımı hesaplaşmalar dolayısıyla ortadan kaldırıldığını kabul etmemiz zorunludur. Erol ise çok korkmuş ve satıp savuşturup kaçmıştır. Sirkeci'de taksitle elektrik süpürgesi satan Doğan, Hürriyet'teki mit sistemini olduğu gibi korumuştur. Hürriyet'in kısa ve kısa tarihi budur.

Erol Simavi'nin kendisiyle birlikte Hürriyet'i de mit'e esir verdiği zamanın bizi ilgilendiren ikinci yanı, mafya ile ilgilidir ve biraz da aktüeldir. General Evren ve arkadaşları, iktidarı alınca, bir de, "sol mafya" denilen, ilk akla, 12 Mart'ta Doğan Avcıoğlu ile yattığı için biraz etkilenen Dündar Kılıç'ın, Kürt İdris'in geldiği mafyadan kurtulmak, yeryüzü yetmiyormuş, bir de yeraltını ülküleştirmek politikasını benimsediler. Bu bir devlet politikasıdır ve kuşkusuz, ilgili kurullardan geçmiştir; işte bu "sol mafya" ile ilgili savaş ilk önce Hürriyet'te başlamıştır ve buna ne yazık, Uğur Mumcu da şehvetle katılmıştır. Devlet, Hürriyet'te ve Mumcu ile Cumhuriyet'te büyük bir kampanya başlatmış, "sol" saydığı mafyanın hepsini hapse koydurmuş, çok büyük işkencelerden geçirmiş ve "biz mafyasız olamayız" ve "bize ülkücü mafya gerek" diyerek, işte bugünün ülkücü mafyalarını yaratmıştır. Hepsinin devletten yeşil ve kırmızı pasaport almaları, bunların, devlet tarafından yaratılmalarıyla ilgilidir. Bu yaratma sırasında, İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı ve en yakın yetiştirmeleri Ünal Erkan ile Mehmet Ağar'dır. Hürriyet, bu pis işin de içindedir.

Afacan gazeteci Telci Hanım, öyle anlaşılıyor, Madam Çiller'e takılıp kalmıştır ve bendeniz ufkunu açmayı görev biliyorum. Bu Şükrü Balcı, sonradan, İstanbul polis müdürü iken, büyük tır filolarının sahibi olmuştur, çok zengin olmuştur ve devlet, bunun yaptıklarından korktuğu için, kendisini, münasip bir estetik ile Amerika'ya göndermiştir. Bu, ekip, mafyacı ve ülkücü olmanın ötesinde tam Amerikancıdır. İçlerindeki Mehmet Ağar, Ermeni halkımızın da uzun yıllar yaşadığı, Ağan'dandır ve yaşlı Ağanlılar, "onun babası da polisti, içer içer halkı karakola çağırtır döverdi" diyorlar ve hakkında söylenebilecek tek iyi şey, soyunda Ermeni olması ihtimalidir ve bu küçük memurun oğlu, şimdi oğlunu Amerika'da okutabiliyor ve Elveda Ertuğrul'un amigoluğunu övündüğü bin kişilik düğün yapıyor; üzerinde durmak gerekiyor. Necdet Menzir'in de üzerinde durulmalıdır; İstanbul Emniyet Müdürü iken oğlu Amerika'da okuyor mu? Yazık yazık! Bu fetişçi ve şeytan taşlamayı seven ilkel basın bizi, nerede ise, Madam'ı savunmaya zorluyor. Cüzdanına bakılacak tek insan Madam mı?

Devlet, bir zamanlar, Karpiç'e karşı millici dav-

* Artı Haber, 27 Haziran 1998, s. 9

ranarak garson Süreyya'ya, lüks gece klubü açtırıyordu ve sonra, "mafya ise onu da biz kuraız" diyerek, işte bu Çakıcı, Drej Ali'li, Kürşat'lı ülkücü artıklarından mafya yaratmıştır. Bu yaratmada, devlet, devletten Balcı, Ağar, Erkan ve Hürriyet, Hürriyet'ten Emeç, el ele ve iç içedir.

Şimdi bu mafyayı desarmer mi etmek istiyorlar? Seçim sonunda, anap-ecevit-mhp koalisyonunu mu hazırlıyorlar? Bunlar yarı sorulardır. Biz, sağlığına kavuşan bu acar gazeteciyi aydınlatma çabalarımızı sürdürmek durumundayız. Çoktandır yazmıyorduk, amacımız aydınlandırmadır.

Hürriyet'in bu utanılacak döneminde, en utanılacak yöneticisi, Çetin Emeç olmuştur. Emeç'in, basın nedeniyle değil, işte bu mit-mafya karışımı hesaplaşmalar dolayısıyla ortadan kaldırıldığını kabul etmemiz zorunludur. Erol ise çok korkmuş ve satıp savuşturup kaçmıştır. Sirkeci'de taksitle elektrik süpürgesi satan Doğan, Hürriyet'teki mit sistemini olduğu gibi korumuştur. Hürriyet'in kısa ve kısa tarihi budur.

Şimdi Sedat Ergin'e tekrar dönebiliriz. Ancak Sedat Ergin konusunda asıl önemli soru, acaba "amerikanlaştırabildiklerimizden" midir, sorusudur. Ben kendisini dikkatle incelemekle birlikte henüz tam bir karar verebilmiş değilim; çünkü, kabul etmek gerek, Sedat, bir Hasan Cemal'e hiç benzemez, çok daha parlaktır ve Hasan gibi anlamada ağır değildir. Eğer Hasan'a normal akıllı diyebilirsek, Sedat'a dahi dememiz zorunludur; bu yüzden, araştırmamız, henüz sonuca ulaşmamıştır.

Bu arada, Gülçin Telci'ye, Bizim Parti'nin ciddi çalıştığını, iyice incelemeden bir karara varmadığını hatırlatmamız var. Sedat konusunda henüz net kararımız oluşmamıştır. Oluşunca çekinmeden söylüyoruz. Söyleyince de, devam ediyoruz; Akın Birdal ve ortakları ile ilgili kararımız örnektir. Herkes bu kararımızı en büyük doğru kabul etmektedir; bunlar, Washington'dan diplomatik dokunulmazlık sahibi kimselerdir. Partimiz, güvenirliğini, yıllar yılı titizlikle ve inatla çabalarını sürdürmesi sonucunda elde etmiştir.

Gülçin Telci, Amerika'dan döndüğü için, bu amerikanlaştırma konusunda da bazı ipuçları vermemiz yararlı olacaktır; çünkü, afacan ve dürüst bir gazeteciyle karşı karşıyayız.

Bu ara, biz, bu amerikanlaştırma sürecinden bahsettiğimizde, bazı ağır kafalılar, bizim, bazılarının Amerika'dan para aldığını ileri sürdüğümüze hükmediyorlar; bunlar kafasız ve eski tezgahlara bağlı olanlardır. Bizim düşünce sistemimiz çok daha rafinedir.

Bu ara, acaba Telci, Chomsky ile Herman'ın,

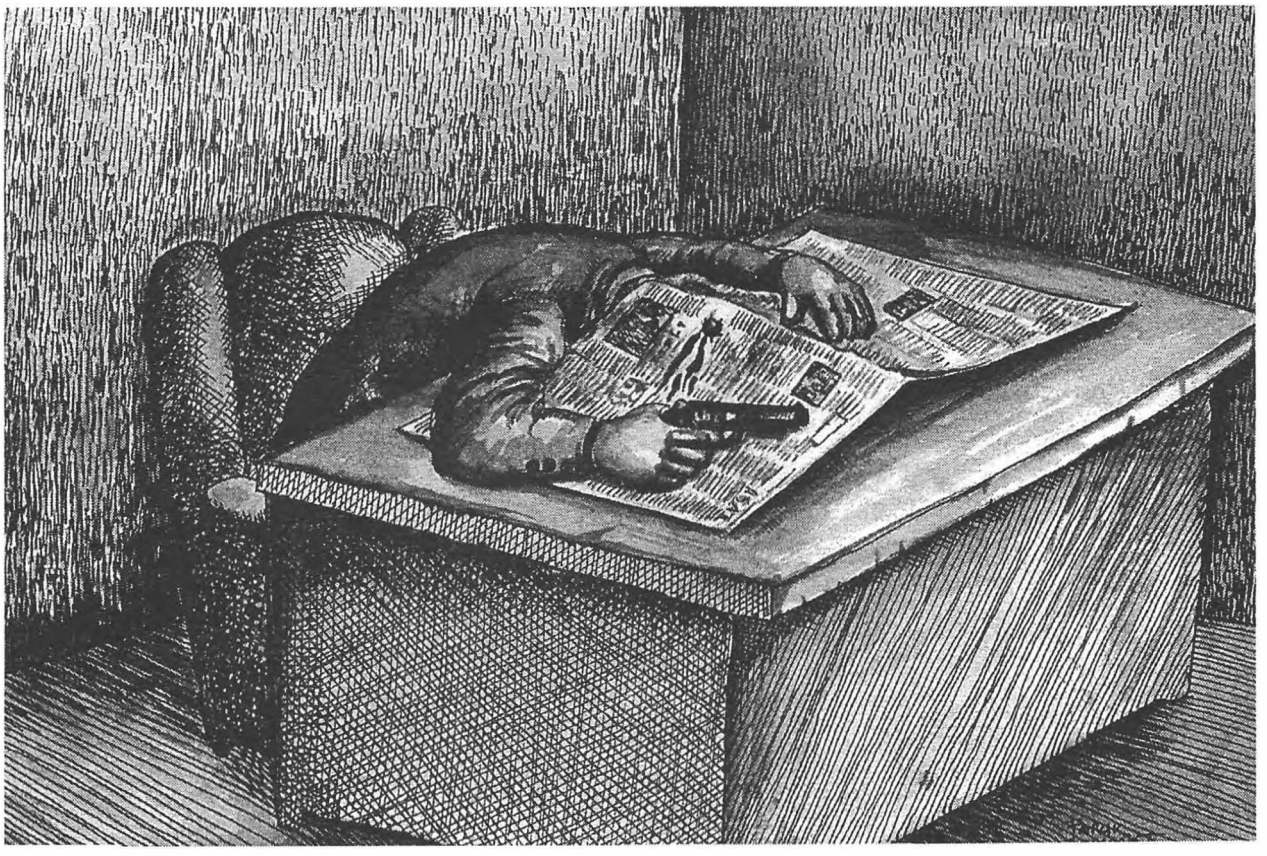

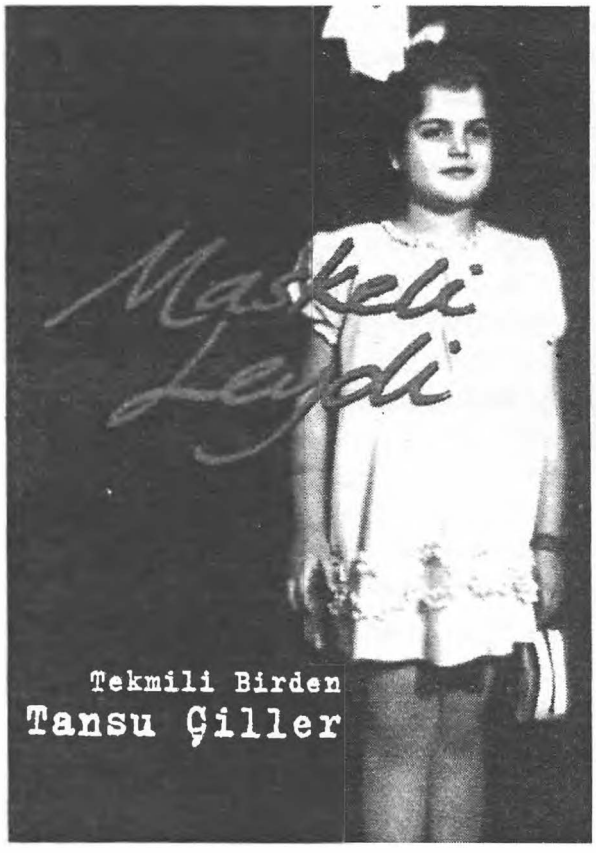

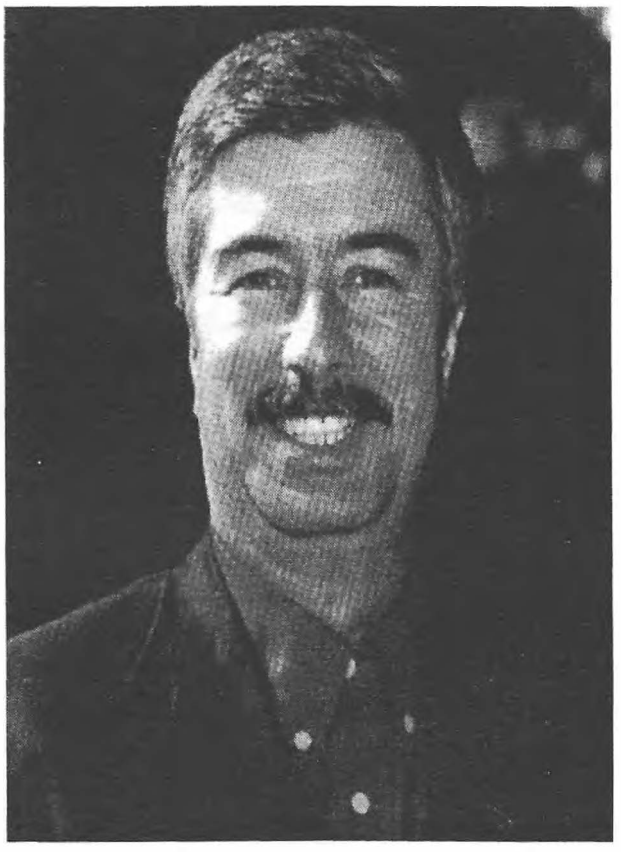

"Manufacturing Consent" adlı olağanüstü önemli incelemesini okudular mı?(*) Bu değerli çalışma, Türkçe'ye, ne yazık, Türkçe ve İngilizce bilmeyenler tarafından çevrilmiştir, İngilizce okumak gerekiyor; basındaki doğru düşmanlığındaki eski kalpazan teorileri yırtan ve yerine çok gelişmiş ve gerçekçi model getiren bir çalışmadır. Bizim amerikanlıştırma modelimiz de gelişmiştir; Amerika, Hasan Cemal'e, Ufuk Güldemir'e, Yasemin Çongar'a ne verebilir ki? Artık ülkemiz gelişmiş ve zenginleşmiştir, artık ülkemiz, Amerikan adamlarını bile, kendisi ödüllendirecek ve hem de çok güzel ödüllendirecek bir duruma gelmiştir. Oligarşimiz, Hasan'ı, Ufuk'u, Yasemin'i, cimri Amerikan ellerine muhtaç olmaktan kurtarmıştır, imkanlar içinde yüzdürmektedir ve bizim modelimizde, Amerika'dan para almak yoktur.

Sonra meclis ihalelerinin bile dolar üzerinden yapıldığı, adını bilmediğimiz tit'lerin birisinin bir milyar dolar bastırarak devletten banka kapattığı bir dünyada, Hasan'ı, Ufuk'u, Yasemin'i, Amerikan bordrosuna bırakmak, Türklüğe sığar mı? Öldü mü Türklüğümüz?

Artık Telci'ye ithafa yaklaşıyoruz ve hiç yanılıyor muyuz? Bizim Parti, artık Amerika'nın bayrağındaki yıldız sayısı üç artmıştır, birisi Londra, diğeri Ankara ve bir üçüncüsü de Telaviv içindir, diyordu; yalan mı? Bu sözümüz de, bütün dünyada, çünkü Partimiz bunu dünya diliyle telaffuz etmiştir, doğru kabul olmuştur. Amerika, Sudan'da bir ilaç fabrikasını, Afganistan'da mücahitlerin kampını bombaladı, ilk önce şehvetle, Londra, Telaviv ve Ankara'dan desteklenmedi mi? İslamı bıraktık, desteğimizi verdik. Ancak buraya kolay gelmedik, uzun bir süreçtir.

Bu süreçte, bunak büyükelçi Straus-Hupe'nin rolü büyüktür ve Doğu ülkelerinden genç ve güzel karısı vardı; bendeniz, her ikisiyle de teşerrüf etmiştim. Aslında bunaktı ama iyi kampanacıydı, Türk basınında, bir Amerikan kanalı kurmaya, Hasan Cemal ile başladı. Hasan Cemal, yakını, yine o zaman Cumhuriyet'te Ufuk Güldemir'i kattı, Ufuk, özel yakınlığı nedeniyle, bir Türkiye İşçi Partisi bürokratı olan Yasemin ile halka yaptı ve şans zinciri gibi devam ediyor. Acaba Sedat Ergin de zincire dahil edildi mi? Şaşırtıcı bir çizgi izliyor ve önemsiz konularda, Çiller'i ve Amerika'yı eleştiriyor ve önemli konularda ise, tam destekliyor. Telci'nin, kendisine ithaf, Faruk Bildirici'nin kitabından yaptığı aktarmalar doğru değildir. İçinde çok büyük tahrifat var. Biz bunları önce yazdık, Faruk'un bizi okumamış olması

* E. S. Herman-N. Chomsky, Manufactoring Consent-The Political Economy of the Mass Media, N. Y., 1988

imkansızdır. Ayrıca, biz yasayız, bizi okumamak da yanlışın mazereti olamaz; büyük tahrifat var.

Acaba, Aydın Doğan, taksitçilik yaptığı için, bu ahlak, Hürriyet'e tümden mi geçti? Cumhuriyet eskisi, Bildirici, bir kitap yazdı diye, Hürriyetçiler taksite başladılar, hepsi, taksit taksit övüyorlar. Mehmet Türker adında birisi de, soyadı "Türker" olduğuna göre, soyu ya Kürt ya da Ermeni'dir ve böyle olması da asla kötü değildir, Bildirici'nin bildirdiklerine bakarak, Madam'ın, Yalım Erez'i de yanılttığını söylüyordu.(*) Gülçin Hanım, beni affetsin, eğer bunlar kasıtlı tahrifat değilse, aptalca yazılardır.

Biz yayınlarımızda bunun doğrusunu yazdık, bizi okumamak, tahrifatın mazereti olamaz. Telci'nin güzel hatırı için bunu tekrarlamak mecburiyetini duyuyoruz.

Seksenli yıllarda, Straus-Hupe ile başlayarak, Amerika için, Türkiye'nin geleceğini güvence altına alma sorunu çıktı. Bu, velihat veya ikame hazırlamak sorunuydu; çok zor olmadı: Washington, biraz alık bulduklari Erdal İnönü için, Deniz Baykal'ı, bizim yazılarımızda, Denis Bay-Call ve Turgut Özal'ı da fazla hırslı ve dengesiz bulduklari için, yerine Bedrettin Dalan'ı seçiyordu. Bunlarla düzenli buluşma olurdu, Bildirici'nin kaynağına esir olmaması lazım ve muhtemelen buradaki yazımı Dalan'a dayanıyordur ve buluşma yeri, Mehmet Barlas'ın Yeniköy'deki evidir. Mehmet'in yeri, garip işler için bir randevu evidir. Unutmamak gerek, Barlas, Dalan'ın Belediye Başkanlığı zamanında, Güneş Gazetesi adına, ihale takipçiliği de yapıyordu; Dalan'la tanışıklıkları eskidir. Amerikan yanlılığı ise, Hasanınkinin yanında, çok daha köklüdür.

Tabii, Amerikan plancılarının, Dalan'ın da bir gundi dengesizliği olduğunu sezmeleri zor değildir ve bunun için, bir danışmanlar heyeti hazırlamışlardır; burada, Madam Çiller, Yalım Erez ve Profesör Nur Vergin'in isimlerini verebiliriz. Ancak buraya Çetin Altan'ın nasıl girdiğini bilmiyoruz; bildiğimiz, sonradan, Altan'ın, Özal'ın casusu olduğunun anlaşılmasıdır. Biz, Washington'un, Çetin'in iki mahdumuna da çok güvenmekle birlikte, Çetin'e güvenemeyeceğini sanıyoruz.

Demek ki, Bildirici'nin hikayesi hikayedir.

Bu ekibi bir araya getiren Washington'dur. Casus sever Washington, işin içinde bir Özal casusu olduğunu bilememiştir.

Turgut Bey kuşkulanmış ve Çetin'den kesin istihbarat raporu istemiştir ve Çetin, bir eşref saatinde, Gundi Bedrettin'den, "Özal'ın yerine geçmek istediğini" kesinkes öğrenip Turgut Özal'a yetiştirmiştir. Bu sıralarda Bedrettin havalardadır ve boş zamanını, her köylünün başına gelir, Madam Çiller'e aşk şiirleri yazarak geçirmektedir. Tansu-Özer, Dalan'ı kendilerine bağlamaktan ailece memnundurlar ve bir rahatsızlık yoktur.

İşte, doğru düşmanı Türk medyasının, birden bire, Özal'ın İstanbul'a gelip, helikopterle belediyecilik oynaması ve yanına Dalan'ı almaması, Çetin Altan'ın casusluk raporu üzerinedir. Bu helikopterli dans, Dalan'ın anap dönemini bitirmiştir.

Zaten o sırada, Demirel, Dalan'a, "yalan" veya "dolan" demektedir. Fakat, yakından tanıyan bir politikacının çok doğru olarak saptadığı gibi, Demirel, politikada sağlam malı hiç sevmemektedir ve hep tapon mallar üzerine iş tutmaktadır. Demirel'e defosu olmayan bir politikacı kabul ettirmek mümkün değildir ve bir diğerinde defo görüldü mü, Demirel hemen koşmaktadır. Özal, Dalan'ı ve o sıralarda gayri meşhur Madam'ı, Erez'i hemen kovalamıştır ve sadece casusu Altan'ı tutmuştur. Demirel ise derhal "yalan" ve

*M. Türker, Tansu Gülüyor Günahkarlar Ağlıyor!, Hürriyet, 17 Ağustos 1998

"dolan" iddialarını unutarak Özal'ın kovduğu bu takımı, kendi tarafına ithal etmiştir:

Hikaye budur. Madam'ın, Dalan'ı veya Erez'i yanılttığı hikayesi uydurmadır. Madam'ın zekası buna yetmez; bu ekip, Amerika'nın ekibiydi ve Madam da, bu ekibin çok sıradan bir üyesiydi. Amma ne var? Sirkeci'den taksitçi Doğan'ın iki başyazarı, Civaoğlu ve Özkök, Madam ile belden aşağısı tutmaz Clinton on dakika kaybolunca, "oldu, oldu, becerdik" diye haz dolu yazılar yazmıyor muydu? Clinton'u, bu iki büyük yazarımız sayesinde, uzaktan kontrollü eniştemiz ilan etmedik mi? Telci Hanım, eğer bizim eski yayınlarımızı okursa, Madam'ın, Demirel'in yerine seçildiği gün, o zamanın resmi ve fiili Amerikan Dışişleri Bakanı Warren'un Ankara'dan seçimi izlediğini öğrenecektir.

Bizim Parti, bugün bu konuda da, en hızlı ve en doğru olarak, bildirmiştir. Amerika'nın Dışişleri Bakanı'nın İstanbul'a gelip nezaretçilik yaptığı gün, "Morrison" Süleyman olarak da bilinen ve seçim kampanyalarına Amerikan cumhurbaşkan yardımcılarının koltuğunun altında çektirdiği fotoğraflarla girmeyi seven, Demirel Bey, o zamanlar kuvvetli rakibi Hüsamettin Cindoruk'u yarışa girmemeye ikna ederek, Washington'a büyük bir katkıda bulunmuş, İsmet ve Köksal adındakı iki aday da, birinci turda toptan daha çok oy almalarına rağmen, Cristhopher'in gözetiminde ve Demirel Bey'in telkininde, başbakanlığı bu gayri meşhur şöhrete bırakmıştır. Bu 13 Haziran 1993 tarihindedir. Bizim Parti ise, 15 Haziran 1993 tarihinde, bir bildiri ile "bu darbedir" demiştir ve sonradan herkes bu fikre gelmiştir.

Türkiye'de Madam Çillerler bitmez

Elveda Ertuğrul şimdi, Tunus'taki Bin Ali örneği, Tunus'ta başkan Bin Ali, bir polis şefidir, işkencecidir ve şimdi Tunus'un başkanıdır, Türkiye'de işkencecilikten gelme bir başkan arayışına girmiştir.

Ayıp olmaktadır; Türkçe ve İngilizcede cümle kuramayan bu Madam'ı, "oyuncu" yapmamak gerekiyor. Özkök'ün, Madam'ın kalın baldırlarını, bir boş yüzme havuzunda çekip yayınlayarak, büyük gazetecilik yaptığını unutuyor muyuz? Telci Hanım, bu tür gundi kafalılıklara prim vermemelidir; bunlar orta çağ'da olur. Çok güzel, bütün suç Şemdin'indir, bütün suç Madam'ındır, geriye kalanlar tertemizdir; Bildirici bunu mu bildiriyor? Kuşkusuz Şemdin'i, felsefi planda ekliyoruz. Ancak ilkel mantık, bu fetişleştirme ve şeytan taşlama mantığı aynıdır. Doğru düşmanı Bab-ı Ali olmasa, Güneri ve Ertuğrul'un, Hasan Cemal'in ağızları sulanarak yazdıkları olmasa, Madam madam olur muydu?

Medya, kanser fabrikasıdır ve doğruyu yazması mümkün değildir.

Neden öyledir? Son olarak, Telci Hanım'a, bizim, ünlü "tit" teorimizden söz etmemiz kaçınılmazdır. Bu, hem, turizm-inşaat-tekstil sözcüklerinin ve hem de Türk İntikam Tugayı lafının baş harfleridir ve bizim teorimize göre, tit ile tit arasında, amaç birliği vardır. Birbirinden örgüt planında ayrı ve ancak amaç planında bir olan "tit" vardır.

Türkiye'de en sömürücü, en kan emici, en maceracı sektör, turizm-inşaat-tekstil olmuştur. Türklye'yi bunlar yönetmektedir. Haluk Kırcı tekstilci, Çatlı inşaatçı, Turgut Yılmaz tekstilci, Besim Tlbuk kumarhaneler kralı, Cavit Çağlar tekstilci, Chp'nln yönetlmi Çarmıklı-Bayındır-Özkan holdingleri arasında parsellenmiş, Madam Çiller inşaatçı, Demirel Inşaatçıdır ve örneklerimiz yeterlidir.

Türk İntikam Tugayı, aydınları öldüren katillerin, yetmişli yıllardan beri aziz bedenlerinin yanına bıraktıkları bir imzadır. Yalçın Hoca, "İtirafçıların İtirafları" kitabında daha hiçbir ünü yokken Mhp itirafçısı Tevfik Ağansoy'un anılarına dayanarak, böyle bir örgütün olmadığını, ancak, bir isim olarak kullanıldığını göstermiştir. Devletin içindedir. Nitekim, tit'in bir kesiminden Çavuş Cengiz şunları söyleyebilmiştir: "Türk İntikam Tugayı'nı ben kurdum. Gündüz uzman çavuşluğumu yaptım, geceleri tit için çalıştım."(*) Her cınayette bir kez daha kurulmaktadır. Bu nedenle bu, çok tarihsel bir ifadedir. Şu da unutulmamalıdır; bu gündüz çavuş, gece katil daha önce de, yazılmış ve adresi verilmiştir; kimsenin karışmadı-

* E. Kürükullukçu, Vatansever Uzman Çavuş Cengiz Ersever, Hürriyet, 6 Ağustos 1998

ğını biliyoruz. Musa Anter'in katlini, "iç kavga" olarak ilan eden Demirel'i izleyerek, Akın Birdal'a suikasti de, "iç kavga" olarak ilan eden Aşırı Mesut Bey'in Washington'dan, "Bizim korumamız altındaki Mr. Birdal'a yapılan suikastı kabul etmeyiz, derhal katilleri bulun" notasını alınca, Türkiye'de, bir yeni eyalet olduğu için, polisler gidip, bu tit'i yerinden almışlardır. Birdal suikastının çözülmesini Amerika'ya borçluyuz; Amerika emperyal devlet olduğunu göstermiştir.

Türkiye'de en sömürücü, en kan emici, en maceracı sektör, turizm-inşaat-tekstil olmuştur. Türkiye'yi bunlar yönetmektedir. Haluk Kırcı tekstilci, Çatlı inşaatçı, Turgut Yılmaz tekstilci, Besim Tibuk kumarhaneler kralı, Cavit Çağlar tekstilci, Chp'nin yönetimi Çarmıklı-Bayındır-Özkan holdingleri arasında parsellenmiş, Madam Çiller inşaatçı, Demirel inşaatçıdır ve örneklerimiz yeterlidir.

İnşaat artık dışarıya çalışmaktadır ve içeride olsa bile dövizle işçilere verilmektedir, turizm ve tekstil ise has anlamda döviz sektörleridir. Dolayısıyla, "tit"in iki kanala ihtiyacı vardır; "tit" sektöründe pislik aklamak ve akıtmak için, mutlaka banka ve mutlaka gazete ve televizyon gerekmektedir.

Gülçin Telci'nin bundan sonra, bizim kendisini takip ettiğimiz kadar kendisinin de bizi takip edeceğinden eminiz. Çünkü, teşhislerimiz çok sağlam, yasalarımız demirden ve modellerimiz müthiş açıklayıcıdırlar. Son olarak, Aşırı Mesut Bey Hükümeti, Denis Baycall'ın yandan desteğiyle, bu Denis-Bay-Call tümüyle tit sektörü sözcüsüdür ve vergi yasalarında özel okul ve hastane masraflarının vergiden muaf tutulmasını istemesi yeni alanlar arayan titçilere pazar bulmak içindir, halkın bankalarından birisini daha peşkeş çekmiştir. Emir-eri Cavit, nasıl olduysa, bunu kaçırmış ve Korkmaz Yiğit bunu almıştır. Nasıl almıştır bilemiyoruz, ancak, bunu alınca kendisine soru sorulmuş ve en yeni karısıyla birlikte poz vererek, yine Hürriyet'te şunu buyurmuştur. Hürriyet'in sorusu şudur: "Müteahhit olarak tanıdığımız Korkmaz Yiğit Grubu, bundan sonra hangi alanlarda büyümeyi ve gelişmeyi hedefliyor?" Buna Korkmaz Yiğit'in verdiği yiğitçe ve korkmaz cevap ise şudur: "İnşaat ana işimiz olmaya devam edecek. Finans sektöründeki faaliyetlerimizin yanı sıra peyzaj, modern tarım ve ağaçlandırma konusunda da yabancı bir ortakla girişimimiz olacak. Türk Ticaret ve Bank Ekspress, finans sektöründeki büyüme stratejimizin sonucudur. Kanal E'yi, ekonomik haber ağırlıklı bir kanal olarak, finans sektöründeki yatırımlarımızın bir uzantısı olarak gördük."(*) İşte hepsi bu kadar; nasıl, bir tekstilci olarak, emir-eri Cavit, Demirel'i uçakla gezdirdikten sonra, televizyonlara ve bankalara el atmışsa, tit'ten Korkmaz da aynı zamanda televizyon ve banka kuracaktır, biz bu demir yasayı yazmış bulunuyoruz. Çünkü, Türkiye bir aklama cennetidir ve bunun için banka ve siyasi şantaj ve siyasi rüşvet için televizyon gereklidir.

Gülçin Telci kaçırmış olabilir, Doğan Avcıoğlu, radikal subaylarla, iktidara gelmeyi denerken, yanında iki genç vardı, birisinin adı Hasan Cemal ve diğerinin adı Uluç Gürkan'dı. Uluç o sıralar, Ecevit'e küfürler icat etme uzmanıydı, şimdi, tercüme-i halinden Avcıoğlu'nu, cuntacılık nedeniyle, Mamak'ta yattığı günleri çıkarmış, ben doğduğum gün, "bee...be diye ağlamışım, bee.., Bülent, eee Ecevit demektir" diyor. Bir de karısı var, Nazime, bir süsleniyor, bir süsleniyor, devletin bankaları satılacağı zaman işin tellaliyesini üstleniyor; bundan önceki bankayı, emir-eri Cavit'e vermişti ve Cavit'in televizyonu da Uluç'u Türkiye'nin, Balkanların, Ortadoğu'nun en büyük meclis başkanı ilan ediyordu, sistem budur.

Biz şimdi böylece biraz eğleniyoruz; hangi gazete veya televizyon tepsi yüzlü Bayan Mesut'u, dünya güzeli ilan ederse, "İşte, devletten bir banka ya da telefon tekeli almıştır" diyoruz. Şimdi devletin imkanlarının paylaşılmasını Bayan Mesut'un yüzünden izliyoruz.

Bazen de alamıyorlar. İşte o zaman muhalefeti seyrediyoruz. Bu işi Ufuk Güldemir'in başında olduğu kanallar çok iyi yapıyor ve dolayısıyla, devletten bir banka, bir şirket, bir teşvik kapmak isteyenler, hemen Ufuk'u buluyorlar; çok büyük transfer ödüyorlar. Çünkü vermezlerse, televizyon kanalı, müthiş pislik saçıyor; böylece, medyanın, tit sektörünün silahı haline geldiğini görüyoruz.

Biz bütün bu yazdıklarımıza, "ekonomi politik" adını veriyoruz.

Gülçin Telci'ye sağlık diliyoruz. Dürüst kalması çok zordur. Ancak en büyük güvencesi kanseridir. Biz bu güvenceye de yaşamın diyalektiği diyoruz ■

(*) Hürriyet, Ekonomi, 6 Ağustos 1998

YGS YAYINLARI

*SOSYALİZMİN PANZEHİRİ DEMOKRASİ

*SOĞUK SAVAŞ

*AVRUPA'NIN ETNİK PARSELASYONU

*1960'LARDA ŞAİRİN GENÇ BİR ADAM OLARAK PORTRESİ

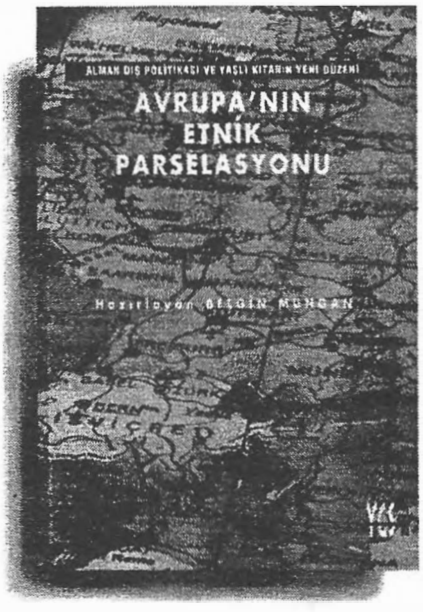

KİTABEVLERİNDE

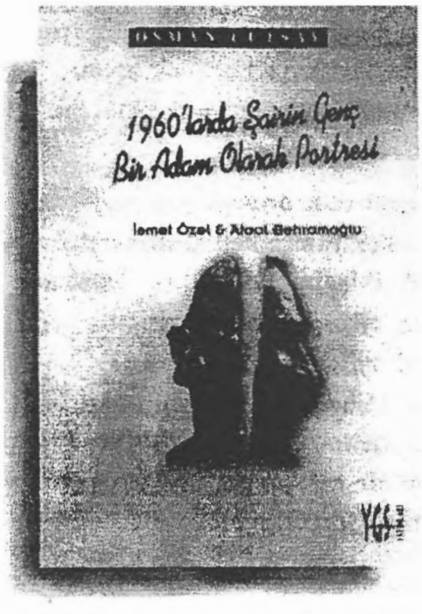

Caferağa Mahallesi
Muvakkithane Caddesi
No: 30 Kat: 4/13 Kadıköy
81300 İstanbul
Tel: (0216) 330 21 88
Fax: (0216) 330 21 89

AKIŞ YAYINCILIK

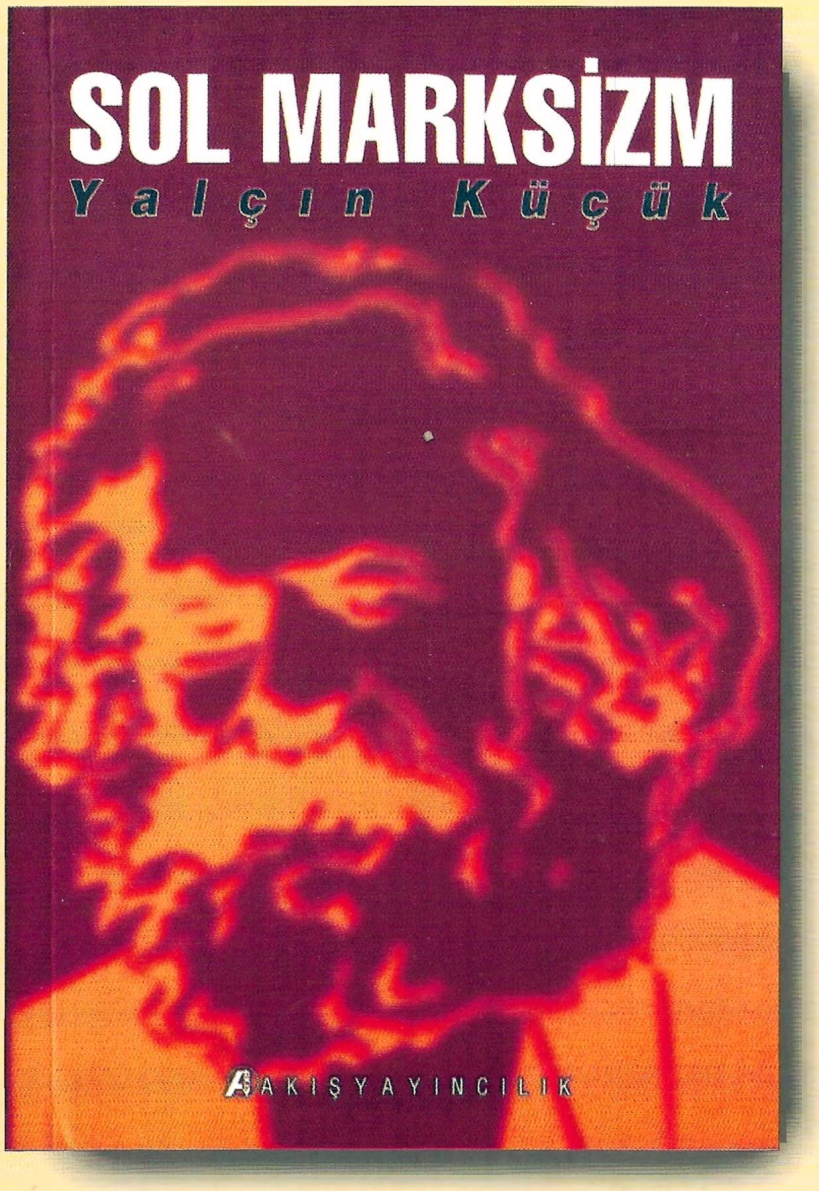

Bugün insanlık 'Sol Marksizm' ihtiyacı içindedir.
İnsanlığın ilk ve en büyük şarkısı olan ve benim için hala güzel,
ilk sosyalist düzenin yıkılışına verilecek ilk cevap sol marksizmin
kurtuluşunu ciddiye almak olmalıdır.
Bu devrimci ve yaratıcı bir görevdir;
sonunda çıkacak yeni bilime, 'marksizm-leninizm'
veya 'sol marksizm' denmesi veya denmemesi, hiç önemli değildir.
Önemli olan sağ tortularından temizlemek
ve sol bütünlüğüne kavuşturmaktır.

İstiklal Caddesi Büyükparmakkapı Sokak No: 20/4 Beyoğlu - İSTANBUL
Tel & Fax: (0212) 292 29 45